

Rajavartioliiton ja Merivartioliiton jäsenlehti

nro 1/2012

rajaviesti

rajanylityspaikoilla - maastossa - merellä - ilmassa - tukitoiminnoissa

Rajaviesti Intiassa

Voimavarat koetuksella

Neuvottelut perälautaan

SUUNTO
SUKELLUS- JA
URHEILUINSTRUMENTIT

AQUA LUNG
SUKELLUSVÄLINEET

**SUKELLUSPUVUT
PELASTUSPUVUT
ERIKOISPUVUT
TUOTEKEHITYSPALVELUT**

Ursuk Oy • Teijonkatu 3 • 20750 TURKU • P. 020 779 8850 • F. 020 779 8859 • info@ursuk.com • www.ursuit.com

Peltor-uutuuksilla varmat yhteydet kaikissa olosuhteissa

Peltor Dect Com II on langaton digitaalinen täysduplex yhteysjärjestelmä vaivatomaan ja luotettavaan kommunikointiin enimmillään yhdeksälle aktiivikäyttäjälle + 40 kuuntelijalle. Järjestelmän osat ovat Mil-hyväksytyjä, ja ne kestävät sään, putoukset sekä tärinän. Kantama on jopa 300 metriä tukiasemalta. intercomiin on myös mahdollista liittää ulkoinen radio, esim. virve ja/ tai VHF puhelin.

Peltor ComTac XP on ensiluokkaisen turvallisuuden varmistava kuulokejärjestelmä, jossa on toisistaan riippumaton "kuuleva kuulosuojain" -toiminto ja ulkoisen radiosignaalin vastaanotto. Ulkoinen radiosignaali kuuluu, vaikka ComTacin virta on katkaistu tai paristot tyhjt. Tehokkaasti melua vaimentava mikrofoni takaa selkeän ja luotettavan viestinnän.

KAUKO MARKKINAT The ASPO Company

Kaukomarkkinat Oy / Radiopuhelimet
Puh 09-5211 / radiopuhelimet
email: radiopuhelimet@kaukomarkkinat.com
www.radiopuhelimet.fi

sisällys

Sisällys	3
Pääkirjoitus	3
Voimavarat RVL:ssa tulevaisuudessa koetuksella	4
Alkuvuosi neuvotteluiden merkeissä	5
Rajaviestimaraton palaa alkulähteille	6
Kainuun kahinasta Lapin sodaksi?	8
Suomenlahdella tehdään historiaa	12
Helsingin yhdistyksen vuosikokous	13
RVL:n tehtävät osa 12: Rajatarkastusas. ulkomies	16
RVL:n tehtävät osa 13: Huoltoasentaja	18
RVL:n tehtävät osa 14: Yhdyshenkilönä Intiassa	20
Suomen New Delhin suurlähettiläs	23
Janne Varonen muuttaa etelämmäs	26
Lapin rajavartiolaitoksen vuosikokous	27
Lapin vuoden rajamies Arto Sihvo	28
Helmi ja Hevi	29
Hiihtoon hurahtaneet rajavartijat	30
Antti Varis voitti Tarto Maratonilla	31
Rajavartiolaitoksen sukellustoiminnasta	32
Eräkontti: Muutoksia kalastuslakiin	34
Rajamiehet voitokkaina umpihankikisoissa	37
Rajamiesten paluu Muurmannin radalle	38
Vuokraa liiton mökki Rukalta tai Himokselta!	42
Heikki Heiskarin Projekti 2012	44
Riekon ansapyynti enää harvojen ammatti	46
Rajaviestit testaa!	48
Veikko Erkkilän Viimeinen aamu -kirja	50

www.rajaviesti.fi

www.rajavartioliitto.fi

www.rajaviestimaraton.com

rajaviesti

Päätoimittaja: Erkki Hirvonsalo, Seulankatu 4, 94100 Kemi, 040 752 1389,
erkki.hirvonsalo@rajavartioliitto.fi.

Toimitus: Olli Ranua, Vuotungintie 48, 93600 Kuusamo, 0400 830 040,
olli.ranua@gmail.com.

Painopaikka: KS Paino, Kajaani 2012.

Ilmoitusasiat: Myynti ja laskutus: Ilpo Pitkänen Oy, Insinöörinkatu 7, 00880 Helsinki,
(09) 5868 300, fax: (09) 5868 3099.

Leikki: Lehti toimitetaan jäsenetuna kaikille jäsenille, ja mm. Rajavartiolaitoksen
kaikkiin toimipisteisiin, liittojen sidosryhmille, ilmoittajille ja kansanedustajille.

Rajaviesti nro 2/2012: Artikkelien oltava toimituksessa viimeistään 25.5.2012.
Kansi: Olli Ranua.

ISSN-L 1236-0104, ISSN 1236-0104 (Painettu) ja ISSN 2242-3737 (Verkkolehti)

pääkirjoitus

Neuvottelutulosta virastoerästä ei saavutettu. Työnantajalta ei tullut sellaista tarjousta, jonka olisimme voineet hyväksyä. Viimeisessä tarjouksessa olisi yli 800 Rajavartiolaitoksen työntekijää jäänyt tyystin ilman palkankorotuksia. Sitä emme voineet järjestönä mitenkään hyväksyä.

Mielestäni ainoa positiivinen asia neuvotteluissa oli työntekijäjärjestöjen yhteinen huomio siitä, että seuraavalla neuvottelukierroksella järjestöjen on tehtävä erittäin tiivistä yhteistyötä neuvottelutavoitteiden läpi saamiseksi. Nähtäväksi jää voimmeko yhteistyötä tekemällä saada aikaan siedettävän neuvottelutuloksen vallitsevassa sopimussellisessä tilassa ollessamme.

Minua on ihmetyttänyt suuresti työnantajan ajattelumaailma kokemusosan korotusten kohtalosta työtuumioistuihin tekemään ratkaisun jälkeen. Työtuumioistuihin nimittäin katsoi Rajavartiolaitoksen esikunnan menetelleen laittomasti käyttäessään järjestelyvaraerää korotusten maksamiseen.

Toimenpide oli laitton, koska Rajavartiolaitos oli tuolloin sopimussellisessa tilassa kaikkien Rajavartiolaitoksessa edustettuina olevien palkansaajakeskusjärjestöjen kanssa. Samaan aikaan Rajavartioliitto oli sopimuksettomassa tilassa ja neuvotteli erikseen Rajavartiolaitoksen esikunnan kanssa valtakunnansovittelijan toimesta operaation kätilönä. Valtakunnansovittelija teki sovintoehdotuksen, jonka Rajavartiolaitoksen esikunta ja Rajavartioliitto hyväksyivät ja myös allekirjoittivat.

Työnantaja on jälkikäteen yrittänyt saada tuota samaa allekirjoitettua sopimusta mitättömäksi. Tämä on aivan käsittämätöntä! Sopimus on allekirjoitettu, molempien toimesta nimet on papereissa, pulinat pois!

Rajavartiolaitoksessa on alettu laatimaan voimavarastrategiaa. Sitä laadittaessa ovat myös henkilöstöjärjestöt saaneet sanoa mielipiteitään. Tällä hetkellä ei ole vielä tarkkaa tietoa siitä, mistä vaadittavat säästöt saadaan aikaiseksi. Rajavartiolaitoksen päällikkö on suunnittelun pohjaksi antanut ohjeet, että henkilöstöä ei irtisanota eikä lomauteta, vartiostoja ei lakkauteta eikä varusmiespalvelukseen kosketa.

Rajavartiolaitos joutuu tekemään säästötoimenpiteitä, joilla halitaan kustannustason nousun ja määrärahaileikkausten vaikutus sekä samalla vapautetaan riittävät voimavarat Rajavartiolaitoksen toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Päällikkö tekee syksyllä päätöksen mitkä säästötoimenpiteet toteutetaan ja mitkä eivät toteudu.

Työntekijät joutuvat siis sietämään syksyyn saakka epätietoisuutta tulevista säästötoimenpiteistä.

Toukokuussa pidetään sekä Merivartioliiton edustajakokous että Rajavartioliiton liittokokous. Rajavartioliiton liittokokous on historiallinen, koska siellä tehtyjen päätösten perusteella päättyy Rajavartiolaitoksessa pitkää ja ansiokasta edunvalvontatyötä tehneen henkilöstöjärjestön toiminta. Merivartioliiton edustajakokouksessa taas liitto muuttaa sääntönsä ja nimensä.

Tällöin on virallisesti syntynyt Rajavartiolaitoksen suurin henkilöstöjärjestö, joka edustaa yli 70 prosenttia Rajavartiolaitoksen palveluksessa olevasta henkilöstöstä.

Toivotan hyvää kevättä kaikille!

Erkki Hirvonsalo
Puheenjohtaja

Voimavarat Rajavartioloitoksessa tulevaisuudessa koetuksella

Rajavartioloitos on järjestänyt henkilöstöjärjestöille kaksi voimavarastrategiaseminaaria, joissa on yhteisesti etsitty ratkaisuja tulevaisuuden määrärahavajauden tuomiin haasteisiin. Seminaarit ovat olleet henkilöstöjärjestöjen kannalta katsottuna tarpeellisia, sillä tulevat Rajavartioloituksen säästövelvoitteet ovat suhteutettuna puolustusvoimien vastaaviin haasteisiin vähintään samaa luokkaa, jos ei jopa haastavammat.

Kuva Olli Ranua

On hyvä, että pääsemme yhdessä työnantajan kanssa selvittämään kriittisesti koko Rajavartioloituksen toimintaa ja selvittämään sitä mihin toimintamäärärahamme todellisuudessa kuluu.

Pidämme erittäin hyvänä sekä tärkeänä sitä lähtökohtaa säästöjen kartoittamiselle, joka ensimmäisessä seminaarissa työnantajan toimesta kerrottiin, että mahdollisia säästökohteita tullaan etsimään siten, ettei henkilöstöllä ole pelkoa irtisanomisille tahi lomauttamisille.

On huomattava se tosiasia, että Rajavartioloituksella on suhteellisen hyvä tilanne tällä hetkellä verrattuna moneen muuhun viranomaiseen, sillä meillä on vuoden 2012 osalta vielä melko hyvä tilanne määrärahojen suhteen ja voimme valmistautua tuleviin haasteisiin etupainotteisesti ja riittävän hyvällä ajalla.

Mahdollisia säästökohteita on myös löytynyt pidetyissä seminaareissa, mutta on muistettava, että lopulliset päätökset tulevista säästökohteista tehdään vasta loppuvuonna 2012, kun päätetään seuraavista toiminta- ja taloussuunnitelmista.

Säästökohteita on siis yhdessä työnantajan kanssa kartoitettu, mutta mistä niitä sitten voisi löytyä? Varmasti esimerkiksi tasoitusvapaaajajärjestelmällä mm. meri- ja rajavalvonnassa on mahdollista saavut-

taa merkittävää toiminnan tehostamista pienemmillä resursseilla ja määrärahoilla, samoin luopumalla turhista toimitiloista sekä yhdistämällä toimintoja järkeviksi kokonaisuudeksi saadaan myös säästöjä aikaiseksi.

Rajavartioloituksen henkilöstö on koenut aiemminkin suuria muutoksia toimintaympäristössään, joten tästäkin haasteesta varmasti selvitään, vaikka säästötoimenpiteet voivat samalla aiheuttaa jonkin verran myös siirtoja sekä

virkaipaikkojen muutoksia.

Lisämäärärahaa on kuitenkin edelleen pyrittävä saamaan myös jatkuvan rajanylitysliikenteen lisääntymisen johdosta ja etenkin mahdolliseen Venäjän viisumivapauteen valmistauduttaessa. Tämä lienee suurin haaste, jotta saadaan tarpeet perusteltua siten, että lisääntyvään rajanylitysliikenteeseen kyetään vastaamaan riittävällä, koulutetulla ja motivoituneella henkilöstöllä myös tulevaisuudessa.

Merivartioliiton XIV edustajakokous ja Rajavartioliiton ylimääräinen liittokokous 8.-10.5.

Kuva Markku Väänänen

Merivartioliiton hallitus on kokouksessaan 8/2011 päättänyt kutsua säännönmukaisen liiton XIV Edustajakokouksen koolle. Kokous pidetään 8-10.5.2012 Helsinki-Tukholma risteilyllä Viking Line m/s Gabriellalla.

Merivartioliiton edustajakokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kokouksessa hyväksytään liitolle muun muassa uudet säännöt ja nimi.

Rajavartioliitto pitää samalla laivalla ylimääräisen liittokokouksensa, jossa tärkeimpänä päätösasiana on liiton purkamispäätöksen vahvistaminen tai päätöksen raukeaminen.

Merivartioliiton edustajainkokous 26.3.2011.

Alkuvuosi neuvottelujen merkeissä

Tammikuun alussa käynnistyivät virkaehtosopimusneuvottelut. Neuvottelujen tavoitteena oli saavuttaa neuvottelutulos helmikuun puoleen väliin mennessä, mutta kuten hyvin on jo tiedossa, kyseistä tavoitetta ei saavutettu. Neuvottelut siis päättyivät tuloksettomina 15.2.2012 ja ajaututtiin ns. perälautaratkaisuun, joten 0,5 % virastoerä maksetaan kaikille yleiskorotuksena vaatavuuspalkkoihin.

Neuvottelut käytiin siis 0,5 % virastoerän kohdentamiseksi, mutta jo heti neuvottelujen alussa oli havaittavissa, että neuvotteluja tulisi vaikeuttamaan keskustason sopimuksessa ollut sekalinjainen yleiskorotus, jonka johdosta vaatavuusluokkien alempiin tasoihin oli mahdotonta työnantajan ilmoituksen mukaan varallisuutta kohdentaa. Tästä johtuen alle 17,5 vaatavuusluokan olevasta henkilöstä noin 850 kappaletta olisi jäänyt kokonaan ilman käytössä olevasta varallisuudesta neuvottelutarjouksilla.

Neuvottelujen kuluessa lähestyttiin toki myös meidän tavoitteita, mutta huomioiden jo vuoden 2011 aikana saavutetun sopimuksen, jossa hyväksyimme kaksiporvaisuuteen siirtymisen johdosta eräitä työnantajalle tärkeitä kehittämiskohtia siten, että jouduimme omista tavoitteista silloinkin eniten tinkimään, ei tällä kierroksella tehdyt työnantajan tarjoukset olleet riittäviä. Olsimme jälleen kerran joutuneet antamaan omista tavoitteistamme muita enemmän periksi, jotta sopimus yleensäkin olisi tullut hyväksytyksi.

Työnantaja on omana näkemyksenään

ilmoittanut henkilöstölle julkaisemassaan tiedotteessa, että edellytys sopimuksen syntymiselle olisi edellyttänyt selvästi laajemmin meidän tavoitteiden hyväksymistä, mikä sinänsä ei ole paikkansapitävää. Esitimme eri vaihtoehtoja koko neuvottelujen aikana sopimuksen saavuttamiseksi, mutta kyseiset vaihtoehdot eivät vain selkeästi sopineet työnantajan palkkoliittisiin tavoitteisiin, joita he olivat itselleen asettaneet. Hyvänä esimerkkinä mainittakoon, että euromääräisten lisäpalkkioiden sitominen tuleviin yleiskorotuksiin, jonka kustannusvaikutus käytettävissä olevasta varallisuudesta olisi ollut vain n. 0,04 %, niin pelkästään tämän tavoitteen sisällyttäminen tarjottuun sopimukseen olisi meidän osalta ollut sopimus hyväksyttävissä, mutta tämä ei työnantajan neuvottelijoiden tavoitteisiin jostain syystä sopinut.

Yhdentyvä Merivartioliitto ja Rajavartioliitto edustaa kaikkia henkilöstöryhmiä ja noin 70 % koko Rajavartioliitoksen henkilöstöstä, joten sopimuskokonaisuus tulee koko henkilöstön ja myös meidän jäsenistön kannalta olla tasapainossa. Olemme

Kuva Olli Ranua

vastaisuudessaan valmiit neuvottelemaan erilaisista sopimuskokonaisuuksista jotka tukevat niin työnantajan kuin meidän tavoitteita tehdä Rajavartioliitoksesta entistä houkuttelevampi työpaikka kaikille henkilöstöryhmille.

KOILLISSANOMAT

www.koillissanomat.fi

Kajaanin SEURAKUNTA

Linnankatu 12 PL 87 87101 Kajaani puh. (08) 61721

Scandia Rent

SCANDIA RENT JOENSUU

JOENSUU@SCANDIARENT.FI
UKKOLANTIE 3 80130 JOENSUU
PUH. 040 3119 400

Outokummun Varaosa Ky

Kiisukatu 2, Outokumpu
Puh. 013-555 535

Suomussalmen apteekki

Kauppakatu 10-12, 89600 SUOMUSSALMI
Puhelin 08-711 045
Avoinna: ark. 9-18, la 9-14

International Paper Velarium Oy Ab

Teksti ja kuva Olli Ranua

Rajaviestimaraton V Levin Ruskamaratonin yhteydessä 1.9.2012

Rajaviestimaraton palaa alkulähteille

Viides Rajaviestimaraton juostaan 1.9.2012 Levin Ruskamaratonin yhteydessä. Palaamme siis juhlan kunniaksi tapahtuman syntysijoille Leville. Jälleen on siis aika kaivaa juoksukengät naftaliinista, kunhan ensin hiihtokausi on pulkassa, ja tähdätä tavoitteensa syksyn Rajaviestimaratonille.

Aiemmat paikkakunnat Levi 2008, Vantaa 2009, Kuopio 2010 ja Jyväskylä 2011 aloittivat Rajaviestimaratonin taipaleen kunniakkaasti. Palaamme Leville tuplaamaan tähänastiset osallistujamäärät muun muassa arpomalla viisi hybridimaastopyörää kaikkien osallistujien kesken! Lisätietoa netistä www.rajaviestimaraton.com

Ilmoittautuminen

Rajaviestimaratonille ja Ruskamaratonille ilmoittautuminen tapahtuu mm. viime vuodelta tuttuun tapaan. Kesäkuun Rajaviestissä ja samoin aikoihin jaettavassa sähköpostiviestissä ilmoitamme tarkemmat ohjeet. Molempiin tapahtumiin ilmoittautuminen tapahtuu joka tapauksessa samalla kertaa, maksamalla osallistumismaksun Rajaviestimaratonin tilille.

Saamme Ruskamaratonin hinnoista viisi euroa alennusta, joten hinnat ovat seuraavat: kokomaratoni 35 euroa, puolimaraton

30 euroa, varttimaraton 20 euroa ja ruskareissu 15 euroa. Lisätietoa Ruskamaratonista netistä www.ruskamaraton.com

Majoitus

Majoituksen varaaminen Leviltä tai lähi-alueilta kannattaa tehdä pikaisesti. Rajaviestimaraton yritti kootusti varata mm. hotellimajoituksia suuremman määrän, jotta olisimme saaneet majoitukset parin viime vuoden tapaan pieneltä alueelta, mutta tällä kertaa emme onnistuneet. Kainuun porukka varasi Immeljärven takaa pari mökkiä omille porukoilleen, joten sieltä kannattaa myös muiden kysyä. Muutaman hengen porukoille löytynee majoitustilaa myös aivan Levin keskustasta.

Kuljetuksista

Kainuusta lähtee perjantaina 31.8. linja-auto kohti Leviä, johon voi varata kyy-

tipaikkoja. Reitti kulkee välillä Kuhmo – Suomussalmi – Kuusamo – Rovaniemi Levi. Paluu on sunnuntaina 2.9. K-SR:n ja P-KR:n kannattaa yhdistää voimansa ja tulla tarpeen mukaan myös kootusti linja-autolla. Myös RVL:n ajoneuvoja kannattaa kysyä.

Palkinnot

Palkinnot määräytyvät aiempien vuosien mukaan. Koko-, puoli- ja varttimaratonin kolme parasta palkitaan pokaaleilla. Kaikki muut palkinnot arvotaan kaikkien osallistujien kesken. Kuten jo aiemmin kirjoitin, niin viisivuotistapahtuman kunniaksi arvomme viisi laadukasta hybridimaastopyörää. Lisäksi arvotaan runsaasti muita palkintoja mm. sykemittareita ja juomavöitä.

Merivartioliiton puheenjohtajakurssi 18.-20.4.

Merivartioliitto järjestää paikallisyhdistysten puheenjohtajille kurssin. Kurssi pidetään 18–20.4.2012 Himoksella Merivar-

tioliiton lomamökillä. Kurssilla käsitellään ajankohtaisia asioita edunvalvonnasta. Kouluttajina kurssilla toimivat Merivar-

tioliiton puheenjohtaja Erkki Hirvonsalo ja varapuheenjohtaja/pääluottamusmies Juha Masalin.

NETISTÄ
-10%

AJATTELE MUITA. VAKUUTA ITSESI.

NYT VOIT SAADA HENKI- JA
TAPATURMAVAKUUTUKSEN
JOPA 50 % EDULLISEMMIN.
www.henkivakuutuskuntoon.fi

Tiesithän, että järjestömme jäsenenä voit saada itsellesi ja perheellesi henki- ja tapaturmavakuutuksen jopa puoleen hintaan.

Tutustu vakuutukseen osoitteessa henkivakuutuskuntoon.fi. Samalla voit tehdä laskelman

siitä, kuinka perheesi pärjääsi jos et olisi huolehtimassa heistä. Kun ostat vakuutuksen verkkokaupasta, säästät ensimmäisen vuoden maksusta 10 % lisää.

Ole huoletta. Me autamme.

Teksti ja kuvat Olli Ranua

“Kun työnantajamääräyksellä lisätään työmatka-ajoa 50%, tappaa se työmotivaation ja murentaa yhteishenkeä!”

Kainuun kahinasta Lapin sodaksi?

Rajavartiolaitoksen esikunnasta alun perin lähtenyt idea kahden jaksottaisen työputken muuttamisesta kolmeksi on nyt Kainuussa saavuttanut kunnioitettavan yhden vuoden iän. Oliko muutos Korttesalmen rajavartioasemalla kaikin puolin onnistunut ja mitkä olivat kokemukset? Eli mitä jäi niin sanotusti käteen?

Heti artikkelin alkuun täytyy ihmetellä, että kuinka on mahdollista että työnantajamääräyksellä on lähdetty järjestelmällisesti heikentämään rajavartioasemien yhteishenkeä ja työmotivaatiota? Tämän lisäksi on heikennetty työturvallisuutta ja työtulosta, sekä aiheutettu lähes kohtuutonta haittaa työ- ja yksityiselämän sovittamiseen. Kaupan päälle on vielä lisätty 50 prosentilla työmatkaliikennettä. Tässä artikkelissa en löydä ihmettelyyn järkevää vastausta, enkä päätöstä puoltavia seikkoja, mutta kylläkin runsaasti päätöksen kumoamista puoltavia asioita. Eräs pitkämatkainen kiteytti asian viiteen sanaan: “Eihän tässä ole mitään järkeä!”

Taustaa

Käskey suunnitella kaikille jaksoittain kolme työputkea, koskee koko Korttesalmen rajavartioasemaa. Korttesalmella on kirjoilla 44 rajamiestä, joista 25% eli 11 kulkee vähintään noin kahdensadan kilometrin päästä. Heidän edestakainen työmatka on siis vähintään 400 kilometriä. Lähempää kulkeville, eli noin 75%:lle käskey siirtyä kahdesta jaksottaisesta työputkesta kolmeen ei ole aiheuttanut ongelmia, sillä

he ovat jo aika päiviä tehneet jakson työt kolmessa tai neljässä putkessa.

- Pitkämatkalaiset haluavat pääsääntöisesti tehdä kolmiviikkoisjakson työt mieluummin kahdessa kuin kolmessa putkessa. On aivan eri asia ajaa vuodessa työmatkoja 18 000 kilometriä kuin 27 000 kilometriä. On mukavampi viettää tuotuksen välinen aika perheen luona kuin auton ratissa, kertoo Korttesalmella palveleva Rajavartioliiton Kainuun rajavartioston luottamusmies Mika Kaikkonen.

Suurin osa ei siis haikaile takaisin kahteen putkeen. Ongelma onkin ne loput 25%. Heidät työnantaja on laittanut puun ja kuoren väliin tunteettomalta tuntuvalla toiminnalla. Monella “kulkumiehellä” onkin tullut mieleen, että ainoa syy käskyyn on ollut kateus virastotyötä pidemmistä vapaista.

Alaiset toivovat johtajiltaan aitoa kiinnostusta työhyvinvoinnista. Vaikka työnantajan ei aina tarvitse kysyä työntekijöiltään lupaa tehdessään heitä koskevia päätöksiä, hyvä työnantaja kuitenkin kuuntelee alaistensa mielipiteitä tarkalla korvalla. Jos työnantaja sanoo päätöksiä tehdessään, että heitä ei kiinnosta missä työntekijät asuvat, on se valitettavaa. Jos itse olisin yrityksen toimitusjohtaja, olisin

kyllä taatusti kiinnostunut työntekijöistäni ja kaikkien työhyvinvoinnista, varmistaakseni parhaan mahdollisen työpanoksen.

Korttesalmen rajavartioasemalla ei ole minkäänlaista operatiivista tarvetta kolmelle jaksottaiselle työputkelle. Muutos vaikeuttaa myös työsuunnittelua, kun jokainen on suunniteltava jokaiselle viikolle töihin. Jos on esimerkiksi viikonlopun töissä, on tämän jälkeen tarjolla kaksi vapaapäivää, jona aikana kulkumiehillä on ajettava 400 – 600 kilometrin ylimääräinen ajomatka.

Jokainen Korttesalmella työskentelevä on aikoinaan valinnut asuinpaikkansa niin, että pystyy hyvin käymään töissä kahdessa jaksottaisessa putkessa. Kun putkia onkin yhtäkkiä kolme, eli viikoittain, harvalla kaukaa kulkevalla on mahdollista muuttaa asuinpaikkaansa lähemmäs. Vaakakupissa painavat perhe, vaimon työpaikka, perheenjäsenten sosiaalinen verkosto ja monet muut asiat.

- Ajoittain on ollut vaikeuksia motivoida itsensä lähtemään hymyssä suin työmatkalle yönselkään. Tämän vuoksi olen, toistaiseksi tuloksetta, hakenut vastaavaa tehtävää kuin Korttesalmella Vartiuksesta, jotta työmatka puolittuisi, kertoo Mika Kaikkonen.

Pisimmät edestakaiset työmatkat Korttesalmella on Kajaanin (n. 600 km), Oulun (n. 500 km) ja Rovaniemen (n. 500 km) alueilta matkaavilla. Pitkähkö matka on myös Suomussalmen ja Kemijärven suunnista (n. 400 km). Kun matka on aiemmin ajettu kahdesti jaksossa, eli kolmessa viikossa, kolmas kerta lisää jaksottaista ajomatkaa 800 – 1 200 kilometristä 1 200 – 1 800 kilometriin, eli 400 – 600 kilometriä. Lisäys on tasan 50%! Vuositasolla tämä 50 prosentin lisäys tekee noin 6 000 9 000 ylimääräistä kilometriä, 15 työssäkäyntijakson mukaan laskettuna.

Ajettaessa tasaisesti 80 km/h, vie edellä mainittu 9 000 kilometriä 14 kahdeksan tunnin työpäivää. On siinä työmatkoilla aikaa työmotivaatiota vaikkapa asfaltin tai lumen pinnasta etsiskellä. Eikä ihme jos ei löydy, kun jo aiemmin noita kahdeksan tunnin työpäiviä on kulunut 18 000 kilometrin ajamiseen vuosittain 28 kappaletta. Nyt siis kuluu tien päällä yhteensä 42 kahdeksan tunnin työpäivää. Nuo työpäivät ajoittuvat lisäksi pääosin öiseen aikaan, eli klo 20-07 välille, joten voidaan puhua yötöistä tienpäällä ilman vaarallisuuteen (ks. myöhemmin Seppäsen tutkielma). Tunneissa laskettuna vuositasolla kuluu 336 tuntia, eli 14 täyttä vuorokautta pois kotoa tien päällä.

Kysyttäessä Korttesalmella lähempää kulkevilta, joilla yhdensuuntainen matka on 100 km tai alle, eli edestakainen matka korkeintaan 200 km (Posio/Taivalkoski/Kuusamo), halusivat he pääsääntöisesti tehdä jakson työt kolmessa putkessa. Edestakaisen matkan ollessa 400-600 km, kallistuu vaaka kuitenkin kahden reissun puolelle.

Liikenteessä henkensä edestä!

Yksikin liikenneonnettomuus on liikaa. Onko niin, että vasta sitten kun ensimmäinen kahdesta kolmeen työputkeen käsketty pitkämatkalainen ajaa vakavan autokolarin, työnantaja herää? Herää tai ei, niin silloin on liian myöhäistä. Se on kuitenkin varmaa, että se päivä jolloin "läsähtää" on jokaisen päivän jälkeen yhden päivän lähempänä. Kuulostaa varmasti kovalta, mutta silloin on leskellä ja orvoiksi jääneillä arkunkantajien paikka vapaana.

Vihreät vaattee muttei vihreät aatteet? Tarpeeton autolla ajaminen saastuttaa tunnetusti ympäristöä. Korttesalmen yhdelletoista kulkumiehelle tehty päätös tarkoitti noin 75 000 kilometriä vuodessa ajoa enemmän kuin aiemmin. Ja nyt puhutaan vain yhdestä vartioasemasta. Kun he aiemminkin ajoivat jo 150 000 kilometriä, 50 prosentin lisäys tekee vuodessa yhteensä huimat 225 000 kilometriä. Tästä ei puutu oikeastaan enää muuta kuin julkisuudessa mainittu työmatkakulujen verovähennysoikeuden poistaminen.

Korttesalmella palveleva Rajavartioliiton Kainuun rajavartioston luottamusmies Mika Kaikkonen ajaa vuosittain noin 27 000 kilometriä työmatka-ajoa. "Mieluummin sijoittaisin palkkani tähdelliseen, kuten perheen hyvinvointiin, kuin fossiiliseen polttoaineeseen."

Mainittakoon myös että autolla ajaminen on Suomessa kallista – sekä autot, että polttoaine on korkeasti verotettua. Tienpäälle harva haluaa tiliänsä tarpeettomasti tyhjentää.

- Joka vuosi tapahtuu läheltäpiti -tilanteita hirvieläinten ja muiden tielläliikkujien kanssa. Tämän vuoksi pitkää työmatkaa kulkevat hakevat ajoneuvolta tavallista enemmän turvallisuutta, luotettavuutta ja taloudellisuutta. Näillä edellytyksillä ajoneuvoon joutuu sijoittamaan huomattavasti pääomaa, kertoo Mika Kaikkonen.

Yhteistoimintalautakunta

Kainuun rajavartioston yhteistoimintalautakunta käsittelee 23.2. työhyvinvointikyselyn tekstivastauksissa keskeisesti esille nousseita tyytymättömyyttä työvuorosuunnitteluun. Kokouksessa puheenjohtaja toisti, että KR on noudattanut RVLE:n ohjeita ja että muut vartiostot ottavat nyt samoja työaikasuunnittelun käytänteitä käyttöönsä. Kokouksessa vielä toistettiin, että muutoksia työsuunnittelun periaatteisiin ei ole tulossa. Muilutus pitkämatkalaisia kohtaan siis jatkuu tältä osin myös Korttesalmen rajavartioasemalla.

Kokouksessa asiaan ottivat kantaa Mika Kaikkonen ja Eero Moilanen (Päälystölaitto) seuraavasti: "Kaikkonen ja Moilanen ilmoittivat, että erityisesti pitkämatkalaiset kärsivät menettelystä. Menettelyllä ei suinkaan ole tehostettu työskentelyä tai saatu aikaan kustannustehokkuutta, vaan on saatu ennemminkin aikaan negatiivisia vaikutuksia työhön suhtautumisessa ja perhe-elämässä. Myös työmatkakulut ovat

kasvaneet. Tärkeintähän ovat työpäivien väliset tauot ja se, että uusi työpäivä aloitetaan aina hyvin levänneenä. Rajavartioasemien taukotilat ovat hyvässä kunnossa ja mahdollistavat työpäivien välisen levon."

YT-lautakunnan kokouspöytäkirjassa ei mainita yhtään muutoksen tuomaa positiivista asiaa. Liekö siksi koska niitä ei yksinkertaisesti ole.

Muut tutkimukset

Korttesalmen rajavartioaseman kulkumiehistä lähes kaikki ovat töissä Kuusamon rajanylityspaikalla. Koska ylityspaikka on avoinna klo 07-19, on työvuoron pituus yleensä 13 tuntia. Jäljelle jäävä 11 tuntia vuorokaudesta riittää vallan hyvin lepoajaksi työvuorojen välille.

Voiko sitten eri työpaikoissa muualla Suomessa ja muualla maailmassa, eri olosuhteissa, eri lailla stressaavissa työolosuhteissa tehtyjä tutkimuksia verrata Korttesalmen rajavartioasemalle? Varmasti voi, mutta ei kannata, koska silloin mennään metsään. Tämän vuoksi tässä artikkelissa en minäkään käsittele mitään muita työpaikkoja, kuin Korttesalmen rajavartioasemaa. Esimerkiksi pakkotahtisen ja koko ajan ihmishenki hyppysissä työtätekevän sairaanhoitajan pitkät työputket ja -vuorot ovat totaalisesti eri asia kuin Korttesalmen rajavartioasemalla työskentelevien työvuorot ja -putket. Kuitenkin nämä sairaanhoitajat ovat usein esimerkkinä, kun tutkitaan pitkien työvuorojen ja -putkien vaikutusta jaksamiseen.

... jatkuu seuraavalla sivulla...

Asia on varmasti täysin erilainen myös esimerkiksi Kaakkois-Suomen ruuhkaisilla ja pakkotahtisilla rajanylityspaikoilla, kuin syrjäisellä Korttesalmen rajavartioasemalla partioidessa tai Kuusamon rajanylityspaikalla rajatarkastuksia suorittaessa.

Korttesalmella työskentelevien pienten lasten isien on usein kuultakin sanovan, että he saavat työputkessa levätä huomattavasti enemmän kuin kotona. Kotona arjen pyörittäminen tarkoittaa usein huonosti nukuttuja öitä, mutta vartioaseman majoituksessa levätessä tarvitsee huolehtia vain omasta itsestään. Korttesalmella nukkumaan voi yleensä mennä jo kello 20 aikaan, mikäli niin haluaa. Töistä kotiin lähdettäessä jaksaa taas, muutamat yöt hyvin nukkuneena, pyörittää arkea kotona ja antaa vaimollekin lasten hoidosta lepoetki.

Työpaikat ovat erilaisia paitsi laitoksen sisällä, niin myös hallintoyksiköiden sisällä. On toisten aliarvioimista tuoda tutkimustuloksia muualta ja laittaa sitten kaikki samaan muottiin. Fiksua olisi kysyä päätöksiä tehdessä myös päätösten kohteilta, varsinkin kun se vaikuttaa koko rajavartioaseman työhyvinvointiin.

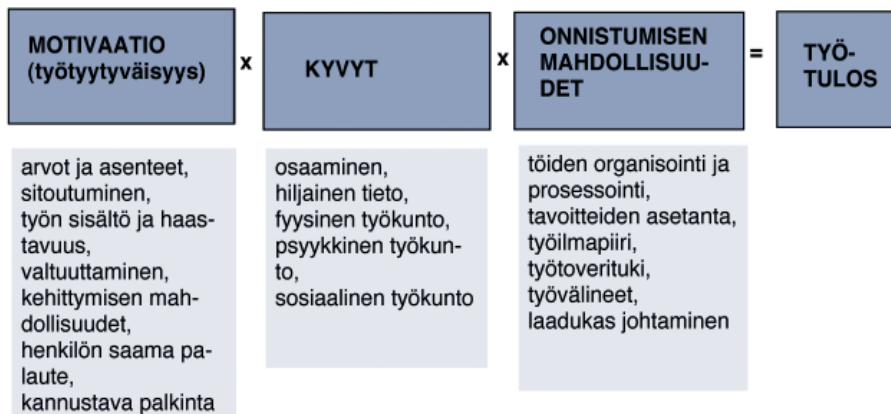
Seppäsen tutkimus

Petteri Seppänen KR:sta on Työterveyslaitoksen järjestämällä työturvallisuuspäällikkökurssilla laatinut muutama vuosi sitten lyhyen kirjallisuuteen ja osin omiin kokemuksiin perustuvan tutkielman pitkien työvuorojen ja työputkien vaikutuksista työturvallisuuteen ja terveyteen.

Seppäsen tutkielma on tunnusmerkistöltään lähinnä meta-analyysi, jossa yhdistellään aiempia tutkimustuloksia toisiinsa. Tätä tutkimusmenetelmää käytetään erityisesti lääketieteessä, pitkien työputkien vaikutuksiin työturvallisuuteen se ei suoranaisesti sovellu. Tähän aiheeseen sopisi paremmin laadullinen tutkimus, jossa kokemuksesta tietoa hankitaan kohderyhmältä haastatteluin tai kyseilyin. Tämä huomioisi myös inhimillisen kokemuksen, joka ainakin Korttesalmen rajavartioasemalla on suuressa roolissa.

Koska kirjoitelma on tehty lähes ainoastaan yleisen teorian pohjalta, tarkoittaa se sitä, että siinä ei juurikaan huomioida rajavartioasemien ja rajanylityspaikkojen henkilöstön erityisolosuhteita, esimerkiksi työmatkojen pituuksia ja lepomahdollisuuksia työputken aikana. Työmatkojen pituuksia ei muidenkaan tekemissä tutkimuksissa ole otettu huomioon, joten pitkämatkalaisten tärkein elementti on jäänyt kokonaan varjoon.

Lisäksi Seppäsen tutkielma ei juuri anna vastauksia siihen, miten KR:n miehet jaksavat työssään tai kuinka mahdollinen työputkien määrän lisääminen vaikuttaisi

VM-Baron henkilöstökyselyjärjestelmän opas kiteyttää työtuloksen synnyn kaavan.

jaksamiseen. Siihen saataisiin vastaus, mikäli tutkittaisiin kohderyhmää, joka työtä tekee.

Vaikka tutkielma ei kaikilta osin katkava olekaan ja sen tieteellinen anti jää vähäiseksi, löytyy siitä yleisellä tasolla kuitenkin runsaasti hyviä havaintoja pitkien työmatkojen vaikutuksista. Näistä katkelmia seuraavassa (Lähde: Päälystölaiton lehti 2009):

”Työvuoron jälkeen kotimatka ajoittuu usein öiseen aikaan, jolloin nukahtamisen riski kasvaa. Pitkän työputken jälkeinen kotimatka autolla ajaa, mikäli se kestää useita tunteja, on riski niin työntekijälle itselleen kuin muillekin liikenteessä oleville.” (Toim.huom. TA:n päätös lisäsi työmatka-ajoa 50%)

”Työstressi aiheuttavat ennen kaikkea työn kiireisyys ja aikapaineet, samoin työyhteisön ilmapiiriin häiriöt. Työuupumus on seurausta pitkittyneestä työstressistä. Pitkät työvuorot eivät sinänsä näyttäisi aina olevan yhteydessä lisääntyneeseen stressiin.” (Toim.huom. Kiireisyyttä, aikapaineita ja stressiä ei ole Korttesalmella havaittu ongelmaksi)

”Lyhentynyt yöuni voikin olla yksi tärkeä tekijä, jonka kautta ylipitkien työaika-epäedulliset terveysvaikutukset välittyvät. Työvuorojen väliin jäävän lepoajan osalta pidetään hälyttävänä, mikäli lepoaika on alle 11 tuntia.” (Toim.huom. Tämä ei ole Korttesalmella ongelma)

”Työajat vaikuttavat myös sosiaaliseen ja henkiseen hyvinvointiin. Kun tehdään pitkää työaika, ihmissuhteille harrastuksille ja joutenololle ei jää tarpeeksi aikaa. Pitkät työpäivät ja työputket antavat kuitenkin vastaavasti pidempiä vapaa-ajan jaksoja, jolloin sosiaaliseen ja henkiseen hyvinvointiin jää aikaa.” (Toim.huom. Kun pitkämatkalainen ei pääse iltaisin kotiin, pitkät työvuorot lisäävät vapaa-aikaa kotona)

”Työskentely syrjäisillä alueilla ja meren saarissa asettavat rajoitteita mm.

päivittäisille työssä käynneille kotoa pitäen. Sopivalla työvuorojen suunnittelulla on mahdollista työskennellä niin, että työssä ei rasituta liikaa. Pitkä vapaa antaa mahdollisuuden elpyä työputken rasituksesta. Lepäämismahdollisuudet työvuorojen välillä työpaikalla vähentävät työmatkojen määrää. Työntekijät kokevat kyseisen järjestelyn hyväksi, mikä lisää tyytyväisyyttä työssä. Työturvallisuudesta huolehtiminen – kaikkina vuorokauden ja vuodenaikoina, maalla merellä ja ilmassa, niin tuulessa kuin tuiskussakin – asettaa Rajavartiolaitoksessa niin työnantajalle kuin työntekijälle kovia haasteita.” (Toim. huom. Täsmälleen näin!)

VM-Baro 2009 ja 2011

Rajavartiolaitoksessa suoritettu Työhyvinvointikysely on edellisen kerran tehty viime vuonna eli vuonna 2011 ja sitä edellinen vuonna 2009. Kun näitä kyselyjä vertailee, löytää muutamia varsin selkeitä viitteitä yleisen työhyvinvoinnin laskuun Korttesalmen rajavartioasemalla. Suurimpana syynä tähän on vartioasemalla katsottu olevan juuri kahden putken muuttaminen kaikkien osalta kolmeksi.

”Mahdollisuudet yhdistää työ- ja yksityiselämä” -kohtaan vastasi Korttesalmen henkilöstö vuonna 2009 keskimäärin 4,05, ja vuonna 2011 keskiarvo oli 3,60, joten laskua oli tilastollisestikin reilusti. ”Jaksaminen ja energisyys” -kohtaan vastattiin vuonna 2009 keskiarvolla 3,85 ja vuonna 2011 3,44. Myös tässä on huomattava lasku. ”Aikomus vaihtaa työpaikkaa siihen liittyvän tyytymättömyyden vuoksi” -kohtaan vastasi vuonna 2009 15% myöntävästi ja vuonna 2011 peräti 28%. Tulos siis lähes tuplaantui.

Muutamat kohdat vuoden 2011 kyselyssä vastaavasti todistavat sen, että Korttesalmen rajavartioasemalla ei ole minikäänlaista ongelmaa pakkotahtisuudesta, lyhyistä työvuoroväleistä tai työvuorojen

väliden palautumisongelmista: "Lyhyet työvuorovälit" -kohtaan vastattiin 4,20, eli työvuorovälit eivät olleet liian lyhyitä. Lisäksi kohtaan "Koen palautuvani työni aiheuttamasta fyysisestä kuormituksesta työpäiväni/työvuoroni jälkeen ennen seuraavaa työpäivää/työvuoroa" vastattiin keskiarvolla 4,52, eli oltiin lähes täysin samaa mieltä. Kohtaan "Kiire/pakkotahtisuus", vastattiin 4,48, mikä tarkoittaa että Korttesalmen rajavartioasemalla ei ole kiirettä ja pakkotahtisuutta.

Motivoitunut työntekijä ei ole työturvallisuusriski, motivoitumaton sitä varmasti on. Motivoitumattomat nakertavat koko työyhteisön motivaatiota ja huonontavat samalla koko työpaikan tulosta. VM-Baro henkilöstökyselyjärjestelmän opas kiteyttää viereisen sivun kuvassa Työtuloksen synnyn kaavan. Jokainen voi siitä itse päätellä mihin kaikkeen kahden jaksottaisen putken muuttaminen kolmeksi voi vaikuttaa. Lopulta eniten se vaikuttaa työtulokseen, eli siihen tuotteeseen minkä työntekijä tekee ja jonka usein asiakas näkee ja kokee.

- Viikkotyöaikaan käskemisen vaikutukset näkyvät selkeästi yksittäisissä faktoreissa ja erittäin selkeästi tekstivastauksissa. Suurin osa tekstivastauksista koski juuri kolmeen työputken kahden sijaan siirtymistä. Tekstivastausten perusteella määräyksellä ei ole kyetty lisäämään työturvallisuutta eikä työtehokkuutta – vaan on käynyt juuri päinvastoin, kommentoi Mika Kaikkonen.

Eräs Korttesalmen rajavartioaseman henkilöstöön kuuluva sanoi haastattelussa osuvasti: "Jos tällaisia päätöksiä tehdään, niin on sama heittää hanskat tiskiin! Kun täällä vartioasemalla yritetään tehdä kaikkemme, jotta työhyvinvointi olisi huijussa, niin työnantaja laittaa kapuloita rattaisiin ja tuhoaa sitä minkä ehtii!"

Lopputulema

Täytyy nostaa hattua Korttesalmen pitkämatkalaisille pitkäjänteisyydestä. Vaikka muutos on aiheuttanut lähes kohtuutonta haittaa niin työ- ja yksityiselämän sovittamiseen, työmotivaatioon ja työtulokseenkin, sekä lisääntynyt riskejä työmatkaliikenteessä ja huonontanut työturvallisuutta, on

muutokselle annettu mahdollisuus. Vuosi on kuitenkin osoittanut että muutos oli epäonnistunut 25 prosenttisesti, eli pitkämatkalaisien osalta. Muiden osalta kolmen putken mallia on käytetty jo ennen käskyä.

Koko muutoksen tarve on jäänyt vähintäänkin epäselväksi. Kateuden lisäksi on esitetty vapailla sairastamisen kalleutta. Tähän ei kuitenkaan ole esitetty mitään katetta edes kysyttäessä, joten sen voi unohtaa. Mutta onko muutos aiheuttanut sitten enemmän työaikana sairastamista ja tilapäisten hoitovapaiden käyttöä? Voisin luulla, että puolikuntoisena, mutta kuitenkin työkykyisenä ei tule aivan niin usein töihin lähdettyä.

On tietysti myös mahdollista, että Kainuun rajavartiostossa on liikaa porukkaa rasittamassa RVL:n palkanmaksua. Kaksi pitkämatkalaista yhdestätoista on Korttesalmelta saatukin ainakin tilapäisesti pois kirjoilta ja lisäksi voi olla luvassa. Onko käskyn todellinen syy sitten töistä savustaminen?

TA vetoaa työjohto-oikeuteen antaessaan ko. käskyn, mutta mitä sitten. Ei se poista syntyneitä ongelmia. Ei päätöksiä saisi tehdä vain sen vuoksi, että on oikeus niitä tehdä. Yhden pitkämatkalaisen kertomaa: "Kun sormia napsauttamalla laitetaan alaiset ajamaan ja viettämään tien päällä aiempaa 50% enemmän aikaa, suunnittelemaan muuttoa lähemmäs työpaikkaa toiselle paikkakunnalle, miettimään eroamista Rajavartiolaitoksen palveluksesta, on pakko sanoa, että toiminta on lähestulkoon edesvastuutonta."

Näin Korttesalmen rajavartioasemalla. Sii-

hen kuinka muutos muilla rajavartioasemilla vaikuttaisi, en tässä kirjoituksessa ota kantaa. Korttesalmen rajavartioaseman osalta voin kuitenkin nyt myös tutkitusti sanoa, että muutos on ollut täällä huono. Mikäli päätöksellä haluttiin heikentää työmotivaatiota ja huonontaa vartioaseman yhteishenkeä sekä työtulosta, niin siinä tapauksessa muutos on ollut erittäin onnistunut.

Mikäli sama systeemi ajetaan sisään muualla kuin KR:ssa ja Korttesalmella, esimerkiksi Lapissa, lappilaiset kohtuullisen hyvin tuntevana uskon että siellä edessä on täysi sota. Matkat ovat siellä vielä pitempiä kuin Kainuussa ja pitkämatkalaisia on rajavartioaseman henkilökunnasta suhteellisesti enemmän.

Lopuksi vielä lyhyt ja osuvasti kiteytetty teksti aiheeseen liittyen nimimerkiltä "Emme me tyhmiä ole, mutta älkää olko tekään": "Työsuunnittelun rytmytyksen turha säätely on ollut TA:lta todella huono asia, katsotaan asiaa mistä suunnasta tahansa. Pahimpana seurauksena on ollut työmotivaation lasku ja sen vaikutukset koko työpaikan ilmapiiriin. Henkilöstön keskuudessa asia ei ole saanut minkäänlaista myötätuntoa, ja kun kysymys on käytännössä yhdestä päivästä, ei asiaa voi ymmärtää mitenkään. Annetaanko yhden päivän vuoksi sellainen kuva, että työnantaja ei ole ollenkaan kiinnostunut henkilöstönsä hyvinvoinnista ja jaksamisesta? Tämä päivä on muuttanut ihmisten elämää niin valtavasti, että sen aiheuttamaa naarmua työnantajan kilpeen ei saada paikattua pitkään, pitkään aikaan."

Kumilaakso Oy

Kotka

Rajavartijat turvaavat myös meidän pohjavetemme

 Inarin Lapin Vesi Oy
www.inarinlapinvesi.fi

Suomenlahdella tehdään historiaa!

Merivartioliiton Suomenlahden osaston vuosikokous järjestettiin 31.1.2012. Vuosikokouksessa tehtiin historiaa hyväksymällä uusiksi jäseniksi Helsingin raja- ja merivartioyhdistyksen jäsenet, muuttamalla osaston säännöt sekä uudistamalla nimi.

Uuden yhdistyksen nimeksi tuli Suomenlahden meri- ja rajavartioyhdistys. Vuosikokouksen päätökset ennakoivat rohkeasti tulevaa, uutta unionia.

Miksi yhteen?

Yhdistymisen taustalla on vaikuttanut tarve kehittää yhteistyötä ja samalla yhteistä edunvalvontaa. Meri- ja rajavartiointi on Suomenlahdellakin jatkuvassa muutoksessa. Rajatarkastusten ja rikostorjunnan kehittyminen sekä koko toimintaympäristön muuttuminen ovat johtaneet tilanteeseen, missä asioita on punnittava entistä enemmän yhdessä. Toisaalta ihmisten aktiivisuus on vähentynyt. Aika on kortilla. Paikallisyhdistys tarvitsee kuitenkin aktiivisia toimijoita ja aktiivisia jäseniä, muuten ei asioita viedä eteenpäin. Suomenlahden alueella töitä tekeillä on ollut yhteinen halu tiivistää toimintaa niin edunvalvontatyössä kuin jäsenistön aktivoinnin suhteenkin.

Vuosikokousta edeltävät vaiheet

Vuosikokouksen suuret päätökset eivät kuitenkaan syntyneet ilman tukevaa tausta- ja yhteistyötä Suomenlahden paikallisyhdistysten kesken. Vuosi 2011 tulee kokonaisuudessaan jäämään mieleen kovasta työstä yhdentymisen eteen. Voimakkaimman sysäyksen yhdistymiselle antoi alkusyksystä Lauttasaassa pidetty yhdistysten hallintojen yhteinen kokous,

Tarkkaavaisena ollaan.

johon osallistuivat myös liittojen edustajat. Lauttasaassa lyötiin lukkoon lopullinen suunnitelma yhdentymisen toteuttamiseksi.

Lauttasaaren päätökset

Ns. Lauttasaaren muistiossa todettiin se tosiasia, että on helpompi sulauttaa yhdistys toiseen kuin purkaa kaksi ja perustaa yksi uusi. Työmäärä on pienempi joka suhteessa. Yhteiselle yhdistykselle joudutaan joka tapauksessa kirjoittamaan uudet säännöt ja miettimään uusi nimi, jotta voidaan aloittaa yhteiseltä pohjalta. Lauttasaassa tehtiin periaatepäätös jäsenmäärältä pienemmän eli Helsingin raja- ja merivartioyhdistyksen jäsenen siirtämisestä uudelleen nimettävän Suomenlahden osaston jäseniksi ja samalla yhdistyksen purkamisesta sääntöjen mukaisesti.

Jäsenten siirto

Jäsenten siirto päätettiin toteuttaa valtakirjamenettelyllä siten, että Helsingin raja- ja merivartioyhdistyksen hallitus huolehtii jokaisen jäsenen allekirjoituksen valtakirjaan osaston vuosikokoukseen mennessä. Tiukkaan aikatauluun ja joululomakauteen nähden kerääminen sujui yllättävän hyvin. Jäsenet osoittivat tässäkin asiassa aktiivisuutta jonka takana on helppo nähdä positiivinen suhtautuminen liitokseen!

Isto Turpeinen.

Henkilövalinnoista

Lauttasaassa pohdittiin alustavasti myös henkilövalintoja sekä keskusteltiin kokouspalkkioiden käyttöönottamisesta. Uuden yhdistyksen hallituksen koko suunniteltiin joustavaksi siten, että vuosikokoukset voivat päättää hallituksen koosta tulevan kauden tarpeiden mukaan. Koko tulee vaihtelevaan 8-12 välillä. Halukkaita jäseniä uuden yhdistyksen hallitukseen tarjoutui mukavasti jo kesällä, molemmista yhdistyksistä. Samoin näkemys uuden yhdistyksen puheenjohtajasta alkoi muotoutua pikkuhiljaa.

Säännöt

Sekä yhdistysten hallitukset että yhdistysten johto keskenään joutuivat askartelemaan syksyn aikana sääntöjen kimpussa. Säännöistä haluttiin selkeät ja toimivat. Tarkoitus on ollut koota yhteen vanhat, hyvät säännöt molemmista yhdistyksistä. Vuosikokoukselle saatettiin tuoda esitys uusiksi säännöiksi sillä edellytyksellä, että uusi hallitus tekee viimeiset muutokset ennen sääntöjen lähettämistä virallisesti hyväksyttäväksi Patentti- ja rekisterihallitukseen. Sääntöjen osalta ollaan hyvin aikataulussa. Tarkoitus on ajoittaa sääntöuudistus virallisesti uuden unionin perustamisaikataulun mukaisesti. Uusi unioni aloittaa toimintansa toukokuun vuosi- ja edustajakokousten yhteydessä.

Vuosikokous 31.1.2012

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Suomenlahden osaston viimeiseksi puheenjohtajaksi jäävä Pekka Salonen. Itseoikeutetusti Salonen esitteli vuosikokoukselle käsiteltävien asioiden taustat, onhan Pekka ollut paljon mukana.

Lopulta isojenkin päätösten tekeminen sujui kohtalaisen helposti! Osaston nimi vaihtui suunnitellusti Suomenlahden meri- ja rajavartiolaitosyhdistykseksi, yhdistys kasvoi hetkessä yli 170 jäsenellä ja uudet säännöt otettiin yhdistyksen käyttöön pienin muutoksin välittömästi.

Vuosikokouksessa ilahdutti erityisesti pitkäaikaisten aktiivien ja Helsingin raja- ja merivartiolaitosyhdistyksen perustajajäsenten Isto Turpeisen ja Markku Väänänen mukana olo!

Uuden yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Sami Hintsala. Hintsala on toiminut edellisen kauden aikana Helsingin raja- ja merivartiolaitosyhdistyksen puheenjohtajana. Suomenlahden meri- ja rajavartiolaitosyhdistyksen ensimmäiseen hallitukseen tulivat valituiksi entisestä Suomenlahden osastosta Pekka Salonen, Pasi Kerkkänen, Pirkko Kujanen, Ari Seppälä, Markku Väänänen, Antti Elomaa ja Marko Vihlman sekä Helsingin raja- ja merivartiolaitosyhdistyksen puolelta Keijo Nuorgam, Kimmo Kiiskinen, Jukka-Pekka Tanninen ja Tapio Muhonen. Antti Kyllönen jatkaa luottamusmiehenä

Kokoustunnelmaa.

ja toimii kutsuttuna hallituksen jäsenenä. Varajäseniksi valittiin Ville Kukkonen, Lauri Roiha ja Mikko Santavuori. Uudessa hallituksessa on edustajia eri ammattiryhmistä ja alueilta sekä kokemusta että näkemystä pitkältä ajalta. Mukana on kuitenkin myös nuoruutta ja innokkuutta. Jatkossa kaivataan mukaan vain enemmän naisia!

Vuosikokoukselle esiteltiin toiminta- ja taloussuunnitelma seuraavalle kaudelle. Muutoksena aiempaan käytäntöön päätettiin ottaa käyttöön erilliset kokouspalkkiot niille hallituksen jäsenille, jotka kokouksiin osallistuvat ja vastuuta kantavat. Yhdistystoiminta vaatii sitoutumista ja vastuun kantajia. Toivottavasti pieni palkkio osaltaan korvaa sitä menetettyä vapaa-aikaa

ja madaltaa kynnystä lähteä kokoukseen.

Toiminta- ja taloussuunnitelman ohessa hyväksyttiin myös erilaiset toimintaohjeet yhdistyksen hallitukselle. Toimintaohjeet helpottavat merkittävästi hallituksen työskentelyä kauden aikana.

Lopuksi

Vuosikokousilta päättyi mukavaan keilaoteluun. Illasta palaili koteihinsa väsyneitä mutta tyytyväisiä ihmisiä. Yhteistyö on kantanut toivottua hedelmää. Motivaatio on säilynyt matkan varrella ja tästä on hyvä jatkaa!

Teksti ja kuvat Sami Hintsala

Iloinen tunnelma vallitsi Helsingin yhdistyksen vuosikokouksessa

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 23.2. vanhoissa tiloissa "Liiton saunalla". Näissä tiloissa yhdistyksen väki on tottunut kokoontumaan ja puimaan yhteisiä asioita vuosien mittaan. Tällä kertaa ilmassa oli iloa ja pientä haikeuttakin.

Olihan kyseessä yhdistyksen viimeinen varsinainen vuosikokous. Helsingin yhdistys on toiminut vuodesta 1994 alkaen Rajavartioliiton paikallisyhdistyksenä. Mukana vuosikokouksessa oli vanhoja ja yksi "uusvanha" aktiivikin!

... jatkuu seuraavalla sivulla...

Hallituksen kokous

Vuosikokousta edelsi yhdistyksen hallituksen kokous. Hallituksen kokouksen tärkein päätös liittyi yhdistyksen tulevan kauden 2012 toimintasuunnitelmaan, jota päätettiin päivittää vielä ennen vuosikokousta.

Hallitus päätti järjestää jäsenilleen ja kutsuvieraille juhlan!

Päivittäminen koski kevääseen suunniteltua tilaisuutta, jolla aiotaan juhlistaa Helsingin raja- ja merivartioryhdyshdistyksen purkautumista. Ajatus juhlasta sai alkunsa hallituksen edellisessä kokouksessa, jossa luonnosteltiin viimeiseksi jäävää toimintasuunnitelmaa. Hallitus nimesi erillisen juhlatyöryhmän miettimään ja valmistelemaan asiaa. Työryhmän tuloksena päädyttiin esittämään juhlapaikaksi hotelli Arthuria Helsingin keskustassa. Juhlan ajankohta tulee olemaan huhtikuun 21. päivän ilta ja tilaisuus mukavaa seurustelua ja yhdessäoloa juhlaillallisen lomassa. Illan virallinen osuus rajoittuu mahdollisiin palkitsemisiin ja muistamisiin pienine juhlapuheineen.

Hallitus keskusteli juhlaillallisen käytännön järjestelyistä avoimesti. Yhdessä päädyttiin siihen, että kaikki jäsenet ovat tervetulleita huhtikuun juhlaan! Sitovat ilmoittautumiset puheenjohtajalle sekä varausmaksu 15€/henkilö tulee hoitaa 26.3. mennessä yhdistyksen tilille. Päätettiin myös, että tilaisuuteen voi varata paikan myös seuralaiselle samansuuruisella varausmaksulla ja ilmoittamisella. Varausmaksulla on tarkoitus kattaa tapahtuman kustannuksia.

Ville-Veikko Väättäinen.

Juhlan pääasiallinen tarkoitus on koota jäsenet sekä keskeiset yhteistyötahot muistelemaan menneitä vuosia myönteisissä merkeissä. Helsingin raja- ja merivartioryhdyshdistyksen historia liittyy osaltaan koko Suomenlahden merivartioston toimintaan vuosien varrella. Rajatarkastusosaston väki on muodostanut ison osa yhdistyksen väestä. Toki jäseniä on ollut muualtakin vartioston alueelta ja yksiköistä.

Juhlaillallisella on tarkoitus muistaa ja palkita yhdistyksen keskeisiä toimijoita vuosien varrelta. Pienen ja suuremmankin yhdistyksen elämä ja toiminta perustuu aktiiveihin. Edunvalvonnan kannalta on kysymys keskeisestä elementistä!

Hallituksen kokouksesta vuosikokoukseen

Hallituksen kokouksen loppupuolella paikalle alkoi saapua vuosikokousväkeä. Saunakin alkoi lämmitä. Vuosikokouksen esityslistalle oli sääntömääräisten asioiden lisäksi laitettu kohta yhdistyksen purkamisen. Kokousväki hyväksyi hallituksen esityksen toiminnan purkamisesta yhdistyslain ja sääntöjen mukaisesti kahdessa peräkkäin toisiaan seuraavassa vuosikokouksessa. Seuraavan vuosikokouksen ajankohdaksi hallitus oli päättänyt esittää toukokuun 15. päivää 2012. Kokous ajoittuu Rajavartioliiton ja Merivartioliiton yhdistymisen jälkeiselle viikolle. Liittojen ylimääräiset edustajakokoukset pidetään 8.-10.5. Tukholman risteilyllä.

Helsingin yhdistys valitsi vuosikokouksessaan myös omat osallistujansa edustajakokouksiin. Yhdistyksellä tulee olemaan edustajat sekä Rajavartioliiton että Merivartioliiton edustajakokouksessa kaksoisjäsenyyden takia. Halukkaita laivamatkalle löytyi mukavasti!

Kokousväkeä ja hallituspaikkoja

Yhdistyksen puheenjohtajana oli ilo toivottaa vuosikokoukseen tervetulleeksi myös yhdistyksen vanha aktiivi ja uusi jäsen Kimmo Kiiskinen. Kimmo kävi piipahtamassa ulkomailla, mutta on monen iloksi taas mukana kuvioissa! Kimmo tuli valituksi yhdistyksen viimeiseen hallitukseen uudeksi varsinaiseksi jäseneksi Lars von Hellensin tilalle. Lasse alkaa pikkuhiljaa "jähdyttelemään" ja tekemään siirtoa Länsi-Suomeen kotinurkille. Toivottavasti ei lopullisesti! Lasse on toiminut vuosia

Kimmo Kiiskinen.

yhdistyksen aktiivina ja viimeksi varapuheenjohtajana. Kimmon mukana saatiin sekä vanhaan että uuteen Suomenlahden yhdistykseen mukava lisä kokemusta niiltä vuosilta jolloin hän toimi vartioston luottamusmiehenä ja yhdistysaktiivina.

Hallitukseen valittiin lisäksi Ville Kukkonen ja Jukka-Pekka Tanninen Mikko Santavuoren sekä Ville-Veikko Väättäisen tilalle. Sekä Ville-Veikko että Mikko ovat toimineet hallituksessa vuosien ajan, Ville-Veikko myös liiton hallituksessa ja yhdistyksen taloudenhoitajana. Mikko puolestaan on hallitustyön ohella edustanut yhdistystä liittokokouksissa sekä yhteistoiminta- ja luottamusmiestehtävissä. Jukka-Pekka ja Ville valittiin molemmat aiemmin myös uuden Suomenlahden meri- ja rajavartioryhdyshdistyksen hallituksen jäseniksi.

Tapio Muhonen jatkaa yhdistyksen sihteerinä loppuun saakka. Samoin luottamusmiehinä jatkavat Antti Kyllönen ja Isto Turpeinen entiseen malliin. Arto Lehtosalo valittiin yhdistyksen varapuheenjohtajaksi.

Jatko

Saunan lauteilla ehdittiin keskustelemaan jo tulevastakin. Tosiasia on, että yhdistyksen toiminta on jo siirtynyt jäsenten siirron myötä uuden, ison yhdistyksen alle. Suomenlahden meri- ja rajavartioryhdyshdistys on tästä eteenpäin Suomenlahdella toimivan yhdistyksen nimi. Historiaa ei unohdeta. Menneitä voidaan, ja tulee aina voida muistella. Paikallisessa toiminnassakin on kuitenkin syytä katsoa nyt eteenpäin ja vaiuttaa jatkossa uusissa vuosikokouksissa!

Rajavartioliiton ja Merivartioliiton jäsenet!

Mikäli osoitetiedoissanne on tapahtunut muutoksia pyydetään niistä ilmoittamaan sähköpostitse toimisto11@rajavartioliitto.fi tai toimisto@merivartioliitto.fi osoitteeseen.

Paikallisyhdistykset järjestivät yhteistyössä kesätoimintaa

Helsingin raja- ja merivartioryhdistys yhdessä Merivartioliiton Suomenlahden osaston kanssa järjesti toiminnallisen päivän kutsumalla jäsenensä Linnanmäelle kesäkauden alkajaisiksi. Kutsuun tarttui ilahduttavan moni vaikka enemmänkin olisi mahtunut mukaan. Sää suosi tällä kertaa ja tapahtumapäivä todettiin mukavaksi.

Tapahtumapäivän juuret juontavat Helsingin raja- ja merivartioryhdistyksen vuosikokoukseen, missä asetettiin tulevan kauden yhdeksi tavoitteeksi jäsenten aktivoiminen mukaan toimintaan. Yksimielisesti ja innostuksen vallassa hallitus päättikin kevään kokouksessa ryhtyä tuumasta toimeen. Tapahtuman puuhamieheksi valittiin yhdistyksen puolelta Arto "R2" Lehtosalo aisaparinaan J-P Tanninen. Hallitus päätti yhdessä tuumin kutsua järjestelyihin ja tapahtumaan mukaan myös Merivartioliiton Suomenlahden osaston väen. Osaston vastaavaksi oli valittu Kujasen Pirkko.

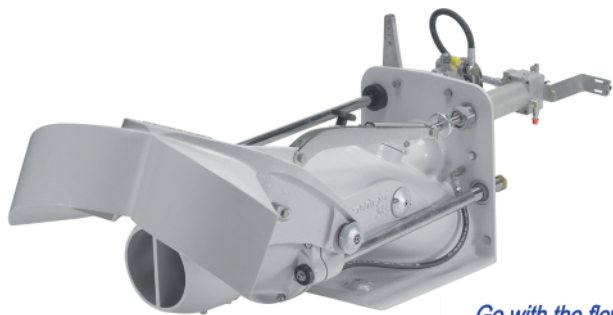
Keväällä päätettiin lisäksi, että Linnanmäelle kutsutaan kaikki yhdistyksen jäsenet perheineen. Yhdistys lupasi kustantaa jokaiselle jäsenelleen ns. isohupi-

rannekkeen. Hallituksen tavoitteena oli saada aikaan tapahtuma, joka innostaisi liikkeelle aikuiset ja lapset antaen samalla perheenjäsenille myönteisempää kuvaa isän tai äidin työstä ja työyhteisöstä. Siinä olisi tavoitetta jatkossakin.

Matkustin itse paikan päälle 9-vuotiaan poikani kanssa, jolle "Lintsipäivä" oli tullut luvattua ensimmäisen kerran tänä kesänä. Olihan tuota jo odotettukin. Sen verran ajoissa olimme perillä, että vielä jouduttiin portilla odottamaan paikan aukeamista. Onneksi innokkaita rajamiehiä ja -naisia oli portilla muitakin! Paikalla oli tutkijaa, asiakirjatutkijaa, vartioupseeria, raja- ja merivartijaa. Viimein saimme joukot kasaan ja lippujonoon. Tervetuloseremonioiden jälkeen sovimme, että tahti on vapaa mutta saunalla tavataan!

Villen saunalle oli löytänyt myös muutama entinen yhdistyksen jäsen. Toivotimme heidätkin tervetulleiksi. Kannustushuutojen saattelemana saatiin pihalle pystyyn yhdistyksen uusi pallogrilli, jossa illan mittaan tuli lämmitetyksi lihat ja makkarat. Ylimääräisen ohjelmanumeron tarjosi Kaartin jääkäriyrykmentti, jonka varusmiehet suorittivat parhaillaan vesistönylitysharjoitusta mökkirannassa! 16.6. vesi oli vielä kohtuullisen viileää.

Puheenjohtajana oli paikallaan todeta, että kyllä yhdistystoiminta tarvitsee edelleen tapahtumia, jotka nostattavat ja ylläpitävät yhteishenkeä. Suomenlahdella tuota yhteistä rajamieshenkeä tarvitaan ja halutaan varmasti vaalia jatkossakin. Toivotaan, että leppoisaa ja touhukasta ilmapiiriä säilyisi näissäkin kuvioissa!

JET-288

Go with the flow.

alamarin-jet

www.alarin-jet.com

JET-230

Member of Nokian Tyres

KL-KOPIO OY

www.klkopio.fi

Yhteistoiminnalla tuloksia

Itärajan rajatarkastusasemilla matkustajien asiakirjat tarkastetaan pääasiassa passikonttorin puolella, mutta osa tarkastuksesta tehdään myös ulkona.

Ajoneuvon tarkastuksen yhteydessä ulkona käydään läpi osaksi samoja asioita kuin passintarkastuksessa, mutta sitä täydennetään ajoneuvon ja sen asiakirjojen tarkastuksella. Käytännöksi on muodostunut, että Tulli vastaa pääosin ajoneuvojen ja niissä kulkevien tavaroiden tarkastuksista, mutta myös rajamiehet ovat yksi tärkeä lenkki tässä ketjussa.

Vanhempi rajavartija lisko Isola (28 v) on yksi Nuijamaan ulkoryhmäläisistä, joka tekee työtään pääasiassa raittiissa ulkoilmassa.

- Olen sinkkumies ja lähtöisin Oulun läheltä Kiimingistä ja vuodesta 2004 lähtien olen ollut rajalla töissä täällä Nuijamaalla. Ylioppilaaksi tulon jälkeen suoritin varusmiespalveluksen Rovaniemellä Lennostossa. Tänne oli silloin haku päällä ja olin sen verran sinisilmäinen ja en tuntenut laitoksen systeemiä ja laitoin paperit sisään. Ajattelin tuolloin, että voin hakea siirtoa meripuolelle, mutta näillä näkymin täällä on niin kova paine henkilöstön suhteen, ettei siirtoja hyväksytä.

Profilointia liikenteen vilinästä

- Työtehtävistä voisi kertoa sen, että olen rajatarkastaja ulkovalvontaryhmässä. Teemme tätä pihavalvontaa pienemmällä ydinporukalla yhdessä tullin kanssa. Työpanoksestani menee noin 90 prosenttia ulkotöihin ja tiskivuoroja lienee sellaiset 1-2 kertaa jaksossa. Raskas puoli on eriytetty ja siellä tulli hoitaa pääasiassa koko linjaston, meidän ulkovalvonta suorittaa kuitenkin tarkastuksia myös raskaalla puolella iskuluontoisesti.

- Tulli panostaa täällä etupäässä saapuvaan liikenteeseen, joten rajamiehet hoitavat pääasiassa lähtevässä liikenteessä myös vientiautot (profiloiden). Toki

Nuijamaan ulkomies lisko Isola.

nykyisellään toimitaan niin, että ollaan siellä mihin liikenne painottuu, eli voidaan hoitaa myös tulopuolta joko yhdessä tullin kanssa tai omin toimin.

- Toimimme saapuvassa liikenteessä mm. niin, että kun ajoneuvot tulevat pihaan ja matkustajat menevät passiin, me profiloimme autoista jo niitä, jotka syynäämme tarkemmin. Harjaantunut silmä näkee heti mikä pomppaa silmille. Eniten meillä tulee juttuja paljastinlaiterikkomuksista. Ajoneuvojen kunto on tänä päivänä todella hyvällä tasolla, joten niistä ei juuri tule juttuja. Yllättävänä piirteenä voisi sanoa sen, että on varaa ostaa kallis auto, mutta sitten ajetaan keinoilla renkailla. Näihin kiinnitämme etenkin huomiota. Päivittäin joudumme estämään ajoneuvojen maahantulon kuluneiden renkaiden takia, kertoo lisko Isola.

- Ulkotarkastuksessa löydämme aika paljon myös sumuttimia ja sähkölामauttimia. Lainsäädäntö ei tällä hetkellä anna mahdollisuutta rangaistusvaatimusmenettelyyn sumuttumista ja otamme esineen vain hal-

Nyt on tarpeen kurkistaa vähän pintaa syvemmälle. Maahantulotarkastusta ajoneuvolle suorittamassa lisko Isola, työparinaan Arnaldo Squillante Tullista.

tuun järjestyslain nojalla. Sähkölामautin-caset siirrämme puolestaan tutkinnalle, sillä vaarallisen esineen hallussapidosta voidaan tuomita enemmän kuin puolivuotta vankeutta. Asiasta suoritetaan esitutkinta.

- Myös pienimuotoinen tupakan salakuljetus on vielä voimissaan kuten myös aikarajojen rikkomisen alkoholituotteiden kanssa, näistä ilmoitamme aina tullille.

- Silloin tällöin on tilanteita, että tullilla ei aina ole koko päiväksi ulos valvontaa, jolloin me hoidamme osaksi myös heidän palstaa, koska meillä on enemmän henkilökuntaa ulkovalvontaan. Toki tämä perustuu hyvään yhteistyöhön ja aina tarvittaessa joku sinitakeista tulee paikalle, jos tarve vaatii. Tullin henkilöstö on kiinni suurimmaksi osaksi tuolla raskaan liikenteen puolella, jossa he vastaavat myös passien tarkastuksista. Jatkotoimenpiteet tullirikkomusten osalta hoitaa aina tulli ja täällä Nuijamaalla yhteistoiminta pelaa todella hyvin tullin kanssa, vakuuttaa lisko.

Työn vaativuutta tarkistettava

- Vaativuustasoni on 17,5 ja sitä nostaa puolikkaalla kun olen työpaikan ajoneuvo-

vastaava ja huolehdi autoista (osatehtävälue). Kokonaisuudessaan aina haluaisi lisää palkkaa kun tämä ulkomiehen rooli on sellainen laaja "yleismiesjantunen", joka hälytetään aina kun jossakin miestä tarvitaan. Arvioinnissa ei ole huomioitu tehtävän laajuutta tullin tehtävien hoitamisessa, joka tuo mielestäni selvää lisähommaa ja se 10 prosentin osuus varmasti ylittyy, sillä avustaminen on päivittäistä ja poikii myös juttuja. Toki tämä ei kaikki ole ulkoryhmän ansiota, sillä saamme vinkejä passista, mihin kiinnittää huomiota.

- Tehtävän hoitamiseksi tulee kerätä tietoa ja olla ajan tasalla laajemmin Tullin lainsäädännöstä ja organisaatiosta kuin normaalisti ulkotarkastuksissa. Tästä meillä oli ihan kirjalliset kokeet ja saimme myös koulutusta tullin edustajilta.

- Ikävä kyllä tämä asia taitaa olla jo käsitelty palkkalautakunnassa, ja sieltä jäi vain luvu käteen. Näin ollen se ei tule vaikuttamaan suorittavan portaan vaatimuksiin, harmittelee lisko.

- Tulevaisuudessa näillä näkymin jatkan täällä, vaikka toisenlaisiakin ajatuksia on

tullut mieleen johtuen kiivaasta työtahdistusta. Mikäli homma jatkuu tällaisena näillä rajanylityspaikoilla, niin raskaan liikenteen koulutusta pitäisi saada enemmän ja ei kielikoulutukseen olisi pahasta.

- Suurin haaveeni olisi tietenkin siirtyä Länsi-Suomen merivartiostoon, mutta se taitaa olla tekemätön paikka, mutta kuka tietää! Muuten en ole miettinyt tulevaisuutta, sillä uraa on vielä sen verran jäljellä, mietti ulkomies Isola.

Koti Imatralta!

Osaomistusasuntoja

* Tasokkaita osaomistusasuntoja kysytyillä asuinalueilla.

Vuokra-asuntoja

* Karhumäki	2h+k	65m ²	588,51€/kk
* Karhumäki	4h+k+s	90m ²	770,04€/kk
* Harakka	4h+k	83m ²	609,50€/kk

Kysy näistä ja muista vuokra-asunnoista.

Imatran
YH-RAKENNUTTAJA OY

Esterinkatu 10
55100 Imatra
Puh. (05) 235 2800 klo 9-15
www.imatran-yh.fi

Jo 60 vuotta Koteja Imatralla!

IMATRAN KAUPUNKI

Tarjoamme monipuolisia tontteja oman kodin rakentajille.

Tutustu tarkemmin www.imatra.fi tai soita 020 617 4449 ja 020 617 4450

Tainionkoskentie 1 B, 55100 IMATRA
Puh. 020 7433 770
www.termoins.com

Lignator Oy

Merenlahdentie 797
53850 Lappeenranta
p./fax 05-418 3888, 0400-942 043
- Raivaukset, istutukset ja maanrakennuspalvelut

Täyden palvelun venetavaratalo:
- myynti, huolto, varaosat, tarvikkeet

Pietarsaassa
www.wikromarin.fi

POHJOIS-KARJALAN SÄHKÖ

PL 141, 80101 JOENSUU
Puh. (013) 266 3311
www.pks.fi

Metallin ammattilainen

Pertin ura alkoi vuonna 1987 Lapin rajavartiostossa, kun hänet nimitettiin rajavartijan virkaan. Silloinen tehtävänimike oli aseseppä. Siviilikoulutukseltaan Pertti on metallin moniosaaja, sillä hän on käynyt niin metallin perustutkinnon, asentajakoneistajan, hienomekaanikon kuin asesepänkin koulutukset.

Asesepän tehtävänimike poistui 90-luvun puolivälissä ja muuttui huoltoasentajaksi. Asepuoli on vielä kuitenkin vahvasti mukana, sillä Pertti on mukana huoltamassa ja tarkastamassa vartioston pistoolit kahden vuoden välein. "Tämä tehdään kiertämällä vartioasemilla", Pertti kertoo. Muulloin korjauksia vaativat työt Pertti tekee omalla työpisteellään.

Reissuhommia riittää muutenkin, sillä elektroniikkakorjaamon alaisuudessa olevan Pertin osaamista tarvitaan mm. teknisen valvontajärjestelmän kunnossapitoon, sekä uusien järjestelmien rakentamiseen. "Kaikki metallipuolen työt, kuten laitteiden kiinnityksiin tarvittavat osat mitä ei valmiina saa, esimerkiksi erilaiset telineet, muutostyöt ja korjaushitsaukset kuuluvat työhöni. Valmistan niitä, kuten muitakin metalliosia ja esineitä itse, sillä esikunnasta löytyy vielä metallin työstämiseen tarvittava välineistö sorvia myöten. Pintakäsittelyitäkin tehtiin aiemmin, kuten osien sinistykksiä. Nykyään tehdään vain pieniä maalaustöitä, mutta isommat maalaustyöt teetetään ostopalveluna paikallisilla yrityksillä. Taiteellista silmääkin omaavan Pertin työn jälkiä voi nähdä muualla, kuten Rajavartiolaituksen esikunnassa tai Turun vartiolentolaivueessa.

Metallipuolen lisäksi Pertille kuuluvat mastotyöt ja uutena on mukaan tullut valokuituhitsaus. Tarkkaa kättä ja loivia liikkeitä vaativaa valokuituhitsausta Pertti on tehnyt korjaamopäällikön opastuksella

ja itseoppimalla. "Virallisesta kurssista olisi hyötyä, mutta en ole vielä sellaiselle päässyt", Pertti mainitsee. Mastotyöhön puolestaan kuuluu esimerkiksi kameroiden ja antennien asennukset, sekä lampujen ja tuulipussien vaihtotyöt. Nämä pyritään tekemään sulan maan aikana, mutta joskus joutuu talvella mastoon nousemaan.

OTO- tehtävinä Pertille kuuluu toimiminen LRE:n ja Huoltokeskuksen työsuojeluvaltuutettuna, johon hän on saanut lisäoppia työnantajan järjestämästä työsuojelun peruskurssista.

Pertti tekee tarvittaessa työpisteelle työn ja riskien kartoitusta, osallistuu työsuojeluorganisaation kokouksiin ja hoitaa sekä vie eteenpäin henkilökunnan esille tuomia työsuojeluun liittyviä ongelmia. "Olen sisäistänyt asian niin, että yritän katsoa asioita kokonaisvaltaisesti työsuojelun kannalta. Esimerkiksi esikunnan ulkoalueiden hoidon siirryttyä ulkopuolisille tekijöille on talvikunnossapito heikentynyt merkittävästi ja sitä kautta voi loukkaantumisriski kasvaa", Pertti huomauttaa. Ongelmajätkökonin hoitaminen on

Pertti Vittaniemi.

myös Pertin vastuualuetta.

Työoloihin ja -porukkaan tyytyväinen Pertti olettaa jäävänsä eläkkeelle nykyisestä tehtävästään. Teknisen henkilöstön määrä on vähentynyt huomattavasti ja särkymävaraa ei henkilöstössä ole. "Ainoana varsinaisesti metallitöitä tekevänä töitä riittää. Työ on vaihtelevaa, mielenkiintoista ja mielekästä. Korjaamon porukka on tehnyt jo vuosia yhdessä töitä, kollegojen metkut on opittu", Pertti nauraa.

Vapaa-aika kuluu perheellisellä rajamiehellä perinteisiin harrastuksiin: Metsästykseseen ja kalastukseen sekä metsän hoitoon. Tuoreimpana on mukaan tullut moottoripyöräily. "Viime vuonna alkukesästä hankittuun Honda Deauvilleen ehti tulla 3000 kilometriä", kertoo aiemmin enduropyörillä metsissä ajellut Pertti.

"Sorvin ääressä"

**EW Dive maahantuo IKELITEN
kamerakoteloita sekä
sukellusvalaisimia ja -varusteita**

Lisätietoja tuotteista:

www.ewdive.com

Puh. 0207 280 490

info@ewdive.com

**Etelä-Karjalan
Jätehuolto Oy**

YHTEYSTIEDOT

Asiakaspalvelu (ma-pe klo 8-16)

puh. 010 841 1818

vastanotto puh. 010 841 1813

asiakaspalvelu@ekjh.fi

www.ekjh.fi

Haahtela

Bulevardi 16 B,
00120 Helsinki
+358 9 7771 820
www.haahtela.fi

**Paras reitti rahdille ja lomalle
kulkee Turun kautta.**

PORT OF TURKU

www.portofturku.fi

AT-Marine Oy

**Täyden palvelun talo
merenkulkijoille ja telakoille**

Navigointilaitteet

Konehuonelaitteet

Kommunikointilaitteet

**Säiliömittauslaitteet
teollisuudelle**

www.atmarine.fi

VANTAA p. (09) 5494 2600 • TURKU p. 0208 353400

COBHAM

Mastsystem Int'l Oy trading as Cobham Mast Systems

www.cobham.com/mastsystems

Suomalaisen metsästyksen puolesta

**SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO
FINLANDS JÄGARFÖRBUND**

puh. 010 841 0050
www.metsastajaliitto.fi

**Kespro Oy
noutotukku**

Puhakankatu 13,
53500 LAPPEENRANTA
puh. 0105 331 000
www.kespro.com

Yksinäistä puurtamista ja yhteistyötä

Diplomaattialue New Delhissä, Intiassa. Vieressä on slummi. Ihmiset elävät kaduilla ja kerjäläiset liimautuvat auton ikkunoihin kadun kulmissa. Delhissä, kuten niin monessa muussakin miljoonakaupungissa, voit siirtyä hetkessä äärilaidasta toiseen. Tässä kaupungissa työskentelee myös suomalainen rajamies Jussi Rautio.

Lähetystöalueelle johtava tie on tukittu. Syynä on eilen tapahtunut autopommi-isku, jossa loukkaantui kaksi ihmistä. Uutisten mukaan isku on suunnattu Israelin lähetystä vastaan. Pommi-iskut eivät ole uusi ilmiö Intiassa. Viime marraskuussa 11 ihmistä kuoli ja yli 70 loukkaantui väkijoukkoon suunnatussa iskussa. Lähialueiden levottomuudet heijastuvat pohjoisen Intian metropoliin.

Suurlähetystön alueella

Pienen ylimääräisen kiertoajelun jälkeen aloitan vierailun Intian yhdyshenkilömme, Jussi Raution omasta konttorista. Jussin viihtyisä työhuone sijaitsee keskellä puistomaista ja kaunista lähetystä, sopivasti erillään kansliasta ja suurlähettilään residenssirakennuksesta. Ikkunasta saattaa nähdä tenniskentän ja uima-altaan.

Rajavartiolaitoksen yhdysmiehenä

Jussi Rautio palkattiin viime kesänä Rajavartiolaitoksen, Maahanmuuttoviraston ja Ulkoministeriön yhteiseksi maahanmuuttoyhdyshenkilöksi Delhiin. Ennen Delhiin tuloaan Jussi toimi rikostiedustelijan tehtävissä Suomenlahden merivartiostoon

Jussi ja pyörä: "Enskalla matka taittuu!" (Kuva Toni Pehkonen)

perustetussa rikostiedustelu- ja analyysiyksikössä. Sitä ennen hänet saattoi löytää Rikostorjuntayksikön rikostiedustelutehtävistä. Jussin työura rajassa on alkanut vuonna 2002 Eteläsatamassa. Kiinnostus kansainvälisiin tehtäviin alkoi jo ennen rajamiesuraa rauhanturvatehtä-

vissä Kosovossa, ja on saanut jatkumoa mm. Frontex-operaatioista ja väliaikaisista yhdyshenkilötehtävistä Istanbulissa 2009 ja 2010. Intian yhdyshenkilön tehtävän tultua avoimeksi Jussi päätti tarttua tilaisuuteen ja hankkia lisäkokemusta ulkomailta yhdysmiehen tehtävistä.

Yhdysmiehen työ

Työ Rajavartiolaitoksen yhdysmiehenä maailmalla liittyy koko Suomen ja samalla Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaan. Ns. kolmansista maista Schengen-alueelle suuntautuva liikenne koskee nykyisin entistä enemmän myös suomalaista rajavartiointia. Kyseessä on rikostorjuntatyö, jossa laittomasti maahan tai Schengen-alueelle pyrkiviä henkilöitä pyritään profiloimaan ja heidän maahantulonsa ennalta estämään. Toisaalta yhdyshenkilöt pystyvät tukemaan kotimaassa tehtävää rikostorjuntaa hankkimalla tietoa lähtömaissa ja -alueilla tapahtuvasta järjestäytyneestä rikollisuudesta. Parhaimmillaan yhdyshenkilöt toimivat

Sulut ovat tuttu näky kaupungilla.

kiinteässä yhteistyössä eri viranomaisten kanssa kotimaassa ja ulkomailla.

Jussin konttorilla

Toimistossa ovat liki tavalliset suomalaisen rajavartiomiehen työhön nykyisin kuuluvat välineet: työpöytä, tietokone tuplanäyttöineen ja tietysti puhelin. Huomaan myös asiakirjatutkinnan erikoisvälineet. Nurkassa seisoo tukeva kassakaappi. Jussi kertoo, miten pienten alkuvaikeuksien jälkeen oman työhuoneen saaminen on ollut merkittävä asia. Yhdysmiehen työssä tarvitaan ammattitaidon ja -osaamisen lisäksi keskittymistä sekä työrauhaa. Sen takaavat tällä hetkellä rauhallinen ja vartioitu lähetystöalue sekä oma työtila asianmukaisine välineineen.

Väärennöksiä ja asiakirjatutkintaa

Kuin osoituksena tästä Jussi kaivaa kassakaapista esiin viimeaikoina havaittuja viisumiväärennöksiä. Kyseessä on joukko väärennöksiä, joiden avulla on pyritty pääsemään Intiasta Eurooppaan ja Schengen-alueelle. Kokeneenkin passintarkastajan näkövinkkelistä väärennökset näyttävät laadukkailta. Asiakirjatutkinnan koulutus ei ole mennyt hukkaan!

Konsultointia

Asiakirjatutkinta on osa Intian yhdysmiehen päivittäistä työtä. Välillä työ saattaa kuitenkin keskeytyä puhelinsoittoon tai vierailuun lähetystön viisumiyksiköstä. Yhdysmies osallistuu viisumi- ja oleskelulupahakemusten käsittelyyn tutkimalla hakemuksia omalta osaltaan. Tämä tarkoittaa usein taustaselvittelyä, jossa tarkastellaan hakemuksessa esitettyjä

Jussi toimistolla.

seikkoja rikostorjunnan näkövinkkelistä. Tarkoituksena on paljastaa ja ennalta torjua laitonta maahantuloa.

Matkustamista ja yhteydenpitoa

Pyrkiessään paljastamaan laitonta maahantuloa tai sen järjestämistä taikka ihmiskauppaa, yhdyshenkilö joutuu ottamaan huomioon usein laajempia tekijöitä ja näkökulmia. On pystyttävä hetkessä selvittämään asioita ja olosuhteita niin tulo- kuin lähtömaassakin. Mistä tämä ihminen on tulossa, mihin menossa ja miksi? Tässä tehtävässä avuksi ovat laajat tiedot eri kulttuureista ja toimintaympäristöistä. Yhdyshenkilön työhön kuuluu myös matkustaminen ja yhteydenpito eri maiden viranomaisten kanssa. Intian yhdyshenkilön vastuualueeseen kuuluvat myös lähimaat

Bangladesh, Sri Lanka, Bhutan ja Malediivit. Jussi on ensimmäisen kahdeksan kuukauden tehnyt kaksi virkamatkaa, joista ensimmäisen Bangladeshiin syyskuussa 2011 ja toisen Sri Lankaan hiljattain tammikuussa 2012. "Virkamatkat ovat paras tapa päästä tutustumaan erilaisiin kulttuureihin sekä luoda kontakteja muiden maiden yhdyshenkilöihin. Tämän myötä pystyy pikkuhiljaa myös luomaan kuvaa koko toiminta-alueesta", toteaa Jussi.

Yksinäistä puurtamista ja yhteistyötä

Juttelemme Jussin kanssa kansainvälisestä rikostorjuntatyöstä. Rajavartiomiehen arki yhdysmiehenä on usein yksinäistä puurtamista. Parhaiten asian ymmärtävät ja tuntevat kollegat ovat usein kaukana. Palautetta omasta työstä on hankala saada. Toki päivittäiset puhelinsoitot ja yhteydenotot auttavat osaltaan säilyttämään viileän asenteen ja ammattimaisuuden, josta suomalaiset rajamiehet maailmalla tunnetaan. Vaikka konkreettinen vastuu monessa tilanteessa on omilla harteilla, yhdysmies ei sittenkään joudu toimimaan aivan yksin!

Yhdysmiehen yksinäisessä puurtamisessa avuksi saattavat tulla myös muiden maiden lähettämät yhdyshenkilöt. Jussi on päässyt rakentamaan suhteita eri maiden maahanmuutto-, ILO (Immigration liaison officer) ja ALO (Air liaison officer) -yhdyshenkilöihin. Pääsin matkan aikana keskustelemaan muutamien Jussin ulkomaisten kollegoiden kanssa. Keskusteluissa kävi ilmi selkeästi päivittäisen yhteistyön ja

... jatkuu seuraavalla sivulla...

Lähetystön piha-alue uima-altaalle päin.

ajankohtaisen tiedon välittämisen tarve. Jussi onkin huolehtinut yhteistyöstä hyvin. Hänet on hyväksytty mukaan yhdyshenkilöiden tikkakerhoon!

Kotona Delhissä

Viivähdämme Jussin luona. Koti on mukava, tilava ja kaunis. Matkaa työmaallekin on sopivasti. Matka taittuu joko vuokrautolla tai omalla moottoripyörällä. Kodin hankkiminen Delhistä ei ollut helppo tehtävä: 36 asuntoa tuli kierrettyä ennen kuin löytyi sopiva! Kestää hetken, ennen kuin tajuaa miksi. Delhi on miljoonakaupunki. Koko metropolialueella väkeä asuu tällä hetkellä arviolta 22 miljoonaa. Väkeä on joka paikassa. Elämä näkyy kaduilla ja kadun varsilla. Jätteitä on paljon. Ilman laatu on tässä kaupungissa maailman huonointa. Rakentamisen laatu ja taso vaihtelevat. Myös rikollisuutta riittää. Ei ole samantekevää, missä Delhissä asuu.

Se mikä meille Suomessa on liki itsessään selvää eli puhdas ilma ja vesi, puhdas luonto, näyttää tyystin puuttuvan Delhistä. Törmään asiaan merkillisellä tavalla pian sen jälkeen kun olen maahan saapunut. Haluan lenkille mutta en pääse. Olisi hulluutta yrittää tässä kaupungissa juosta sen kaduilla. Ilmanlaatu on onneton, kadut

täynnä autoja, riksoja, mopoja, moottoripyöriä ja mitä tahansa kulkuneuvoja. Yhtään kunnon jalkakäytävää en nähnyt.

Mietimme yhdessä kuntoilumahdollisuuksia. Tällä hetkellä Jussi huolehtii kunnostaan lähinnä uimalla. Uinti ei tahdo kuitenkaan yksistään riittää. Rajavartiomiehen tulisi maailmallakin kyetä huolehtimaan kunnostaan monipuolisemmin. Siksi päätämme yhdessä laittaa esityksen eteenpäin yhdyshenkilölle hankittavasta soutilaitteesta. Mikä olisi parempi kuin istahtaa töiden jälkeen soutilaitteen ääreen tilavassa, ilmastoidussa asunnossa ja valmistautua näin tulevaan työpäivään sekä tuleviin PAK-suoritteisiin!

Kulttuurieroja ja työn haasteita

Jussin kotona ehdimme keskustelemaan myös kulttuurieroista. Suomalaisen virkamiehen on usein vaikea tajuta paikallista kollegaa. Intialaisen yhteiskunnan ja kulttuurin monikerroksisuus ulottuu myös viranomais toimintaan. Avointa kontaktia voi olla vaikea saada. Länsimainen näkökulma rikollisuuteen tai rikostorjuntaan ei välttämättä ole sama kuin intialainen. Tiedon saaminen ja sen välittäminen saattaa kestää. Byrokratia vaikeuttaa tiedon kulkua. Intialaisessa ympäristössä yhdysmiehen työ on erityisen haastavaa. Paikallisen viranomaisen näkymättömyyttä saattaa kuitenkin paikata verkostoituminen muiden yhdyshenkilöiden kanssa. Tämä puolestaan asettaa sosiaalisia vaatimuksia, edellyttää kielitaitoa, rohkeutta ja itsenäisyyttä; ammattitaitoa. Yhdysmiehen on oltava tässä suhteessa melkoinen "moniosaaja". Kaiken tämän tulisi näkyä selvemmin myös palkkauksessa.

Kentällä

On varhainen aamu Delhin kansainvälisellä, Indira Gandhin lentokentällä. Olemme tulleet Jussin työmaalle ja lähdössä samalla kotimatkalle. Finnairin suora lento

Lähetystön sauna.

AY021 terminaalista 3 kuljettaa meidät Helsinkiin. Emme kuitenkaan pääse lähtöselvitystä pidemmälle, kun joudumme jo töihin. Jussi tempaistaan selvittämään kolmen Helsingin lennolle pyrkivän henkilön maastalähtöä. Tottuneesti yhdyshenkilömme kaivaa esiin luopin, haastattelee matkustajia, ja pian soi puhelin. Samalla hetkellä eteen kiikutetaan kahden muun kauttakulkumatkustajan papereita. Taas soi puhelin. Lähtöselvitysvirkailijat huokaisevat helpotuksesta: onneksi heillä on Jussi. Helpotuksesta taitavat huokaista myös matkustajat, tällä kertaa.

Loppukaneetti: saunassa

Mihin olisi parempi päättää tuokio yhdyshenkilömme luona kuin saunan lauteilla! Jussi vei vieraansa ensi- ja viimeistöikseen suurlähetystön saunaan. Olo on kuin olisi kotiin tullut! Jykevät, paksut hirsiseinät keskellä kaunista allasaluetta, kivirakennuksen sisällä, tekivät joka kerta vaikutuksen jäävesialtaineen. Saunan lauteilla saattoi päästä kotimaan tunnelmiin hetkessä jos on saunaihminen. Sellainen ihminen tunnustaa olevansa Raution Jussi: "Lähetystön saunassa voi tuntea olevansa kotisuomessa ja kesämökillä."

Teksti ja kuva Jukka Karhapää

Lieksassa pelattiin rajamiesten komennossa

Lieksassa pelattiin helmikuussa perinteinen viranomaisräyhlyturnaus, jossa joukkueita oli palolaitokselta, metsähallitukselta/poliiseilta, ammattiopistolta ja rajalta.

Turnaus on tässä muodossa pelattu jo kahdeksan kertaa ja aina ovat rajamiehet voiton vieneet. Rajan porukka valkoisissa pelipaidoissa.

Suomen New Delhin suurlähettiläs:

“Yhdysmiehen työpanos nuppilukua suurempi”

Lähetystössä vieraillessani minulle tarjoutui mieluisa tilaisuus tavata Suomen New Delhin suurlähettiläs Terhi Hakala, ja keskustella hänen kanssaan muutama sana Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilön työstä lähetystön näkökulmasta.

Kello on pykälässä ja suurlähettiläs Terhi Hakalan työhuoneen ovi käy. Ovelta avautuu näkymä avaraan, tyylikkäästi sisustettuun huoneeseen, jonka perällä on - mikäs muukaan kuin suomalainen vuolukivitakka! Tässä huoneessa on edustettu Suomea ja suomalaisia Intiassa ja lähialueilla vuosikymmenten ajan. Samalla on voitu läheltä seurata yhden maailman suurimman demokratian hiljalleen kehittymistä.

Perinteisiä tehtäviä

Pääpaino Suomen edustustossa on ollut pitkälti maiden kaupallisten suhteiden edistämisessä. Tämän ohella on pyritty teknologia-, tiede ja koulutusyhteistyön edistämiseen maiden välillä. Intiassa toimii tällä hetkellä jo satakunta suomalaista yritystä! Nokialaisen soittoaänen saattaa todistettavasti kuulla kaduilla tuon tuosta ja Koneen hissillä nousta kauppakeskuksen kerroksesta toiseen!

Turvallisuusyhteistyötä

Perinteisten toimintojen rinnalle on viimeaikoina noussut erityisesti kansainvälinen turvallisuusyhteistyö. Tässä Suomi on suurlähettilään mukaan profiloitunut erityisen positiivisella tavalla koko Euroopan laajuisesti. Suomen suurlähetystön viisumiyksikössä on huolehdittu Suomeen ja Schengen-alueelle suuntaavien henkilöiden viisumeiden ja oleskelulupien myönnöstä. Liikenne on ollut kasvusuunnassa. Laillisen maahanmuuton ohella myös väärinkäytökset ovat lisääntyneet. Poliisin

vuosille 2010-2011 laatiman laittoman maahantulon vastaisen toimintaohjelman mukaan edustustoilla on erityinen asiantuntija-asema, joka näkyy mm. asemapaikkatuntemuksessa, paikallisilmiöiden havainnoinnissa, hakijoiden profiloinnissa ja henkilökohtaisissa haastatteluissa.

Yhdyshenkilö

Turvallisuusyhteistyön nimissä on Delhiin lähetetty myös Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilö Jussi Rautio. Suurlähettiläs Terhi Hakala on tyytyväinen yhdyshenkilön sijoittamiseen: “Jussin työpanos on ollut nuppilukua suurempi.” Tällä hän tarkoittaa ennen kaikkea hyvää hyötysuhdetta ja yhdysmiehen työpanosta. “Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilö on tuonut lähetystöön mukanaan tehokkuutta, ammattimaisuutta sekä hyviä työvälineitä.”

Kysyn suurlähettiläältä myös ylipäätään työskentelystä Intiassa ja suurlähetystössä. Hänen mukaansa lähetystöissä työskennellään usein pienissä, kiinteissä yhteisöissä joissa työntekijöiden sosiaalisilla taidoilla on tärkeä merkitys. “On tärkeä omaksua pienen yhteisön työskentelytavat ja pelisäännöt. Näissä Jussi on onnistunut hyvin; hän on yksi meistä.” Suurlähettiläs kehuu myös suomalaisen rajamiehen joustavuutta ja yhteistyötaitoja, jotka ovat tulleet työyhteisössä esille. “Kaiken kaikkiaan Intiassa työskentelevältä vaaditaan kielitaitoa ja rohkeutta käyttää sitä, kykyä työskennellä paineen alla, erilaisuuden sietämistä, byrokratian kanssa pärjäämistä, sinnikkyyttä”, luettelee suurlähettiläs

Suomen New Delhin suurlähettiläs Terhi Hakala.

Hakala ja lisää, että “Raution Jussi on ollut mies paikallaan, moottoripyörineen!”

Suurlähettilään mukaan yhteistyö Rajavartiolaitoksen kanssa on sujunut kaiken kaikkiaan hyvin. “Turvallisuusyhteistyö on tulevaisuuden yhteistyötä, johon tulisi jatkossakin panostaa”, toteaa suurlähettiläs Hakala, ja lähettää samalla terveisiä Suomeen ja sisäministeriön suuntaan. “Delhin lähetystön näkökulmasta lähialueiden kuten Pakistanin ja Afganistanin tilanteet aiheuttavat painetta jatkuvalle turvallisuusyhteistyölle eri tahojen kesken. Intian yhdyshenkilön tehtävä pitäisi vakinaistaa.”

Palkkoihin muutoksia maaliskuussa

Yleiskorotus 1.3.2012 lukien ja kertaerä

- Valtion virka- ja työehtosopimukseen sopimuskaudelle 2012-2014 liittyvä yleiskorotus 1,9 % tai vähintään 39,50 €.
- 1.3.2012 taulukko sisältää 0,5 %:n suuruisen virastoerän keskustason sopimuksen 10 § 4 momentin mukaisena

perälautaratkaisuna

- Samaan sopimukseen sisältyy 150 €:n suuruisen kertaerä.
- Nämä maksetaan 15.3.2012.
- Lentolisän korotus maksetaan 30.3.2012.

Takautuvat korjaukset palkkataulukoihin

- Työtuomioistuimen 10.1.2012 antaman päätöksen (R70/11) mukaisesti korjataan palkkataulukoita ajoilta 1.9.2010, 1.2.2011 ja 1.5.2011 lukien.
- Nämä korjaukset maksetaan 30.3.2012.

RAUTIA		Tervetuloa Rautiaan, keskelle Lappia!
IVALO Ivalontie 71, 99800 Ivalo puh. 020 742 4070 www.rautia.fi/ivalo	SODANKYLÄ Sumatie 2, 99600 SODANKYLÄ puh. 010 346 6260 www.rautia.fi/sodankyla	Palvelemme IVALO: ma - pe 8.00 - 17.00 la 9.00 - 13.00 SODANKYLÄ: ma - pe 8.30 - 17.00 la 9.00 - 13.00

**KIIHTELYSVAARAN
OSUUSPANKKI**
 Puh. 013-737 3511 013-741 749

Rautia R. Hallikainen Ky

Virojoentie 17 B, 49900 Virolahti
puh. (05) 7410 400, fax (05) 7410 410

Lieksan Viherkeskus ja Hautauspalvelu Oy

Simo Hurtankatu 10, Lieksa
Puh. 013-521 298

Siivousliike Hel-Jo Ay

Kotka

Sähköurakointiliike M. Tuomi Oy

Puh. 0400-825 768, Masku
markku.tuomi@m-tuomi.fi

TAKOMO – PIENKONEKORJAAMO Veljekset Ruokolainen

Mönninkatu 21, Lieksa, puh. 013-525 646
– Kelkkojen huollot ja korjaukset –

Teksti Petteri Lappalainen
Kuva Matti Rajaluoto

Ilpo eläkkeelle!

Vanhempi rajavartija Ilpo Luukkanen aloitti ansaitut eläkepäivänsä 1.2.2012. Viimeisenä työpäivänään hän ojensi ruusuja "satunnaisille matkailijoille". Halauksen jälkeen nämä tyttäret toivottivat Ilpolle hyviä eläkepäiviä, terveyttä ja pitkää ikää.

Työkaverit Raja-Joosepista yhtyvät onniteluihin!

Edelläkävijä
vihreillä
markkinoilla

www.metsa.fi

ELÄINTARVIKE
Norppis Oy

Kanava-aukio 2, 55100 Imatra, puh. (05) 476 1154

- akvaariot, akvaariotarvikkeet
- lemmikkieläinten ruoat
- koira- ja kissatarvikkeet
- jyrsijä- ja lintutarvikkeet

EUKANUBA®:
IAMS®:

**Shell
Kontiomäki**

- Kirjakassi
- kaikki kirjat tarjoushinnoin!
- Kainuun laajin ja monipuolisin
kalastustarvikemyymälä
- Kerman Saven tehtaanmyymälä
- Hukka Design tehtaanmyymälä

Puh. (08) 687 2301, Viitostie 2, Kontiomäki

**POHJOIS-KARJALAN SAIRAANHOITO-
JA SOSIAALIPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ**

Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
p. 013 1711, www.pkssk.fi

KESÄLAHDEN MAANSIIRTO OY

www.kesalahdenmaansiirto.fi

FORCITRA

ARO PARTS LOGISTICS OY

Ristipellontie 1 A, 00390 HELSINKI
p. 020 547 71

Varosen Janne muuttaa etelään

Uudet haasteet Länsisatamassa

Rajavartioliiton edunvalvonnan kannalta yksi aikakausi päättyy maaliskuun lopulla Pohjois-Karjalassa. Reilut kuusi vuotta hallintoyksikön luottamusmiehenä toiminut Janne Varonen muuttaa uuden tehtävän myötä Helsinkiin.

- Siirtymisen taustalla ovat uudet haasteet. Länsisatamassa tuli tammikuussa hakuun vuoropäällikön tehtäviä ja sain tietää tästä työkaverilta, joka aikaisemmin työskenteli satamassa. Olen ollut siellä aikaisemmin komennuksella ja tykkäsin työskentelystä satamissa. Siitä alkoi tiukka mietintä avopuolison kanssa ja puolentoista viikon pätkäilyn jälkeen olin kypsä laittamaan hakemuksen, kertoo Janne päätöksestään.

- Haastavampi tehtävä ja haastavampi toimintaympäristö olivat ne ratkaisevat asiat. Olen ollut Pohjois-Karjalassa vuodesta 1998 lähtien ja on varmaan jo tässä vaiheessa ihan hyvä käydä katsomassa muitakin paikkoja tässä valtakunnassa, kun tänne ei ole mitään erityisiä siteitä. Sekin tässä vaikuttaa, että voin käydä töissä asuinpaikkakunnalla ja vaikka polkupyörällä. Puolisolla on tällä hetkellä työpaikka Lappeenrannassa, jossa myös tällä hetkellä asumme. Hän pystyy siirtymään myös joustavasti pääkaupunkiseudulle, jonne muutamme kotimme kevään aikana.

- Myös harrastustoiminta jatkuu ja edellytykset niihin säilyvät. Toki meillä on tänne Pohjois-Karjalaan aikomus rakentaa pieni tukikohta ja tätä varten olemme hankkineet tontin Pielisen rannalta Vuonislahdesta. Tuskin tämä tehtävä tulee olemaan viimeinen tällä työuralla ja eihän sitä koskaan tiedä, palaanko vielä tänne.

Erimielisyyksien hoitaminen työllisesti

- Luottamusmiestehtävät jäävät nyt toistaiseksi ja tulevaisuudesta en osaa vielä sanoa. Uusi työtehtävä ja ympäristö ovat sen verran haastavia, että en suunnittele lähiaikoina näitä hommia. Tämä jää nähtäväksi tulevina vuosina.

- Luottamusmiestehtävä täällä Pohjois-Karjalassa oli tosi antoisa ja asiat kehittyivät ja menivät eteenpäin merkittävästi. Myös itse olen kehittynyt ihmisenä ja siitä on ollut hyötyä myös muilla työn osa-alueilla. Jos jotakin erityistä työnantajan suuntaan on parantunut, niin se on yhteistoiminta. Kehitystä on ollut valtavasti. Tuo uusi palkkausjärjestelmä tuli juuri käyttöön ja se poiki paljon erilaisia erimielisyyksiä. Toki

nämäkin ovat menneet eteenpäin, mutta valmis tämä systeemi ei tietenkään vielä ole. Tässä yhteydessä on syytä todeta, että täällä hallintoyksikössä on ollut tärkeitä epäkohtien tunnistaminen, joita liiton pääluottamusmiehet ovat vieneet eteenpäin. Tämä johtuu paljolti siitä, että kysymykset ovat vaatineet valtakunnallisen ratkaisun. Tässä työssä etenkin Markku Pietikäisen periksi antamattomuus monessa roolissa on tuonut hedelmää, kiittelee Janne.

- Tietysti kaikki erimielisyydet, joissa saatiin positiivinen tulos ja ratkaisu, kantavat hedelmää tulevaisuuteen sen ennakkoluotonaisuuden takia. Rajatarkastusaseman vuoropäällikön tehtävien arvioinnin lopullinen saavuttaminen oli ehkä se kaikkein paras tulos. Se mistä lähdettiin liikkeelle ja mihin päästiin vaatavuusarvioinneissa.

- Luottamusmiestehtävän kehittäminen jatkuu uuden liiton ja organisaation puitteissa ja se tulee saada toimivaksi ja sopimuksen sallima täysimääräinen toimijajoukko kentälle. Myös toiminnan kaksipuolaisuus tuo luottamusmiestoiminnalle haasteet ja ison roolin, tällöin kenttätöiminnalle on saatava tarvittavaa aktiivisuutta. Myös entiset luottamusmiehet antavat vielä kaiken osaamisensa ja panoksensa, mutta kun he poistuvat, niin se osaaminen silloin jää pois.

Uusi henki

Pohjois-Karjalaan rajavartioston johto vaihtui tämän vuoden alussa ja merkittävä muutos asioiden hoidossa saa pitkäaikaiselta luottamusmieheltä kiitosta. Olli Lampisen paluu tuttuun hallintoyksikköön komentajaksi ja Hannu Tervon tulo apulaismomentajaksi toi Jannen mielestä kokonaan uuden kulttuurin hallintoyksikön johtamiseen.

- Jo näillä alkuvuoden kokemuksilla voin sanoa, että saatiin toimintaan uutta potkua. Heidän toimintatapansa vaikuttaa järjestöasioiden kannalta tosi positiiviselta. Nyt vartioston johdon suuntaan on hyvät edellytykset lähteä jatkamaan toimintaa ja vaikuttaa yhteistoimintaan kehittävästi. Tämä toki harmittaa minua kun lähdän justiinsa tässä vaiheessa pois, olisi ollut tosi mukava vielä tästä jatkaa. Myös Niiralan kehittämishankkeessa olisin halunnut jat-

Puhelimen ja kellon lisäksi Janne Varosen kirjahyllyä komistaa nyt myös perinteinen Rajavartioliiton pöytästandaari.

kaa, mutta se jää nyt seuraajan vastuulle.

- Vesilasiin ei jää aukkoa kun sormen siitä nostaa. Uusi henkilö tulee tilalle ja uskon seuraajallani olevan paljon uutta annettavaa ja intoa tässä haastavassa tehtävässä, sanoo Janne Varonen.

Yhdistys palkitsi

- Reilut kuusi vuotta sitten saatiin muutamien konkareiden toimesta Pohjois-Karjalan alueen luottamusmieheksi Janne Varonen. Nyt tämä taistelija on siirtymässä huhtikuun alussa vuoropäällikön tehtäviin Suomenlahdelle. Tässä on monta reissua tehty ja taikinoitu asioita yhdessä. Hänen toimesta tulikin myös puheenjohtajaksi tähän yhdistykseen, sanoi Pohjois-Karjalan rajan Henkilöstöyhdistyksen puheenjohtaja Tomi Strandman.

- Haluttiin myös muistaa yhdistyksen toimesta liikkuvaa miestä, joka pyörii niin veden, pyöräilyn kuin maaston keskellä. Tällöin on sopiva antaa hänelle iskun ja veden kestävä puhelin kiitoksena tehdystä työstä. Tätä kuutta vuotta kuvannee parhaiten myös tämä XO puteli, joka on vähintään kuusi vuotta vanhaa, jatkoi Tomppa.

- Kiitoksia yhdistykselle näistä muistamisista ja se pitää sanoa, että ilman Kortelaisen Reijoa en varmaan olisi tähän tehtävään koskaan lähtenyt. Astuin silloin Kiiskisen Ristolta jääneisiin suuriin saappaisiin ja aloitus oli tosi haastava kun RVLPJ oli juuri tullut käyttöön. Moni asia on tänä aikana mennyt liiton puolesta eteenpäin, josta kiitos ennen kaikkea jäsenistölle, sanoi Varosen Janne terveisinään porukalle.

Lapin Rajavartioyhdistyksen vuosikokous Rovaniemellä 24.2.2012

Henkilöstöllä epävarmat ajat edessä - osallistuminen kuitenkin nihkeää

Istuvan hallituksen odotukset yhdistyksen vuosikokouksen osanottajista olivat korkealla ennen vuosikokousta. Valtion vaikuttavuusohjelma aiheuttaa Rajavartiolaitselle ensikäden tietojen mukaan kovia säästövelvoitteita lähitulevaisuudessa. Velvoitteiden takia esikunnasta on resurssien tehokkaamman käytön nimissä jopa väläytelty mahdollisten pakkosiirtojen ottamista uudelleen käyttöön.

Tämän pommin aiheuttama shokki aiheutti saapuessaan välittömästi Lapin Rajavartioyhdistyksen jäsenistössä pahoinvointia, työmotivaation laskua, väärinkäsityksiä ja kasvavaa epätietoisuutta omasta tulevaisuudesta.

Hallitus oli toiveissaan odottanut, että kokoukseen olisi saapunut uusia ja vanhoja asiasta kiinnostuneita jäseniä keskustelemaan toimenpiteistä, joilla vaikuttavuusohjelman mukanaan tuomat karikot saataisiin yhdessä kierrettyä. Tämänkertaisen kokouksen järjestelyvastuut selässään kantanut yhdistyksen sihteeri joutui kuitenkin yllätyttyään todetessaan kokoukseen tulleiden jäsenten lukumääräksi yksitoista. Pieni osallistumisaktiivisuus on yllätys etenkin siksi, että kokouksessa olivat läsnä niin Rajavartioliiton entinen puheenjohtaja Jorma Kariniemi, kuin myös istuva Raja- ja Merivartioliittojen puheenjohtaja Erkki Hirvonsalo. Ainakaan siis kompetenssia ei kokouksesta pitänyt puuttuman!

Uusia nimiä terävään päähän ja muuallekin

Pitkän linjan rautahermo ja monen yhdistyksen edustusmiehistössä ansioitunut luottopakki Helge Ryttilähti totesi ennen kokousta olevansa erovuoroinen. Tämä tarcoitti samalla vähintään yhden aikakauden päättymistä Sallan rajavartioyhdistyksen ja Lapin rajavartioyhdistyksen edunvalvonnan

historiassa. Helgen hyvin tuntevat voivat todeta, että kohtuu isot rukkaset jäi jonkun nuoren miehen täytettäväksi...

Erovuoro koitui myös toisen hallituksen jäsenen kohtaloksi. Lupaavalta vaikuttanut ja jyrkän nousujohteinen edunvalvontaura katkesi myös hettalaiselta Jarkko "Härkä" Järivistöltä. Hallituksesta haikkein mielin pois jääneen rekisterivastaavan viimeistä sanaa tuskin olemme vielä kuitenkaan kuulleet, sillä niin paljon miehellä tuntui harmittavan jääminen timanttisen ytimen ulkopuolelle.

Yhdistyksen hallitukseen valittiin uusiksi jäseniksi Raja-Joosepista rajatarkastusten erikoismies Matti Ylitalo ja Kelloselästä koiranohjaajana kunnostautunut ja Lapin vuoden rajamies palkintoehdokkaana ollut Ari-Matti Laitinen. Näiden miesten punnti ei tuntunut kokouksessa tutisevan, vaan heitä piti ennemminkin rauhoitella, jotteivat nämä olisi heti rynnänneet kentälle niittämään mainetta armoa antamattomina ammattiyhdistysliikkeen esitaistelijoina.

Lapin Rajavartioyhdistys ry:n puheenjohtajana jatkaa Ivalon rajavartioasemalla työskentelevä Ossi Saniola. Hallitustyöskentelyä jatkavat myös Kelloselän Juha Törmänen ja Ivalon rajavartioaseman Toni Leinonen (sihteeri). Varajäseniksi hallitukseen valittiin Jarkko Järivistö, Petteri Portti, Ari Siila ja Jarkko Uusisalmi.

Toukokuussa järjestettävän Merivartioliiton edustajakokouksen edustajien

valintaprosessi yllätti jotkut nopeahkon aikataulunsa vuoksi. Onneksi yhdistyksemme aktiivisin aines oli heti tilanteen tasalla ja ilmoittautui mukaan. Ilmoittautuneita tilanneherkkiä ehdokkaita oli heti kättelyssä jopa liikaa, mutta niin vain sai vuosikokous valituksi kahdeksan edustajaa henkilökohtaisine varajäsenineen kokoukseen. Edustajat ovat Heli Krupula, Reijo Nykänen, Heikki Heiskari, Matti Ylitalo, Janne Ronkainen, Kyösti Krupula, Ossi Saniola ja Juha Törmänen. Näille edustajille voi tarjota työpaikalla pullakahvit samalla kun lobbaatte heitä tekemään hyviä päätöksiä edustajakokouksessa.

Yleistä ja pakollista statistiikkaa

Kilpailun kokouksen puheenjohtajuudesta vei niukin naukin nimiinsä Tuomas Vihanta. Nuijan heilautusten ripeään tahtiin kokouksessa päädyttiin tekemään muun muassa tulevan vuoden talousarviosta hieman alijäämäinen ja leikkaamaan hieman istuvan puheenjohtajan etuja. Näitä etuja ovat esimerkiksi puhelinkustannusten korvaaminen ja internetin käytöstä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen. Jäsenten virkistytymiseen käytettävää summaa päätettiin sen sijaan kasvattaa tuhanteen euroon. Hallitus sai tili- ja vastuuvapauden ja toiminnantarkastajina jatkavat samat ihanat rouvat kuin ennenkin.

Toimintakertomus ja toimintasuunnitelma saivat myös hyväksyntänsä kokousväen tehtyä niihin hieman tarkennuksia. Mainitakoon vielä, että ilmeisesti jotakin on tehty vuoden aikana oikein, sillä yhdistyksemme on saanut riveihinsä viisi uutta jäsentä huoltokeksuksesta ja rajajääkärikompaniasta.

Lapin vuoden 2011 rajamies Kokoukselle oli tullut sähköpostitse kolme kovaa esitystä Lapin vuoden rajamies-palkinnon saajaksi: Ari-Antti Askaa esitettiin

... jatkuu seuraavalla sivulla...

kodin, isänmaan ja paikallisen kotiseutu- ja sotahistorian hyväksi tehdyn työn vuoksi palkinnon saajaksi.

Palkinnon saajaksi esitettiin myös Tapani Kontiota, jonka esityksessä kerrottiin olevan rehellinen, luotettava ja Rajavartiolaitoksen arvoja omaava henkilö. Tapanin kerrottiin esityksessä osoittavan myös rajamieshengen mukaista toimintaa työyksiköissään Huoltokeskuksessa ja Kelloselän rajavartioasemalla.

Kolmas esitys oli Ivalon rajavartioaseman henkilöstön tekemä esitys yliluutnantti Arto Sihvosta. Esityksen mukaan Sihvo muun muassa nautti alaistensa satapro-senttista luottamusta ja puolusti alaisiaan ja heidän etujaan. Perustelut Sihvon puolesta olivat huomattavan pitkät ja ne

kuultuaan kokous päätti yksimielisesti valita hänet Lapin vuoden 2011 rajamieheksi. Perustelut ovat kokonaisuudessaan luettavissa tästä lehdestä. Onnea Artolle!

Siirrot mörkönä

Kokouksessa keskusteltiin Rajavartiolaitoksen nykytilasta. Henkilöstöpolitiikkaa ei kokouksessa edelleenkään pidetty pelkästään onnistuneena. Varsinaisesti mitään uutta tietoa suunnitellusta "resurssien uudelleen kohdentamisesta" ei keskustelussa tullut ilmi, sillä paljon ratkaisee se, saako RVL ylipäättään lisärahaa rajanylitysliikenteen hoitoon. Maaliskuussa elämme myös aikoja "jännän äärellä", sillä silloin on mahdollista, että valtionvarainministeriöstä tulee lisää

säästövelvoitteita Rajavartiolaitokselle. Keskäkuussa taas annetaan RVLE:sta käskyt toimintojen kehittämiseksi ja voimavarojen siirtämiseksi, mikäli tarvetta on.

Lapin Rajavartioryhdistys vastustaa pakkosiirtoja lopullisena ratkaisuna pitkään jatkuneeseen lyhytjänteiseen ja yksisilmäiseen henkilöstöpolitiikkaan. Yhdistyksen mielestä on mahdollista ratkaista Rajavartiolaitoksen resurssipula ilman pakkosiirtoja ja ilman, että rajanylitysliikenteen sujuvuus tai rajaturvallisuus siitä kärsisi. Yhdistys aikoo seurata kevään ja kesän ajan intensiivisesti Rajavartiolaitoksen tilanteen kehittymistä ja ottaa jäsenistöltä vastaan huomioita ja ehdotuksia tilanteen ratkaisemiseksi niin, että resurssipulan hoitaminen aiheuttaisi mahdollisimman vähän haittaa kenellekään.

Teksti ja kuva Ivalon rajavartioaseman henkilöstö

Lapin vuoden 2011 rajamieheksi on valittu yliluutnantti Arto Sihvo

Artsi pitää alaisistaan huolta

Lapin Rajavartioryhdistys ry valitsi vuosikokouksessaan Lapin vuoden rajamieheksi Ivalon rajavartioaseman päällikön Arto Sihvon. Sihvoa esitti palkinnon saajaksi Ivalon rajavartioaseman henkilöstö. Palkinnon myöntämiseksi laaditut perustelut saivat vuosikokousväen tekemään asiasta yksimielisen päätöksen.

Kaikki Rajavartiolaitoksessa esimiesasemassa työskentelevät henkilöt eivät välttämättä nauti alaistensa satapro-senttista luottamusta. Vinkkejä oman johtamistavan parantamiseen tai sen analysointiin voi tällöin hakea esimerkiksi yliluutnantti Sihvon saaman Lapin vuoden rajamies- palkinnon jättävistä myöntöperusteluista.

Perustelut

1. Arto Sihvo on koko rajamiesuransa ajan pitänyt saman maanläheisen ja johdonmukaisen johtamistyylinsä:

- * Koskaan alaisen ei ole tarvinnut miettiä töihin tullessaan millä jalalla vartioaseman johtovastuussa oleva henkilö on, kun Artsista on ollut kyse.

- * Artsilla on aina ollut poikkeuksellinen kyky luodata henkilöstön mielialoja ja johdattaa keskustelut partiossa ja työyksikkökokouksissa siihen suuntaan, että henkilöstön työhyvinvoinnin kannalta juuri ne tärkeimmät kysymykset huomataan ja uskalletaan kysyä.

- * Artsi sietää hyvin arvostelua ja ottaa palautteen rakentavasti vastaan.

- * Artsi ei jarruttele, vaikka eläkeikää lähestyy. Hänestä ei ole aika ajanut ohi, eikä hän ole oman aikakautensa vanki. Artsi pitää jatkuvasti yllä - ja myös kehittää omaa ammattitaitoaan.

- * Artsi ei vaadi alaisiltaan enempää, kuin

Artsi moottorikelkalla Paistunturissa.

mihin itse pystyy.

2. Artsin johtamistapa on aina ollut omassa kastissaan koko Rajavartiolaitoksessa. Hänen luonnollisiin periaatteisiinsa on aina kuulunut:

- * Omalla esimerkillä johtaminen
- * Vastuun antaminen

- * Henkilöstön mielipiteiden kuunteleminen
- * Omaan henkilöstön ammattitaitoon ja arvostelukykyyn luottaminen

- * Palautteen antaminen henkilökohtaisesti "face to face".

3. Artsi pitää alaisistaan huolta:

- * Kehityskeskusteluissa alainen voi

Menneitä muistellen

Kivivaaran vartio, joka toimi Pohjois-Karjalan Ilomantsin kunnan pohjoisimpana asemana, lakkautettiin 31.7.1993. Vartioasemalla oli tietynlainen maine uusien rajavartiomiesten kokeilupaikkana. Kaukana suuremmista asutuskeskuksista, Kivivaara ei useimpia nuoria rajamiehen alkua houkutellut jäämään korpivartion palvelukseen. Tosin ne ketkä sopeutuivat pienen aseman arkeen, viihtyivät siellä palvelen joko eläkeikään, tai aseman lakkauttamiseen asti.

Tästä yhteenkuuluvaisuuden hengestä on osoituksena traditio, jota joka vuosi on toteutettu lakkauttamisen jälkeen! Kyseessä on vuosittain järjestetty tapaaminen, jossa vartioasemalla viimeisinä palvelleet tapaavat toisiaan. Yhtään vuotta ei ole jäänyt väliin, vaan joka vuosi on kokoonnuttu eripuolilla Suomea, tai naapurivaltioita. Lakkauttamisen aikaan vartiolla palveli 13 rajavartijaa ja yksi emäntä. Viimevuotisen kokoontumisen yhteydessä tuli esille, että onkohan monellakaan "hajotetulla" työporukalla ollut näin pitkään jatkunutta yhte-

ydenpitoa. Joka vuosi on saatu kokoon vähintään puolet palvelleista, mukanaan vaimot ja jälkipolvet. Tästä johtuen, halu-

simme kertoa muillekin, että vielä nykyajan kiireellisessä menossa, on aikaa ystäville ja halua kunnioittaa menneitä aikoja!

luottaa Artsin objektiivisuuteen.

* Artsi puolustaa alaisen tekemiä ratkaisuja.

* Virheen tehnyt alainen ei ole automaattisesti syyllinen, vaan Artsi ottaa huomioon aina kokonaistilanteen ja tilanteen aikana vallinneet olosuhteet.

* Artsi ei niele refleksinomaisesti kaikkea, eikä pureksimatta yritä pakkosyöttää alaisilleen sitä mitä ylhäältä päin syötetään. Artsi tietää, että homman pitää toimia myös ruohonjuuritasolla.

* Artsi pitää miehet ruodussa keskustelemalla, ei sähköpostilla.

Yliluutnantti (vielä!) Arto Sihvo on työskennellyt urallaan muun muassa Anterissa, Kellovälässä ja Raja-Joosepissa. Toimissaan Virtaniemessä rajavartioaseman päällikkönä, asemalle myönnettiin vuonna 2005 Rajavartiolaitoksen hopeinen ansiolyky koko Rajavartiolaitoksen parhaimmasta työhyvinvointi-indeksistä. Ei ole siis varmaan pelkkää tuuria, että Ivalon aseman miehet ovat olleet tyytyväisiä päällikköön.

Lapin Rajavartioidistys ry onnittelee yliluutnantti Sihvoa palkinnon saamisesta!

Helmi ja Hevi

Hiihtoa ja hauskanpitoa

Hiihtoon hurahtaneista rajavartijoista koostuva porukka osallistuu joka vuosi yhteen kansainväliseen pitkän matkan hiihtoon. Kisamatkan valmistelu aloitetaan yleensä puolta vuotta aiemmin ja jälkispekuloinnit jatkuvat pitkälle kevääseen.

Porukan perusrunko on pysynyt samana, mutta mukaan on tullut pari uuttakin hiihtäjää. Kaikilla on vahva hiihtotausta vähintäänkin juniorivuosilta. Ulkomaan kisamatkat aloitti Helsinki-Vantaan lentoasemalla työskennellyt kolmikko Harri Karjalainen, Jukka Haverinen ja Henri Saapunki.

Lieksan rajamiesten, muun muassa Antti Variksen, kanssa neljä kertaa 1990-luvulla Vasaloppetissa käynyt Haverinen kertoi reissuista nuoremman sukupolven rajavartijoille. Tarinat innostivat niin paljon, että porukka alkoi suunnitella reissua Marcialonga Italiaan.

– Sen verran hauskaa on ollut, että ollaan nyt käyty joka vuosi ja ensi talvena mennään taas, Haverinen tuumaa.

Hiihtokilpailuissa yhdistyy sopivasti lyhyt lomamatka, urheileminen sekä kavereiden näkeminen.

– Hyvä porukka on kaiken a ja o. Meitä on melko samanhenkinen ja -tasoinen ryhmä kasassa. Ketään ei suoranaisesti ole tarvinnut houkutella mukaan, Karjalainen kertoo.

Pitkin poikin Eurooppaa

Ensimmäisen vuonna 2008 Italian Marcialonga suuntautuneen kisamatkan jälkeen kolmikko suuntasi Ruotsin Vasaloppetiin. Vuoden 2010 helmikuun ensimmäisenä viikonloppuna ryhmä oli kasvanut Variksella ja Jarkko Vuolletilla. Kisamatka suuntasi Saksan Obergammgauhun ja vuorossa oli König Ludwig Lauf.

En minä ihan kaikkien kanssa kisareisulle lähtisi, en ainakaan toista kertaa, Varis nauraa.

Viime vuonna hiihtokuntoa testattiin Birkebeinerrennetin 54 kilometrin kisassa, missä reitti kulkee haastavissa norjalaisissa maisemissa. Vastaavia maastoja ei Suomesta löydy mistään.

– Turha miettiä, mistä norjalaisten ylivoimaisuus johtuu. Kun niitä latuja ikänsä tahkoaa, niin varmasti osaa hiihtää, Vuollet kertoo.

Pelkkiä hiihtokilometrejä voi kerätä kotimaassakin, mutta ulkomaille suuntautuvien pitkän matkan perinteisten kisoihin liittyy myös halu nähdä uusia paikkoja.

– Tässä alkaa mulla jo motivaatio hiipumaan. Kisoja, joissa perinteinen on päämatkana, on kuitenkin rajallisesti, Karjalainen pohtii.

Norjassa Birkebeinerrennetin lenkki kiertää pitkin ja poikin tuntureita. Reittiin pyritään tutustumaan mahdollisuuksien mukaan jo ennen varsinaista kisaa.

Pienen motivaationotkahduksen jälkeen mies kuitenkin listaa, että Puolan Bieg Piastów sekä Tšekissä Jizerská Padesátka olisi kiva käydä ja ehkä hiihdoista legendaarisin Vasaloppet uudestaan ja olihan se Marcialongakin hieno.

– On se joku kisa kuitenkin hyvä talven aikana olla. On ihan erilainen motivaatio lähteä ladulle, Karjalainen innostuu.

Hienoja tapahtumia

Kuudetta yhteistä hiihtoreissuaan suunnittelevat neuvovat, että kilpailumatkoja suunnittelevien pitää olla hyvissä ajoin liikenteessä. Esimerkiksi Birkebeinerrennettiin myydään 16 000 osallistumista muutamassa minuutissa. Ulkomaalaiskiintiö onneksi helpottaa erityisesti hiihtohulluun Norjaan lähtöpaikan saamista.

– Vaikka reitti kiertää tuntureissa, on ladun varrella ihan älyttömästi ihmisiä kannustamassa. Esimerkiksi Ruotsissa katsojia on vain maalialueella ja juottopisteillä, Saapunki kertoo.

Miehet ovat käyneet sekä omatoimimatkoilla että matkayhtiöiden järjestämillä

kisareissuilla. Saapungin mielestä valmismatkoissa parasta on huolettomuus, voi rauhassa keskittyä itse hiihtoon. Jokaisessa maassa on eri vahvuudet kisoissa: maastot ovat vaativuudeltaan erilaiset, oheistapahtumat tai latujen kunto. Haverisen suosikiksi nousee Marcialonga.

– Hieno keskieurooppalainen tapahtuma, jossa reitti kulkee halki kyläin. Pari päivää ennen kisaa ne sulkevat kylät ja ajavat sinne lunta ja ladut. Kannustus on meluisaa, sillä kylissä on orkestereita ja huutavia auton torvia.

Kisat motivoivat liikkumaan

Miesten mielestä hiihtokilpailut on hyvä tapa pitää huolta myös ystävyys-suhteista. Jossakin vaiheessa kaikki viisi on työskennellyt Helsinki-Vantaalla, mutta nyt Varis on eläkkeellä ja Vuollet Porin merivartioasemalla Kallossa.

– Ei varmasti tulisi poikien kanssa muuten lähdettyä viikonlopun viettoon, Saapunki kertoo.

Töissä puheet pyörii muutenkin töiden ympärillä.

– Mukava syy kokoontua ja pitää hauskaa. Hiihtämisen lisäksi meillä on aikaa tutustua kisakaupunkiin, pelata korttia, syödä hyvin, keskustella ja ottaa muutama olutkin, Haverinen kertoo.

Tiedossa olevat hiihtokisat myös motivoivat lenkille ympäri vuoden.

– Ei tämä ihan sunnuntaihihtoa kuitenkaan ole.

Oman porukan lisäksi paikalla on tuhansia samanhenkisiä ihmisiä ja tunnelma on hyvä. Lisäksi vuosien varrella ainakin nimet tulostuloksissa ovat tulleet tutuiksi, ja omaa hiihtoa tulee verrattua muihin samantasoiisiin.

– Tavoitteellista kilpakuntoilua, Saapunki tiivistää.

– Fyysinen kunto on tärkeä myös henkiseksi jaksamiselle ja työhyvinvoinnille. Töitäkin jaksaa paremmin tehdä, kun pitää itsensä kunnossa, Haverinen toteaa.

Samalla ladulla huippujen kanssa

Tämän vuoden suurin pettymys koettiin jo ennen kisoja, kun Tarto maratonille

Marcialongan reitti kulkee pitkin ja poikin kylä.

mukaan ilmoittautunut norjalainen huippuhihtäjä Petter Northug vetäytyi kisasta huonosti sujuneiden hiihtojen takia.

– Olisi ollut hieno testata oma kunto yhtä maailman kovinta hiihtäjää vastaan, Jarkko Vuollet harmittelee.

Takavuosien suuruudet Thomas Alsgaard sekä Mathias Fredriksson toki

mukana olivat, mutta aivan samanlaista fiilistä heihin vertaamisesta ei saa.

– Oma rajallisuus on tiedossa ja käsitys hyvinkin realistinen, mutta tuohan huippuhihtäjien kanssa samalle ladulle pääseminen näkemystä siihen vauhtiin, mitä maailman parhaimmisto vetää, Haverinen kertoo.

Teksti Anna-Mari Vuollet

Kuva Henri Saapunki

Varis oli ikäluokkansa nopein

Eläkkeellä oleva rajavartija Antti Varis voitti sarjansa Tarto Maratonilla. Variksen suorituksen arvoa lisää kolmekymmentä vuotta vanhat sukset.

Tarto Maratonin perinteisellä 63 kilometrillä ajan 3:14:02 saanut Antti Varis jätti ikäluokassaan M55 toiseksi tulleen norjalaisen Frank Hansenin yli kolmen ja puolen minuutin päähän. Nopein perinteisellä oli ruotsalainen Jörgen Brink, joka hiihti yleisen sarjan voittoon ajalla 2:43:21. Kaikkiaan maaliin tuli reilusti yli viisituhatta hiihtäjää, joten Variksen sijoitus 107 kokonaiskisassa oli sekin huippusuoritus.

– Sikäläkin olen suoritukseen tyytyväinen, että tälle kaudelle ei ollut tullut hiihdettyä kuin 410 kilometriä ennen kisoja sekä yksi 27 kilometrin rullalenkki syksyllä. Kärkisijoilla oli koviakin nimiä, Varis summaa.

Mukavasti maastovaihteluita

Varista ei voi millään muotoa syyttää ainakaan väliurheilusta, sillä kisa taittui kolmekymmentä vuotta vanhoilla Karhun suksilla. 1980-luvulla Varis haki suksensa tehtaalta, mutta silloin ne tuntuivat liian jäykiltä ja hiihtäjä myi ne eteenpäin. Sukset palautuivat käyttämättöminä Varikselle, joka

vuodenvaihteessa laittoi suksiin siteet.

– Tarkoituksena oli ottaa ne ihan lenkiksi, kun ei ole monia perinteisen suksia. Ne tuntuivat kuitenkin tosi hyviltä.

Sitten mieheen iski pieni pirus ja hän päätti hiihtää Tarton kisan suksilla, joita ei varmasti muilla näkyisi. Pohjiin riitti sipaisuksi parafiini ja purkkivoide, fluoripulverit hän jätti nuoremmille.

– Pitoa ei ollut missään vaiheessa. Kyllähän sitä tasaisella työntelee, mutta ylämäessä ei riitä voimat tasatyöntöön, Varis nauraa.

Aiemmin mies on hiihtänyt Tartossa puolikymmentä vuotta sitten. Tarttoon Variksen houkuttelee lyhyen matkan lisäksi myös hyvä maasto: reitillä on sopivasti vaihtelua, eikä pitkiä, tasaisia ja tylsiä pätkiä. Toisaalta reitillä ei myöskään ole yhtään todella raskasta nousua tai alamäkeä. Tarton kisa on ensi vuodenkin suunnitelmassa. Jälkispekuloinnit tämän vuoden kisasta on vielä kesken, mutta ensi vuodeksi on nuoremmille heitetty haaste.

– Kilpailu on aina totista, vaikka harjoittelu ei olisikaan, Varis nauraa.

Virkeä eläkeläinen

Nelisen vuotta eläkkeellä viihtynyt Antti Varis oli Rajavartiolaikoksessa yli kolme vuosikymmentä: ensimmäiset 23 vuotta Lieksassa ja viimeiset 9 vuotta Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

– Siellä oli hyvä porukka, joka kävi ulkomailla kisoissa, Varis kertoo hiihtoporukasta.

Nuorempana kilpaillessa miehelle kertyi vuodessa rullasuksilla 4000 kilometriä ja ladulla 5000 kilometriä. Nykyään kilometrit jäävät murto-osaan entisestä.

– Mutta nyt tämä on mukavaa. Silloin se tuntui työltä, eikä ollut yhtään hauskaa.

Luutnantti Arthur Heickell valittiin vuoden rajamieheksi 2010

”Tunnustuksena ansiostanne ammattitaitoisena ja määrätietoisena Rajavartiolaitoksen vedenalaisten toimintojen kehittäjänä sekä tulokseksista yhteistoiminnasta alan arvostettuna asiantuntijana.”

Teksti ja kuvat Arthur Heickell

Talvinen sukellus rikospaikalla.

Tarinaa pinnalta ja pinnan alta Rajavartiolaitoksessa 2011

Olen toiminut Rajavartiolaitoksessa sukeltajana vuodesta 1994 asti ja joka vuosi tuntuu, että homma muuttuu koko ajan kiinnostavammaksi. Mutta mitä sukeltajan toimenkuvaan kuuluu Rajavartiolaitoksessa?

Meillä on tällä hetkellä 52 sukeltajaa, jotka sukeltavat oman toimensa ohella sijoitettuna merivartiostoihin ja vartiolen-
tolaivueeseen. Raja- ja merivartiokoululla on myös yksi sukeltaja.

Sukeltajan tehtäväkenttä on hyvin moninainen. Me pidämme yllä valmiutta toimia meripelastustapahtumissa, kun ihmisiä

tarvitsee pelastaa veden alta. Haastavimpana tehtävänä tällä saralla voidaan pitää varmasti ihmishenkien pelastamista ilmataskuista osittain tai kokonaan veden alle vajonneesta aluksesta. Tiedotusvälineiden välityksellä olemmekin saaneet tammikuussa seurata kollegojemme työskentelyä Korsikan rannikolla. Voi vain kuvitella, miten hankalaa operointi olisi meidän kylmissä ja sameissa vesissämme. Rajavartiolaitoksessa olemme kuitenkin koettaneet kehittää toimintamenetelmiä ja apuvälineitä juuri tällaisiinkin tilanteisiin. Kun veteen joutuneen pää painuu pinnan alle, ei aikaa juurikaan ole hukattavaksi. Vuosien varrelta on kuitenkin jokunen pelastustehtävä mm. Suomenlinnan mv-asemalta, jolloin sukeltaja on ehtinyt paikalle ja saanut uhrin pintaan ajoissa.

Sukeltajat tarkastavat ja huoltavat alusten pohjia ja merivartioasemien laitureita, sekä suorittavat rajaturvallisuuteen liittyviä sukellustehtäviä. Virka-apusukellukset ovat jatkuvasti kasvava työsa. Suomessa Poliisilla, Tullilla, Onnettomuustutkintakeskuksella sekä Suomen ympäristökeskuksella (SYKE) ei ole omia sukeltajia ja

niinpä Rajavartiolaitos suorittaa sukellustehtävät näille viranomaisille koko valtakunnan alueella. Rajavartiolaitoksesta löytyy valtakuntamme ainoat sukeltajat, jotka ovat saaneet erityiskoulutuksen mm. vedenalaiseen tekniseen rikos- ja onnettomuustutkintaan. Vuosittain avustamme myös muita viranomaisia kuten merentutkijoita ja museovirastoa sekä puolustusvoimia.

Tilastotietona voidaan mainita, että vuonna 2010 annoimme virka-apua vedenalais-
toissa 19 eri jutussa vajaat 3800 tuntia ja vuonna 2011 19 eri jutussa yli 1300 tuntia. Toissavuoden tuntimäärää kasvatti virka-apu SYKE:lle. Kesällä 2010 vartiolaiva Merikarhulla toteutettiin operaatio, jossa vuonna 1953 uponnut ympäristöriskihylyksi luokiteltu rahtialus Jut'n Feldman tutkittiin ja tyhjennettiin öljystä. Alus on uponnut yli 40 metrin syvyyteen Helsingin edustalle. Siitä saatiin poistettua polttoöljyä ja voiteluaineita n. 5 kuutiota.

Vuoden 2011 virka-aputehtävistä 13 koski Poliisin avustamista. Näissä tehtävissä etsittiin kadonneita henkilöitä, anastettua ja veteen heittyä materiaalia, sekä rikoksen tekovälineitä. Monessa tehtävässä avustimme henkirikoksen tutkinnassa.

Kasuunin hyllyn kello (Kuva: Museovirasto)

Rajavartiolaitoksen tehtäviin kuuluu myös vedenalaisten kulttuuriperintökohteiden valvonta. Lakiemme mukaan, kun uppoamisesta on kulunut yli sata vuotta, kohde siirtyy automaattisesti museoviraston omistukseen. Tällaisiin kohteisiin saa sukelttaa, mutta yksityiskohtiin ei saa kajota. Meillä on viisi kohdetta joihin sukeltaminen on kokonaan kielletty. Tunnetuimpina tällaisina kohteina voidaan mainita museokohteista Frau Maria ja erityiskohteena Estonia, johon Suomi, Viro ja Ruotsi ovat kieltäneet omien kansalaistensa sukeltamisen. Totaalista sukelluskieltoa Estoniaan ei ole voitu asettaa, sillä hylky lepää kansainvälisellä merialueella.

Viime kesänä tuli valitettavasti ilmi tapaus Helsingin edustalta, jossa sukeltajat eivät ole malttaneet pitää näppejään irti museoviraston hylystä. Tämä tapaus koski purjelaivaa, joka on uponnut noin 1700-luvun alussa. Alus on säilynyt miltei ehjänä kaikki nämä vuodet. Aluksessa on kuusi kappaletta tykkiluukkuja molemmilla sivuilla, joista puolessa on edelleen tykki työnnettynä luukusta ulos. Näin hyvässä kunnossa olevia vahoja purjelaivan hylkyä ei useasti tule vastaan muualla kuin Aku Ankassa. Kaksituhattaluvun alussa dokumentoimme hyllyn museovirastolle. Viime kesänä hyllyllä oli käynyt pitkäkyntisiä ja aluksen kannelta oli kadonnut esineistöä. Myös aluksen laivakello oli yritetty anastaa. Onneksi varkaiden aikeet eivät kellon osalta toteutuneet. Museon pyynnöstä Rajavartiolaitoksen sukeltajat kävivät nostamassa kellon 57 metrin syvyydestä. Tulevana kesänä se on nähtävillä Kotkan merimuseossa. Museo on tehnyt asiasta rikosilmoituksen poliisille ja Rajavartiolaite tulee varmasti avustamaan Poliisia myös tässäkin tutkinnassa.

Kuten artikkelista näkyy, ovat sukeltajan tehtävät todella monipuoliset. Miten siis pääsee sukeltajaksi Rajavartiolaitokseen?

Merivartija Petri Suoniemi odottaa sukelluksen alkavan Ranskassa.

Järjestämme pääsykokeita tarpeen mukaan. Viimeksi järjestimme pääsykokeet syksyllä 2011. Tuolloin hakijoista tuli valituksi 8 miestä - 4 kumpaankin merivartiostoon. Pääsykokeet ovat kolmepäiväiset ja ne koostuvat lääkärintarkastuksesta sekä psykologisista ja fyysisistä testeistä. Fyysisissä testeissä testataan lihaskuntoa ja kestävyyttä. Testit sisältävät myös allaslajeja kuten 1000 metrin uinnin ja 1 minuutin hengenvpidätyksen veden alla. Tällä hetkellä uudet 8 valittua sukeltajaa ovat Lohjalla kurssilla suorittamassa koulutusta, joka tähtää kohti ammattisukeltajan tulkintaa. Uuden sukeltajan koulutus kestää noin 3 vuotta. Ammattisukeltajan tutkinnon suorittaminen kestää vuoden verran. Muut koulutukset annetaan oman työn ohessa.

Sukeltajat on Rajavartiolaitoksessa jaettu kolmeen luokkaan syvyyalueiden mukaan (III-luokka 1-16m, II-luokka 17-36m ja I-luokka 37-60m). Sukeltajien tulee tehdä ns. sukelluskunnon ylläpitosukelluksia 8 kertaa kahdessa kuukaudessa omalle syvyydelle. Sukellusura on joka vuosi katkolla, sillä sukeltajat osallistuvat kerran vuodessa kausitarkastukseen, jonka perusteella sukelluslääkäri antaa sukeltajalle luvan jatkaa tehtävässään. Testit ovat hyvin kattavat ja pitävät sisällään mm. rasius EKG:n, joka tehdään juoksumatolla. Kaksi arvoa, joita lääkäri erityisesti seuraa, ovat testattavan hapenotto- ja rasvaprosentti. Näillä arvoilla on suuri merkitys sukeltajantaudin riskiin. Sukeltajantaudissa vereen alkaa muodostua typpikuuplia. Vakavana sukeltajantauti voi johtaa jopa kuolemaan. Sukel-

lustaitoja pidetään yllä myös jokavuotisilla sukellusleireillä. Teemat ovat vaihdelleet ilma-alusonnettomuuksien tutkimisesta hydraul-työkalujen käyttöön. Viime vuonna neljä sukeltajaa kävi hakemassa oppia Ranskan Marselliassa asti. Siellä Ranskan tulli koulutti sukeltajia löytämään huumekeköjä alusten pohjista.

Kuten alussa mainitsin, olen itse toiminut Rajavartiolaitoksessa sukeltajana nyt 18 vuotta. Viime vuodet olen toiminut Suomenlahden merivartioston sukellusupseerina ja kesäkuusta 2011 myös Länsi-Suomen merivartioston ja Vartiolentolaivueen sukellusupseerina. Tässä tehtävässä toimin sukellustoiminnan koordinaattorina RVLE:n ja eri vartiostojen sekä Rajavartiolaitoksen ja muiden viranomaisten välillä. Tulevaisuuden näkymiä tutkaillessa haasteet eivät tule loppumaan. Rajavartiolaite on juuri uusimassa vedenalaista teknistä valvontajärjestelmää. Laitteisto sisältää mm. niin viistokaikumittaimen kuin vedenalaisen robottikamerankin (ROV), joita käytetään yhdessä tukemaan sukeltajan toimintaa. Vartiolaiva 2010 -hankkeessa on myös paljon sukeltajaa koskevaa tekniikkaa. Parhaillaan ollaan myös käynnistämässä valmiusjoukkueen sukellustoimintaa. Tämän projektin päämääränä on luoda kyky suorittaa taktista sukellustoimintaa erityistilanteissa. Tekninen kehitys veden alla on ollut hurjaa koko Rajavartiolaitoksen sukellusurani aikana. On ollut todella mielenkiintoista päästä omalta osaltani osallistumaan ja vaikuttamaan tähän kehitykseen.

On hienoa saada tehdä töitä raudanlujien ammattilaisten kanssa,

Sukeltaja Sami Vainikainen.

Muutoksia kalastuslakiin

Jo pitkään valmisteilla olleen uuden kalastuslain ensimmäinen vaihe astuu voimaan 1. päivä huhtikuuta (Laki kalastuslain muuttamisesta 270/2011). Se sisältää pääsääntöisesti kalastuksen valvontaa ja valvojia koskevia asioita ja kokonaan uutena kohtana niin sanottuja norppasopimuksia koskevat tarkennukset, joiden noudattamatta jättäminen tulee samalla kalastusrikkomuksena rangaistavaksi teoksi.

Kalastuksenvalvonnan operatiiviset toimijat säilyvät ennallaan, eli sitä suorittavat kalastuksenvalvojat, kalastusviranomaiset, poliisi-, tulli- ja rajavartiolaitoksen viranomaiset sekä metsähallituksen erävalvojat. Vesialueen omistajilla ja kalastusoikeuden haltijoilla on avustava rooli suppeampine toimivaltuuksineen. Sen sijaan uusia toimijoita olisivat kouluttajatahot, kuten kalatalousoppilaitokset, kansalaisopistot, kalatalousalan järjestöt tai rekisteröidyt yhdistykset.

Uusien sääntöjen mukaan kalastusalueen, osakaskunnan, vesialueen omistajan tai kalastusoikeuden haltijan valtuuttamana (virkaavastuullisena) kalastuksenvalvojana voi toimia vain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksynnän saanut, kelpoisuusehdot täyttävä henkilö, joka on suorittanut kalastuksenvalvojan kokeen. Koe on voimassa kymmenen vuotta, jonka jälkeen se on uusittava jos haluaa jatkaa valvojan tehtävässä. Nykyinen, valaan tai vakuutukseen perustuva valtuutus on voimassa 31.9.2012 saakka, ellei asianomainen sitä ennen hanki uusien säännösten edellyttämää pätevyyttä.

Uutta on myös pyydysten merkintävollisuus siten, että ne ovat selvästi muun vesiliikenteen havaittavissa. Merkissä tulee olla pyydyksen asettajan nimi ja yhteystiedot sekä kalastusoikeuden osoittava merkki siten, että ne ovat luettavissa ilman pyydyksen nostamista vedestä.

Kalastuslupia mobiilisti

Valtion kalastuksenhoitomaksun ja läänikohtaisen viehekalastuslupan voi suorittaa nyt myös mobiilisti. Käyttöön otettu palvelu perustuu Metsähallituksen ja Uphill Oy:n väliseen sopimukseen, johon sisältyy edellä mainitun lisäksi Metsähallituksen virkistyskalastusluvut, vieheluvat, joukko erilaisia metsästyslupia sekä moottorikelkkaluvat. Osa näistä on ollut jo tähänkin saakka tilattavissa kännykkään.

Maa- ja metsätalousministeriön Järjestelmä toimii soittamalla alemmasta luettelosta valittuun palvelunumeroon ja valitsemalla ääniohjeita noudattaen haluttu palvelu, jonka hinta veloitetaan puhelinmaksun yhteydessä:

1. Viehekalastusmaksu 2012 kalenterivuodelta 29 € (+4,37 € toimitusmaksu)

Etelä-Suomi p. 0600 828 223

Länsi-Suomi p. 0600 828 224

Itä-Suomi p. 0600 828 225

Oulu p. 0600 828 226

Lappi p. 0600 828 227

2. Viehekalastusmaksu 2012 7vrk kalastusjaksolta 7 € (+2,19 € toimitusmaksu)

Etelä-Suomi p. 0600 828 228

Länsi-Suomi p. 0600 828 229

Itä-Suomi p. 0600 828 230

Oulu p. 0600 828 231

Lappi p. 0600 828 232

3. Kalastuksenhoito- ja viehekalastusmaksu 2012 7 vrk 16,89 €

Etelä-Suomi p. 0600 828 233

Länsi-Suomi p. 0600 828 234

Itä-Suomi p. 0600 828 235

Oulu p. 0600 828 236

Lappi p. 0600 828 237

Metsähallituksen luvat näyttivät perustuvan tätä kirjoitettaessa edelleen Villin Pohjolan nettikauppaan, mutta kuten seuraavassa käy ilmi, se pitäisi olla saneerattu jo bittivaruuteen. Luku kannattaa lukea huolella, sillä se selvittää Metsähallituksen uutta luvanmyyntikäytäntöä.

Villi Pohjola lakkautetaan

Metsähallitus lakkauttaa valtion metsästys- ja kalastuslupia sekä muita palveluita myyneen liiketoimintayksikkönsä Villin Pohjolan. Metsästys- ja kalastuslupien myynti siirtyy Metsähallituksen oman eräpalvelun henkilökunnalle. Villin Pohjolan kämpät ja niiden vuokraus siirtyy Metsähallituksen Laatunmaa -nimiselle yksikölle. Yritysassiakkaat ja ohjelmapalvelut siirtyvät Wild Northille, jonka taustalta löytyy puolestaan Eräsetti Oy -niminen yritys.

Muutosten pääasiallinen syy lienee Metsähallituksen tiukempi sitoutuminen sen perinteiseen liiketoimintaan. Niinpä yritysasiakkaat ja ohjelmatoiminta ulkoistettiin, koska se vaatii erityisosaamista, jota Metsähallitus ei ehkä kyennyt tarjoamaan ilman ostopalveluja. Se taas ei liene ollut kannattavaa, mikä selittää niiden myynnin ulkopuoliselle.

Toisaalta taustalla lienee myös jonkinasteinen epäonnistuminen laajaksi paisuneen kämpäverkoston vuokraustoiminnassa. Osavastuu tästä lankeaa valtiolle, joka kaikessa viisaudessaan ulotti kiinteistöveron koskemaan myös omia laitoksiaan. Ja kuten tunnettua, rahan siirtäminen taskusta toiseen ei tuota ainakaan voittoa. Pikemminkin päinvastoin – kun sitä suorittaa tarpeeksi usein, taskuun kuluu reikä ja rahat joutuvat hukkaan (=siirtokulut).

Kuluneen talven jäät ovat poikkeuksellisen heikot. Näin etenkin virtapaikoissa ja niiden läheisyydessä, joita kevätpilkkijän on syytä erityisesti varoa.

Eräilijän kevätkausi

Erähenkilön kevätkauteen kuuluu telkän ja muiden kolopesijöiden pönttöjen kunnostaminen, joka sopii koko perheenkin yhteiseksi harrastukseksi. Toinen huomioitava seikka ovat poikkeuksellisen heikot jäät, jotka voivat aiheuttaa tätä luettaessa ikäviä yllätyksiä aina maan pohjoisinta osaa myöten, kun taas maan eteläosissa voidaan suunnitella jo veneen tervaustakin. Muita muistettavia asioita ovat:

- * riekon ja kiirunan metsästys ja ansapyynti päättyy Enontekiön, Inarin ja Utsjoen riistanhoitoyhdistyksen alueella maaliskuun loppuun,

- * näädän ja karpän metsästysaika koko maassa sekä ML 41 a §:n momentissa mainittu poikkeuslupa suden pyydystämiseksi tai tappamiseksi päättyy maaliskuun loppuun,

- * kanadanmajavaa saa metsästää koko maassa ja euroopanmajavaa Suomen riistakeskuksen myöntämällä ML 10 §:n mukaisella pyyntiluvalla huhtikuun loppuun,

- * norppaa saa metsästää riistanhoitopiirin luvalla 16.4. - 31.5. ja hallia 16.4. - 31.12. välisenä aikana,

- * piisamin pyyntiaika päättyy toukokuun 19. päivän loppuun, mutta sen asuttua pesää ei saa tätä ennenkaan rikkoa,

- * metsäkaurisurosta saa metsästää koko maassa 16.5. - 15.6. välisen ajan,

- * koko vuoden saa metsästää kettua, tarhanaalia, supikoiraa, minkkiä, hilleriä ja mäyrää, ei kuitenkaan naarasta, jolla on pennut 1.5. - 31.7. välisenä aikana,

- * rauhoittamattomat linnut ovat rauhoitettuja: 1) varis, harmaalokki, merilokki, kesykyhky ja räkättirastas Oulun, Kainuun ja Lapin riistanhoitopiireissä 1.5.- 31.7., Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan riistanhoitopiireissä 1.4.-31.7. ja muualla maassa 10.3.- 31.7. 2) harakka Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Oulun, Kainuun ja Lapin riistanhoitopiireissä 10.4.-31.7. ja muualla maassa 1.4.-31.7., 3) korppi poronhoitoalueella 10.4.-31.7. ja 4) harmaalokkikoloniat koko vuoden,

- * harjus on rauhoitettu 1.4. - 31.5. välisen ajan lukuun ottamatta vapa- ja uistinpyyntiä. Harjuksen alamitta on 30 cm, ja

- * nahkiainen on rauhoitettu huhtikuun alusta elokuun 15. päivän loppuun.

Luettelossa on muuttunut suden metsästys talvikaudella käsittämään vain erityisluvalla tapahtuvan häirikkösusien poistamisen. Paikalliset metsästys- ja kalastusseurat voivat asettaa omia rajoituksiaan, joista on oltava selvillä ennen metsästyksen tai pyynnin aloittamista. Luettelo ei koske Ahvenanmaata, jossa on voimassa omat säädöksensä.

Jousimies

Teksti ja kuvat Kuusamon rajavartioasema

Hiiribaari toimii!

Kuusamon rajavartioaseman virittämät hiiribaarit Karvastekemällä ahmivat innokkaita hiiriä ja lumikoita. Hiiribaarit saivat saaliikseen kahdessa viikossa yhteensä käsittämättömät 151 hiirtä ja viisi lumikkoja.

Kokkonen Veljekset Ky

Lamminkyläntie 38, Lieksa
Puh. (013) 523 501

arkkitehtuuritoimisto riitta ja kari ojala oy

Kivirannankatu 26, Lappeenranta
Puh. (05) 456 6800

Muutot tilavalla ja pehmustetulla erikoisautolla!

KOTIMAASSA JA ULKOMAILLA

- Pakkaamme valmiiksi • Vuokraamme muuttolaatikoita

- Hoidamme muuttovakuutukset • Kysy edullisia yhteismuuttoja!

AUTOJA MYÖS PIENEMPIIN MUUTTOKULJETUKSIIN

KUN MUUTAT...SOITA: 0400 776 493

Kuljetusliike M. Alanen Ky

e-mail: m.alanen@opaasi.fi

KUORTTISEN LUOMUKANALA

Soskiantie 91, Lappeenranta
p. 040-553 8499

Kainuuntie 76, 88900 Kuhmo

Lekatie 7, Kotka
Puh. (05) 210 9700

HansaBattery Oy

SAFT akut ja paristot suoraan maahantuojalta
Höyläämötie 11 A, Helsinki Puh. 0207 631 880

Hämäräyrittäjät ja halpatyövoima saatava aisoihin!

KUHMON PYÖRÄ JA PIENKONE

Kainuuntie 95, Kuhmo
Puh. 0400 537 065
Korjaamo puh. 0400 383 575

AUTO KOSKELO OY

Pirtapolku 46, 87700 Kajaani
Puh. 044 284 8031
www.parasauto.fi

Kaivuriurakointi Teppo Iivari

Iivarinmäentie 22, Virolahti
Puh. 0400- 652 328

PALVELUTALO Kotikuisti Oy

Haukilammentie 15, Hammaslahti
p. 020 741 3413

HONKALAMPI
Säätiö

www.honkalampisaatio.fi

Myydään
poronlihaa

puh. 0400-396 630
www.nelliminporo.fi

KEHY
Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy

REIKE OY

- Konepajapalvelut
- Kunnossapitopalvelut

Lammintie 1, 56510 Puntala
Puh. 020 789 0470 Fax 020 789 0479
konepaja@reike.fi ; www.reike.fi

Karjalan Metsäpalvelu Oy

Mäntyrinne 9 B 17, 55800 Imatra
Puh. 0400 820 002
www.karmepa.fi

*Kaakelikeskus Kotka tarjoaa Kymenlaakson LAAJIMMAN
valikoiman kaakeleita. 32 tehtaan tuotteita.*

*Laastit, vesieristeet ja kaikki tarvikkeet
mitä kaakeloinnissa tarvitsee.*

KAAKELIKESKUS KOTKA

Muuralankuja 4, 48600 Kotka
Puh. 0440 755 602

HUOLTO & KORJAUS A. GRÖHN

Peltotie 5, 82500 Kitee • Puh. 040 5588 238

- NELIPYÖRÄSUUNTAUS • ILMASTOINNINHUOLTO
- PAKOKAASUTESTAUS • DIAGNOSTIIKKATESTI

JOENSUUN LAIVAUS OY

Satamatie 4, Joensuu
p. 0424 727 200 | www.joensuunlaivaus.fi

Mestaruus ja pronssi

Rajamiehet voitokkaina umpihankisoissa

Helmikuun toisena viikonloppuna Pudasjärven Syötteellä ratkottiin jo viidennentoista kerran umpihankiihdon maailmanmestaruuskilpailujen mestaruudet. Ensimmäiset umpihankiihdon MM-kilpailut järjestettiin Pudasjärvellä 1998 Heikki Haavikon ideomana.

Osanottajamäärä on vuosien saatossa vakiintunut 350-400 kilpailijan paikkeille. Kilpailujen suojelijan toimi tänäkin vuonna Mietaa, eli hiihtolegenda Juha Mieta.

Tämän vuoden kilpailuissa rajavartiomiehet näyttivät, että vielä se suksi liikkuu entisten aikojen malliin, ja nappasivat yksilösarjasta kaksi palkintopallisijaa. Viime vuoden voittaja, Markus Helander, sijoittui nyt toiseksi.

Voiton vei, ehkäpä hieman yllättäen, moninkertaisten voittajien nenän edestä, Pohjois-Karjalan rajavartioston esikunnassa työskentelevä ylikuulannut Antti Tolonen ja pronssille itsensä nosti päätöspäivän huikean umpihankiihdon suorittanut Lapin rajavartioston Kellosojen rajavartioasemalla työskentelevä vanhempi rajavartija Juha Julkunen.

Tehtävärastit ratkaisivat

Vaikka Antti Tolosta voidaan pitää yllättäjänä, on hän jo umpihankiihdon konkari. Takana on osallistumiskertoja seitsemän, joista kolme yksilösarjassa. Taskussa on aiemmilta vuosilta yksi joukkuemestaruus vuodelta 2007 metsä/raja joukkueessa.

Kuten monena vuotena aiemminkin lauantain tehtävärastit ratkaisivat suurelta osalta sijoitukset myös tämän vuoden kilpailussa. Antti kertoi tehtävärastien tehtävien nyt natsanneen hänen kohdallaan niin, että hän pääsi sunnuntain umpiosuudelle piikkipaikalta. Tehtävä- ja lisärastireittiä joutui lauantaina kiertämään yli viisikymmentä kilometriä, jos meinasi kaikki hyvitysminuutit reitiltä kerätä ennen sunnuntain umpiosuutta. Kärkipäähän sijoittuneet joukkueet, kuin yksilösarjan osallistujat niin myös tekivät.

“Laskeskelin umpiosuuden lähtöpaikalla, että Juha voi ottaa kiinni kymmenisen minuuttia, muttei viittätoista, jonka Juha starttasi jälkeeni. Näin sitten kisassa kävikin”, kertoo Antti.

Antilla oli hieman tuuriakin tehtävien osalta.

“Viikolla oli pojilla koulusta läksyjä vitamiineista. Tuli poikia prepattua läksyjen teossa ja kuinka ollakaan, kisoissa ravintotietorastilla oli tehtävänä yhdistää vitamiinit ja niiden vaikutus. Se tehtävästä meni täysille. Ainoat kolme sakkominuuttia tuli arviointitehtävistä, jossa toisessa piti arvioida 40 sentin pituus ja sahata pakollisiin varusteisiin kuuluvalla sahalla rangasta sen pituinen pätkä. Sakoita olisi päässyt plus miinus kahdelta sentillä, minulla kapula jäi kolme senttiä liian lyhyeksi. Myös matkan arviointi taulujen välillä heitti niin, että siitä napsahti kaksi sakkominuuttia.”

Umpihankisuus meni Antilta putkeen. Osuus oli jaettu kolmeen erilaiseen maastopohjaan. Ensimmäinen, 4,3 kilometrin osuus hiihdettiin umpea, sitten oli 3,7 kilometrin keltakäälkiosuus, johon sisältyi “Tour de Ski” -tyyppinen loppunousu, eli kilometri Syötetunturin laskettelurinnettä ylös.

“Keli oli ihanteellinen hiihtoon, 5-6 astetta pakkasta. Alkuosuus oli todellista umpihankiihdon, vaikka alla oli kolmimetrinen metsäsuksi, upposi pehmeään putulumeen polvia myöden. Lunta oli maastossa vajaat 80 senttiä. Sain onnistuneella voitelulla sukset pitämään niin, etteivät ne lipsuneet myöskään jyrkässä loppunousussa”, summaa Antti voitokkaan kilpailunsa kulkua.

Kolmanneksi nopein umpiosuudella

Juha Julkunen tunnetaan miehenä, jolta

Juha Julkunen.

Antti Tolonen.

kunto ei lopu ensimmäisenä. Sen hän myös näytti umpihankiosuudella, ollen hiihtoajassa kolmanneksi nopein joukkueetkin huomioon ottaen.

“Tehtävärastit menivät alakanttiin”, kertoo Juha. “Viisitoista minuuttia takamatkaa on liikaa kärjen tavoittamiseen. Pitäisi päästä sellaisen viiden minuutin takaa liikkeelle, niin olisi mahdollisuuksia voittoon. Onneksi tuli hankittua kahden minuutin aikahyvitys yöpymällä perjantain ja lauantain välinen yö maastossa, eli 0-rastilla. Se takasi hyvän hiihdon lisäksi, ettei mitaliputki katkennut tänäkään vuonna.”

Juha Julkunen on ylivoimaisesti menestynein urheilija Umpihankikisoissa. Hänellä on palkintokaapissa seitsemän mestaruutta, joista ensimmäinen on vuodelta 1999 savutettu joukkuemestaruus, muut mestaruudet ovat yksilösarjasta ja lisäksi palkintokaapissa on neljä hopeaa ja kolme pronssia. Kaikilla neljällätoista osallistumiskerrallaan on Juha ollut palkintopallilla.

Kisoista tarkemmin ja täydelliset tulokset: <http://www.umpihankiihdo.pudasjarvi.fi/>

2012 tammikuussa 70 vuotta jatkosodasta:

Rajamiesten paluu Muurmannin radalle

Talvisodan jälkeen perustettiin Kuhmon ja Lieksan alueelle 10. prikaati, jota käytettiin runkona vuoden 1941 kesäkuussa muodostettuun 14. divisioonaan. Divisioonan komentajaksi määrättiin eversti Erkki Raappana. 14. divisioona oli suoraan ylipäällikön alainen. Järjestely oli erikoinen, sillä yleensä divisioona kuului armeijakuntaan tai armeijaan.

Raappanan joukot olivat edenneet voitokkaasti niille asetettuun tavoitteeseen Rukajärvelle jo syyskuussa 1941 ja olivat vain 70 kilometrin päässä Muurmannin radasta, kun eteneminen pysäytettiin ylipäällikön käskystä. Raappana ylennettiin kenraalimajuriksi vuoden vaihteessa 1941–42, jolloin hänestä tuli myös Mannerheim-ristin ritari nro 3. Tammikuun alussa 1942 eteläisen rintama Rukajärven suunnalla taistelevan 14. divisioonan toiminta-alueella oli asettunut linjalle Jolmajärven Kuusiniemi, Ontajärven eteläkärki, rintamalinja eteni järvi rantaa Korpilahden kylän ohi ja edelleen Ontajärven yli Petralampien kautta Ontajoen vartta Rukajärvelle aina Kotiniemeen saakka.

Tammikuun 8. päivänä 1942 klo 18:22 14. divisioonan esikunnan III-toimisto kirjasi sotapäiväkirjaan (RDNo153/III/2.) Päämajan Operatiivisen osaston käskyn N:o 41/Op.1/5d/sal. Käsky koski kahden pataljoonan vahvuisen 14. divisioonan muodostamista ja lähettämistä Särkijärven maastoon. Tästä alkoi jatkosodan suurimman kaukopartio-osaston legendaarinen retki Muurmannin radalle.

Osaston rungon muodostivat kaksi juuri nuorennettua kovakuntoista ja myös kokeista sotilaista koostuvaa pataljoonaa. Toinen oli majuri Majewskin johtama I/JR 10. ja toinen majuri Murolen johtama RjP 6. Majuri Majewski nimitettiin osaston komentajaksi ja I/JR 10. johti sotaretkellä kapteeni Laisto. Taisteluosaston vahvuus oli 1286 miestä ja

Majewski (kesk.) oli ratsuväen mies ja iältään 49 vuotta Maiguban retken aikaan. Majuri Matti Murole (oikealla) oli korpisodan veteraani, hänellä oli merkittävä osuus retken suunnitelmien laadinnassa. Kapteeni Laisto sai johdettavakseen Majewskin pataljoonan retken ajaksi.

huolto, sivustavarmistusosastot mukaan laskien operaatioon on arvioitu kiinnitetyn yli 1900 sotilasta. Hevosia osastolla oli 268.

Ryhmä Pieninkä hiihtää Majewskin osaston jälkiä Muurmannin radalle

Joukko lieksalaisia evp. rajamiehiä on tehnyt jo useamman vuoden ajan sotahistorian tutkimustyötä Lieksan ja Kuhmon kaupunkien kohdalle osuvan 14. divisioonan sotatoimista. "Ryhmä Pieningäksi" itsensä nimennyt porukka on kiertänyt Vienan Kar-

jalan saloja jo useita tuhansia kilometrejä tutustuen sota-ajan taistelupaikkoihin ja tapahtumiin. Pari vuotta sitten, jatkosodasta 70 vuotta teemaa miettiessään, syntyi Ryhmä Pieningälle ajatus hiihtää tarunhohdoinen retki samalla aikataululla ja samaa reittiä kuin veteraanit 70 vuotta sitten.

Matkan valmistelut aloitettiin hyvissä ajoin mm. tutustumalla perusteellisesti retkestä kertovaan aineistoon; kertomuksiin, sotapäiväkirjoihin ja karttoihin. Alueen maastoon tutustuttiin jo kesällä 2011. Aiheen materiaali koottiin 224 sivua sisältäväksi kirjaksi; "Osasto Majewskin retki Maigubaan tammikuussa 1942". Kirjan kokosi retkelle itsekin osallistunut Ari Komulainen. Kirja koottiin Rukajärven suunnan historiayhdistyksen kokoamasta valtavan suuresta dokumenttiaineistosta.

Retkelle ilmoittautui alun perin kahdeksan henkilöä. Retken majoitteeksi oli ajateltu SA-sissiteltoa, johon kaikki olisivat sopineet majoittumaan. Tällä miesmäärällä olisi pystynyt myös pyörittämään kipinää

Ahkioita pakataan moottorikelkan pulkkaan Ontajärven kylässä 11.1. aamutuimaan. Volodja ja Ekaterina Romanova seuraavat pakkaamista. Risto tarkastaa vielä viimeisimmät viestit kännykästä.

läpi yön, jos retken ajankohdaksi osuisi kireän pakkasen aika. Retken lähtöajan lähestyessä osallistujat karsiutuivat eri syistä neljään henkilöön. Lopulta retkelle osallistuivat: Kalevi Martikainen Juuka evp. yllirajajääkäri (68), Risto Kiiskinen Lieksa evp. vanhempi rajavartija (55), Ari Komulainen Lieksa evp. rajavartiomestari (53) ja Reijo "reke" Kortelainen Lieksa evp. rajavartiomestari (54).

Koska matkaan läksi vain neljä henkilöä, täytyi suunnitelmiakin muuttaa. Majoite vaihtui viime hetkellä Mannerheim-ristin ritari Leo Kojon 60-luvulla suunnittelemaan LEKO-telttaan ja kamiinaan. LEKO-teltassa kamiina toimii keskisalkona ja teltan osia kuljetetaan kamiinassa, jota hiihtäjä vetää rottinkiaisalla perässä kuin pientä torpedoa. Majoitteen paino putosi puoleen sissitelttään verrattuna. Umpihankihiihtoon soveltuvat sukset hankittiin ja voideltiin perusteellisesti. Matkaan varattiin kaksi ahkiota, joissa varusteet kuljetettaisiin yöpymispaikkojen välillä. Raskaampaa niistä pystyi lisäliinan avulla vetämään kaksi miestä, näin yksi vapautui aukomaan hiihtouraa umpeen hiihdettäessä.

Ryhmä Pieninkä tulisi itse vetämään kaiken tarvitsemansa materiaalin ahki-oissa Särkijärveltä eteenpäin. Ainoastaan Ontajärveltä Särkijärvelle (nykyinen Salkovaara) varusteet siirrettäisiin "hevos-kuljetuskuvauksena" Volodja Romanovin moottorikelkalla. Materiaalia kertyi yli 120 kiloa. Isompaan ahkioon pakattiin tavaraa reilut 70 kiloa ja Kiiskisen Riston vetämään pienempään ahkioon noin 50 kiloa.

Muonaksi varattiin Travellunch aquaplus tuotteet, mikä osoittautui erinomaiseksi valinnaksi. Kahden hengen annospussista sai neljä miestä hyvän lounasannoksen, kun siihen lisättiin 100 grammaa kuivattua hirvenlihaa per mies. Alumiinipussiin lisättiin vain 0,7 litraa kuumaa vettä, sekoitettiin ja odoteltiin 1520 minuuttia ja lämmin ruoka oli valmis. Heti alussa huomattiin, että ruoka

Retken hiihto-osuus on alkanut. Sujuttelimme pitkin Ontajärven kylän pääraitia kohden nousevan auringon punaa. Kylä nukkuu vielä.

pitää laittaa "muhimaan" jo puoli tuntia ennen ruokailua juomatauolla, näin valoisaa päiväaikaa ei tuhlautuisi odotteluun.

Muita elintarvikkeita mukana oli vanikkaa 12 kiloa, voita 6 kiloa, suolamakkaraa ja juustoa valmiiksi tyhjiöpakattuina päiväannoksina. Lisänä oli sokeria, teetä, kahvia ja kuivattuja hedelmiä. Muonitusmestari Kiiskinen oli varannut myös muita herkkuja kuten pikkuleipiä, kaakaota ja suklaata, näitä riitti pieniä määriä päivittäin nautittaviksi. Erikoisherkkuna oli Kallen vaimon Merjan savukuha-keittotarpeet kahteen keittoon ja keitetty 2 kilon hirvenpaisti Särkijärvelle paluuta varten. Muonaa oli ryhmällä lähtöpäivänä mukanaan 55 kiloa. Varattuna oli 4600 kalorien mieskoh-tainen annos, mutta lopulta kului "vain" vajaa 4000 kaloria matkalaista kohti.

Matkajuomat tehtiin Malto 6 pitkäsoke-ri-tuotteesta. Malto täytti ne odotukset, joita muonitusmestari siltä odotti. Mukana kuljetettava muonamäärä keveni menomatkalla kulutuksen lisäksi myös tulomatkaa varten perustettuihin kohdekätköihin. Kätköjä tehtiin Salkovaaran lähtöpaikalle, Jolmajärvelle ja Harkojärvelle. Reke jätti kohdekätköihin repustaan myös kuivia alusvaatteita.

Tapahtumakalenteri Os. Majewski 1942 / Ryhmä Pieninkä 2012

8.1.1942

14. divisioonaa saa klo 18:22 käskyn ja esikunnassa alkaa kiivas käskyjen valmistelu. Divisioonaa komentaa vs. eversti Tähtinen. Käsky RjP 6. ja I/JR 10. irrottamisesta Os. Majewskin käyttöön ja JR 52. etulinjan asemien vastaanotosta annetaan jo klo 20:00. Vaihto suoritettava 9.1.klo 18 mennessä. Divisioonan komentaja antaa käskyn Esik.K., 3K. ja huoltopäällikölle siirtymiseen liittyvän huollon järjestämisestä.

8.1.2012

Ryhmä Pieningän jäsenet tekivät kukin viimeisiä valmisteluja koti Suomessa. Eri-laisten asioiden yhteensovittamista riittää ja puhelin on erinomainen väline. Reke ajoi vielä illalla Riston luokse Viensuulle. Marskin ritari, kaukopartiomies Lauri Kojon teltta laitettiin pystyyn ja tarkastettiin, onko siitä retken majoitteeksi.

9.1.1942

2./RjP 6. päällikkö kapteeni Matti Ryy-nänen ilmoittaa klo 12:40 asemavastuun vaihdosta JR 52. kanssa. RjP 6. siirtyy Vansjärven rantamaisemiin lähelle Ruka-järven kylää. RjP 6. komentaja majuri Matti Murole palaa lomalta klo 14:20 ja antaa klo 18:30 siirtymiskäskyn Särkijärvelle.

I/JR 10. siirtyy komentopaikkansa yhte-yeen Pälkjärven pohjoispäähän. Asemien vaihto on suoritettu I/JR 10. ja I/JR 52. välillä klo 18:00 mennessä. Vansjärven ja Pälkjärven majoitusalueiden teltoissa

... jatkuu seuraavalla sivulla...

Hevoskolonna etenee Paateneen tietä Kuusi-niemen maastossa matkalla Särkijärvelle. Komppanioiden varusteet on pakattu rekiin. Soppatykki savuaa. Tässä vaiheessa kukaan rivisotilas ei tiennyt mihin tehtävään oltiin matkalla.

liikkuu monenlaisia huhuja siitä mihin nyt ollaan menossa!

9.1.2012

Ryhmä Pieninkä lähti liikkeelle Lieksasta klo 10:10. Paikallishankintoja tehtiin vielä matkalla Kuhmosta, lääkkeitä jne. Rajanylitys tapahtui Vartiuksessa klo 15:10 Suomen aikaa. Venäjän puolella tarkastus kesti kaikkiaan tunnin ja matka jatkui klo 16:20 kohti Kostamusta. Ari oli tehnyt tulli-ilmoituksen yksipuolisille sivuille internetissä olleilla kaavakkeilla. Tämä ei kelvannut vuorossa olevalle rouva tullitarkastajalle, vaan Ari joutui kirjoittamaan kaikki sivut kahteen kertaan uudelle kaksipuoliselle makulatuurille. Yöpyminen tapahtui Kostamuksessa hotelli Fregatissa talon nro 19 huoneistossa 1. Hotelli suoritti samalla rekisteröitymisen Venäjälle.

10.1.1942

I/JR 10. lähtee Päljjärveltä klo 04:00 käskyn mukaisesti kohti Särkijärveä, pakasta on 3./I./JR 10. Kirjauksen mukaan -30 °C.

I/JR 10. hiihtää Jolmajärven ylityksen jälkeen vielä nelisen kilometriä ja majoittuu klo 13:40 alkaen lampimaastoon Kuusiniemen ja Särkijärven välisen tien molemmin puolin. Kuormasto ja teltat saapuvat klo 17:00. Sotapäiväkirja kertoo matkan olleen erittäin raskas kovasta pakkasesta johtuen.

RjP 6 lähtee Vansjärveltä klo 04:00 hiihtäen kohti Päljjärvettä. Lähtökynnykselle Rukajärven sairaalan tienhaaraan yksiköt saapuvat järjestyksessä: klo 04:30 1K. luutnantti Jorma Jussilainen, klo 04:45 2 K. kapteeni Matti Rynnänen, klo 04:55 3 K. kapteeni Erkki Setälä ja klo 06:05 Esik. K. Pataljoonan jälkikärkenä hiihtää Jääkärijoukkue luutnantti Pentti Perttulin johdolla. RjP 6 hiihtää ensin Päljjärvelle ja siitä vielä JR 10. latuja Roksjärven eteläkärkeen, jonne se majoittuu klo 16–18 välisenä aikana. Laiston pataljoonan latuja hiihtäessään rajamiehille selviää jälkien perusteella, että liikkeellä on myös toinen vähintään pataljoonan kokoinen osasto.

Molemmat pataljoonat siirtyvät ensimmäisenä päivänä noin 32 kilometriä.

10.1.2012

Ryhmä Pieninkä siirtyi autoilla Ontajärvelle. Aamulla pakkasta -15 °C. Majoittuminen tapahtui tutussa majatalossa Ekaterina ja Volodja Romanovilla. Matkaan varustautuminen alkoi pakkaamalla ahkioihin kaikki materiaali ja sen jälkeen ahkiot pakattiin Suomesta mukana tuotuun kelkka-ahkioon. Ilalla saunottiin Volodjan rakentamassa saunassa ja nautittiin Ekaterinan tekemä päivällinen.

Sininen hetki tummenee yön pimeydeksi. Ensimmäinen hiihtopäivä on päättymässä 11.1., ryhmä on päässyt Jolmajärven Kuusiniemeen. Taustalla häämöttää sota-aikaan käytössä olleen lossilaturin jäänteet. Vasemmalta Kalevi Martikainen, Reijo Kortelainen ja Risto Kiiskinen.

11.1.1942

I/JR 10. herätys klo 05:00. Aamutoimien jälkeen pataljoona lähtee liikkeelle klo 07:00. Pataljoona saapuu klo 11:45 Kuivajärven risteysmaastoon ja majoittui risteyksestä pohjoisen tulosuuntaansa. 1.K tien pohjoispuolelle, muut yksiköt tien eteläpuolelle. Majoitusalueelta on matkaa Särkijärvelle viitisen kilometriä. Hiihtomatkaa I/JR 10. kertyy tälle päivälle 21 kilometriä.

RjP 6. herätys klo 04:00. Matka jatkuu klo 06:00. Perttulin Jääkärijoukkue käsketään nyt kärkeen, tehtävänä tiedustella ja valmistella majoitusalue Kuusiniemen eteläpuolelle. Muiden komppanioiden marssijärjestys o: 3K., 2K., Esik.K. ja 1.K. jälkivarmistuksessa. Pataljoona majoittuu 16:30–18:00 noin neljä kilometriä Kuusiniemestä etelään lampimaastoon tien molemmin puolin. RjP 6. päivän hiihtomatka oli noin 25 kilometriä.

11.1.2012

Ryhmä Pieninkä aloitti hiihdon Ontajärveltä klo 08:30, pakkasta oli -12 °C. Volodja sai ohjeet lähteä liikkeelle kelkkoineen vasta kaksi tuntia myöhemmin. Ensimmäinen etappi tulisi olemaan Kuusiniemi Jolmajärvellä. Edessä oli vaihtelevaa maastoa. Ensimmäisenä ”urritaisiin” umpihankeen ja Volodjan saavuttua päästäisiin kelkkauralle. Ryhmän saavuttua reilun parinkymmenen hiihtokilometrin jälkeen klo 13 Jolmajoen sillalle, päivä alkoi hämärtyä ja Volodjaa ei kuulunut. Eväät alkoivat olla loppu ja paidat märkiä. Jolmajoen sillan ylityksen jälkeen testattiin tulentekotaidot. Nuotio piti sytyttää kuusen kuivia alaoksia hyödyntäen, kaikki muut kasaan saadut puut olivat jäisiä. Nuotio syttyikin vartitunnin aherruksen jälkeen. Ari ja Risto nousivat kevennetyssä varustuksessa suksille taroituksenaan hiihtää takaisin Ontajärvelle tutkimaan, miksi Volodjaa ei kuulunut?

Puolen kilometrin hiihdon jälkeen alkoi kelkan ääni kuulua ja Volodja tuli vastaan, mutta kelkka oli vaihtunut aamuiseen vanhaan Buran-merkkiseen kaksitelaiseen kelkkaan. Uudempi kelkka ei ollut jaksanut vetää noin 150 kilon taakkaa ja Volodjan piti palata jo muutaman kilometrin matkan jälkeen takaisin Ontajärvelle ja kaivaa varastosta vanha peli. Ruokailun jälkeen matka jatkui kohti Jolmajärveä. Jolmajärven rantaan laskeutui jyrkkä alamäki.

Edellisenä kesänä tiedustelureissullaan olivat ryhmä Pieningän miehet käyneet tällä paikalla. Silloin oli ryhmän helsinkiläisjäsen Isto Turpeinenkin mukana. Isto ja Reijo pohdiskelivat kesällä pitäisikö alamäessä olleet vanhat puhelinlangat poistaa vaarallisina polulta. Eipä silloin reke tiennyt, että ”Sen minkä taakseen jättää, edestään löytää”. Reke laski suksillaan mäkeä ensimmäisenä heti moottorikelkan jälkeen. Ilmassa olleet neljä lankaa hän huomasi otsalampun valossa ja väisti viime hetkellä. Sukset sukselivat maassa olleiden kahden langan alle sillä seurauksella, että 120 kilon raavas mies tuiskahti silmänräpäyksessä turvalleen lumihankeen. Muulla ryhmällä syntyi komelluksen vakavuusasteen selviämisen jälkeen melkoisen naurun remakka ja he tulivat auttamaan suksia pois reken jalasta. Jolmajärven jäällä olleesta sohjosta ja vastarannan jyrkästä noususta selvitettiin ryhmä Pieninkä jatkoi matkaa samalle alueelle, jossa RjP 6 majoittui 70 vuotta aiemmin samana yönä. Paikalle saavuttiin klo 17 tienoilla. Leiriytyminen tapahtui otsalamppujen valossa. Hiihtomatkaa oli gps:n mukaan kertynyt 27,14 kilometriä.

12.1.1942

14. divisioonan käskyn Os. Majewskille antaa kenraalimajuri Raappana itse./

JR 10. pataljoona levossa Särkijärven kokoontumispaikalla koko päivän.

RjP 6. matka jatkuu klo 06:00 kohti kokoontumispaikkaa. Pataljoona saapuu sille käskettyyn majoittumispaikkaan noin kaksi kilometriä I/JR 10. pohjoiseen klo 10:25 ja majoittuu alueelle tien molemmin puolin, hiihtomatkaa kertyi 19 kilometriä.

I/JR 10. siirtymä oli Pälkjärveltä 31:45 h ja 53 kilometriä ja RjP 6. siirtyi Vansjärveltä Särkijärvelle 54:25 h ja 76 kilometriä. Pakkanen koko ajan yli -25 °C.

12.1.2012

Ryhmä Pieningän toisen päivän siirtymä tapahtui Kuusiniemestä samaan risteysmaastoon, jossa 1./I/JR10. oli majoittunut 1941. Liikkeelle lähdettiin klo 10:11. Kalle läksi Volodjan mukaan tarkoituksenaan jäädä tavaroiden vartiomieheksi, kun Volodja aloitti paluumatkan Ontajärvelle. Muut ryhmän jäsenet jäivät hiihtämään pehmeää kelkkauraa. Kuusiniemen tie oli harjumasemaan tehty isoja korkeuseroja sisältävä metsäautotie. Kelkan eteneminen edistyi vastamäkien takia alkumatkastasta lähes hiihtäjien vauhtia. Vasta loppumatkan laskevalla osuudella kelkka eteni vauhdikkaammin. Saavuimme Kallen nuotiotulille majoitusalueelle klo 15 jälkeen. Hiihtoa oli gps:n mukaan kertynyt 22,5 kilometriä. Ilta meni rattaosasti teltan lämmössä rupatellen.

13.1.1942

Molemmilla pataljoonilla päivä kuluu matkaan valmistautumisessa. Aseita ja a-tarvikkeita vaihdetaan komppanioiden välillä annettujen ohjeiden mukaisesti. Varsinainen tehtävä ei kuitenkaan ole vielä muiden kuin pataljoonan komentajien tiedossa. Vasta illalla klo 18:00 komentajat, kompanianpäälliköt ja molempien pataljoonien jääkärijoukkueista kootun tiedusteluosaston johtoon määrätty luutnantti Pentti Perttuli kokoontuvat majuri Majewskin komentotalle käskynantoa varten. Majewski antaa johtajilleen legendaarisen käskyn:

“Hyvet härrät, me ole saatu Marsalkalta yks kunniakas tähteve. Me hiihtä Muurmannin radalle, panna rata poikki ja anta ryssä pistä meidät mottiin. Sitte me olla kolme päivä motissa ja sitte hiihtä takasi. Onkko selve? Onkko mite kysymistä?”. Majuri Murole kyselee “mäskiltä”: “Herra

Aamu valkenee Kuusiniemen leirissä 12.1. Reijo Kortelainen haistelee aamun säätä, edessä on Särkijärvelle reilun kahdenkymmen hiihto. Volodja ja Risto suunnittelevat leirin purkua ja kelkka-ahkion pakkaamista.

majuri mitenkä huolto menee”? Majewski vastaa: “Ai pärkkele, huolto unohtu! Tuletko sine Ruotsalainen sinne, minne mine?”. Huoltopäällikkö luutnantti Ruotsalainen vastaa luonnollisesti: “Kyllä, herra majuri!”, johon Majewski jatkaa: “Selve on sitte, siellä missä mine, siellä kulkke huolto!”. Nuori eläinlääkäri luutnantti Meiste kyselee varovasti: “Herra majuri mihin sijoittuu eläinlääkäri?” Majewski toteaa: “No pärkkele, siellä missä hävoset, siellä on äläinlääkäri.” Eläinlääkäri Meiste jatkaa vielä epävarmana: “Tuota, mitä sitten kun hevonen haavoittuu?” Majewski: “No, me tappa hävonen, syö sen ja poltta reki!”

Tunnelma teltassa on vähintäänkin hämmäntynyt, tälläkö käskyllä lähdettäisiin matkaan? Pataljoonien komentajat Murole ja Laisto siirtyvät omille teltoilleen ja käskyttäminen jatkuu pitkälle iltaan, jotta aamulla kaksi pataljoonaa, lähes 1300 miestä, ovat hyvässä järjestyksessä matkalle kohti Salkovaaraa ja Krasnaja Goraa (Pokonvaara), joka oli ensimmäinen tavoite. Käskyjä annetaan vielä II/JR 10. ja III/JR 10. osasto Majewskin vasemman sivustan suojaamisesta. Vasemman sivustan suojaa 7./JR 10. irrotettu luutnantti Nuortevan johtama osasto, vahvuudeltaan kaksi joukkueutta. Nuortevaa puolestaan varmistaa II/JR 10. lähetetty puolentoista joukkueen osasto. Nämä toimivat Ontajärven eteläpään ja Kirasjärven välisellä alueella. Vastaavasti oikean sivustan Seesjärveltä aina Segeza-joelle varmistaa 24. RajaK. luutnantti Siippola. Kun vielä II/262.lt.KKK. joukkueenjohtaja luutnantti Leskinen sai käskyt omasta tehtävästään, alkoi kaikki

Hevoset olivat Muurmannin retken onnistumisen ehdoton edellytys. Ne joutuivat kuitenkin erittäin koviin. Puuterilunta oli 70-90 senttiä. Yhden hevosen maksimikuormaksi määrättiin 250 kiloa.

olla valmista 14.1.1942 klo 07:00 alkavaa Muurmannin radan sissiretkää varten.

13.1.2012

Ryhmä Pieningällä herätys oli klo 07:00. Ulkona satoi lunta, sitä oli jo 10-15 cm. Pakkasta oli -3 °C. Aamupuuron jälkeen Ari, Risto ja Kalle läksivät avaamaan latua, tarkoituksenaan oikaista läheisen Kuivajärven yli Pokonvaaran tielle. Heti liikkeelle lähdettyään heille selvisi, ettei sakeassa taimikossa voi liikkua ahkioita vetäen. Ryhmä oikaisi takaisin tielle ja suunnisti kohti 2,5 km päässä olevaa Salkovaaran kylää löytääkseen sieltä kaupan. Kauppa löytyi ja varastoja täydennettiin suolakurkulla, sokerilla, nisulla ja muutamalla annoksella vodkaa. Kaupan myyjä toivotti hyvää matkaa ja pyysi paluumatkalla käymään kaupassa. Kyläläisille kerrottiin olevamme matkalla Segezaan. Illalla sulatettiin lumesta seuraavan päivän vesianokset ja pantiin maate kamiinan hehkuessa punaisena. Ulkona lumisade jatkui.

...jatkuu kesäkuun numerossa...

Selite:

I/JR 10. > Jalkaväkirykmentti 10. ensimmäinen pataljoona

RjP 6. > Rajajääkäripataljoona 6.

II/JR 10. > Jalkaväkirykmentti 10. toinen pataljoona

III/JR 10. > Jalkaväkirykmentti 10. kolmas pataljoona

7./JR 10. > Jalkaväkirykmentti 10. seitsemäs komppania

3./I/JR 10. > Jalkaväkirykmentti 10. ensimmäisen pataljoonan kolmaskomppania

1.K. > Ensimmäinen komppania

Esik.K. > Esikuntakomppania

24. RajaK. > 24. Rajakomppania

II/262.lt.KKK. > 262. Ilmatorjuntakonekiväärikomppanian toinen joukkue.

Salmilampi

Rukan Salmilammen kaksi huoneistoa löytyvät osoitteesta Salmilammenkaija 6. Varausaika on yleensä viikko, joka alkaa lauantaina klo 15:00 ja päättyy seuraavana lauantaina klo 12:00.

Varausjärjestelmä löytyy Rajavartioliiton jäsenalueelta. Muut voivat tiedustella varausta Petteri Seppäselältä puh. 040 734 8897.

Viikkohinta viikoilla 1, 8, 18 ja 51–52(53) on 300,00 €. Muilla viikoilla 200,00 €. Jos viikoilla 1, 8–18 ja 51–52, ei ole täysiä viikkovarauksia, niin silloin vuorokausihinta on 50,00 €. Muina aikoina vuorokausi hinta on 30,00 €.

Huoneistoihin ei saa viedä lemmikkieläimiä.

Molemmissa huoneistoissa on alhaalla kaksi kahden hengen makuuhuonetta ja parvella on lisäksi neljä sänkyä eli yhteen huoneistoon mahtuu kahdeksan henkilöä majoittumaan.

Huoneistossa on jääkaappi pakastelokerolla, liesi uunilla, mikroaaltouuni, astianpesukone, pyykinpesukone ja kuivauskaappi, kahvinkeitin, vedenkeitin, leivänpaahdin, imuri, tv + digiboxi ja cd-soitin.

Astiasto 12 hengelle ja lisäksi keittiön varustukseen kuuluu ruoanvalmistus- ja tarjoiluastiat. Tyynyt ja peitot ovat vuodeluvun mukaan.

Huoneistossa on sauna ja takka. Takkapuut kuuluvat vuokraan. Saunassa käytetään peflettejä, jotka löytyvät pesuhuoneesta.

Huoneistossa on yleispesuaineet ja saunanpesuaineet.

Varaa mukaan: liinavaatteet (lakanat ja pyyhkeet) ja henkilökohtaiset hygie-

niatuotteet.

Lähimmät kaupat ovat Rukan keskustassa, jonne on matkaa noin 5 km.

Huoneistojen vuokraan ei kuulu siivousta vaan jokaisen on siivottava huoneisto itse.

Huolehdiathan yhteisestä omaisuudestamme hyvin. On mukavaa saapua puhtaaseen huoneistoon. Myös takkapuiden tuominen sisälle valmiiksi seuraavaa tulijaa varten tekee loman alusta mukavan.

Siivoamatta jääneen asunnon siivouskulut peritään käyttäjältä!

Knaapi

Knaapin varauksia voi nyt tiedustella Rajavartioliitoksessa toimivien, sekä muiden Valtion turva-alalla toimivien järjestöjen jäsenet. Vapaana olevista viikoista ilmoitetaan erillisillä tiedotteilla tai vapaita viikkoja voi kysyä Ari-Ville Syreniukselta.

Merivartioliiton ulkopuolisten jäsenten varaukset tapahtuvat sähköpostitse alla löytyvästä sähköpostiosoitteesta. Varaus on lopullisesti vahvistettu kun vuokra on maksettu ja Merivartioliiton yhdyshenkilö on ottanut yhteyttä varauksen suorittaneeseen henkilöön. Vuokra on loma-asunnon yhdeltä viikolta 480 euroa, hintaan ei sisälly liinavaatteet. Vuokra tulee maksaa etukäteen ennen varauksen alkua Osuuspankin tilille nro 554128-1605. Merivartioliiton vastuuhenkilöllä on oikeus perua varaus, mikäli suoritusta ei ole eräpäivään mennessä maksettu. Varauksen maksamatta jättäminen ei ole peruutus! Maksuaikataulu sovitaan varausta tehtäessä.

Varauspyynnön voit lähettää osoitteeseen ari-ville.syrenius@merivartioliitto.fi Merivartioliiton jäsenten varausohjeet ja varaukset tapahtuvat extranetin puolelta. Liinavaatteet voi tuoda omat tai ne voi vuokrata ja etukäteen sopia siitä Himoshuollon / Tuomo Levola puh: 0400-640 681 kanssa. Liinavaatteiden toimitus maksaa 8 euroa/setti.

Lomakohde on asiakkaan käytettävissä

tulopäivän maanantaista klo 14.00 lähtöpäivän maanantaihin klo 10.00 saakka. Poikkeavista ajoista voidaan tapauskohtaisesti sopia, mikäli siivous ja varaustilanne antavat siihen mahdollisuuden. Avaimet noudetaan ja palautetaan Patalahden St 1:stä (entinen Patalahden Esso) osoite Patalahdentie 20, 42100, Jämsä p. 020 7199 251. Avainten kadottamisesta sekä ovien ylimääräisistä avaamisista peritään 30 e/avaus.

Muiden kuin Merivartioliiton jäsenten peruutus on tehtävä sähköpostilla alla löytyviin sähköpostiosoitteisiin. Mikäli asiakas peruuttaa varauksensa 14 vuorokautta

ennen vuokra-ajan alkamista, palautetaan koko mahdollisesti maksettu vuokra vähennettynä mahdollisilla peruutuskuluilla.

Mikäli peruutus tapahtuu alle 14 vuorokautta ennen vuokra-ajan alkamista, veloitetaan puolet vuokrasta, peruutus katsotaan tapahtuneeksi sillä hetkellä, jolloin tieto on tullut Merivartioliiton vastuuhenkilölle.

Mikäli peruutus tapahtuu varaajan tai hänen läheisensä sairaus- tai kuolemantapauksen johdosta ennen majoituksen alkua, palautetaan koko majoitusvuokra vähennettynä mahdollisilla toimitusmaksuilla. Tällöin on toimitettavana luotettava todistus peruutuksen syystä.

Mukana surussa ja ilossa
Lieksan seurakunta

Mönninkatu 13, 81700 Lieksa, Puh. 013-4177410

www.venajaseura.com

Oy Lunden & Co Ab

Pansiontie 45, 20210 Turku,
puh. (02) 260 9911

Husun Metsäkuljetus Oy

Husunpääntie 45, Muurikkala
Puh. 0400 881 508

RÄMÖ OY

www.ramo.fi

RAUTJÄRVEN KUNTA

Simpeleentie 12, 56800 Simpele
Puh. 05-687 211, www.rautjarvi.fi

TAIVALKOSKI
Tuhansien tarinoiden pitäjä

www.taivalkoski.fi

Eläinlääkäri Pekka Salminen

Hellandintie 10, 95700 Pello
Puh. 016-512 218

KARELIAN SÄHKÖ OY

Ukkolantie 15, Joensuu
www.kareliansahko.fi

Kainuun Jätehuollon Kuntayhtymä

Viestitie 2, Kajaani
p. 08-636 611
www.ekokymppi.fi

OVAKO

IMATRA

Valtimon Sähkötyö Oy

Teollisuustie 1, 75530 Nurmes
Puh. 013-450 505, 0500-372 823

Rakennusliike Peteson Ky

Pahkakummuntie 218, 98620 Pahkakumpu
Puh. 0400-204 143
peteson@co.inet.fi

VISI OY

Turva- ja viestintäteknikkaa vuodesta 1955

Visi Oy, Seppolantie 9, 48230 KOTKA, Finland
Anssinkatu 12, 55100 IMATRA, Finland
www.visi.fi

NIKlashipping Oy Ltd

MERIAURA OY

Linnankatu 88, Turku
Puh. (02) 2111 600
www.meriaura.fi

Teksti ja kuvat Heikki Heiskari

Uusi vuosi, mutta vanhat kujeet!

Ajatus kauden 2012 SM-sarjan kiertämisestä kyti, ainakin pään sisällä, koko kesän ja alkusyksyn. Aivotyö oli jo toukokuusta asti sen verran vakava, että kotiläksyt eli lenkkipolku maistui koko kesän kiitettävästi. Viimeinen niitti päätöksen suhteen tuli loppusyksystä, kun Suomen moottoriliiton alaisuudessa ajettavan sarjan pitomuoto ja paikkakunnat varmistuivat.

Pitkään mietin myös Suomen moottorikelkkailijoiden alaisuudessa ajettavaa SM-Trophy sarjaa vaihtoehtona, mutta SML:n alainen sarja sopi aikatauluihin paremmin ja piti sisällään Giantin. SML:n sarja vaikutti myös etukäteen taloudellisesti järkevämältä ratkaisulta, onhan se typistettu kahteen tiiviiseen viikonloppuun. Eli reissaaminen väheni noin 66% vuoteen 2011 verrattuna ja samalla oli paremmin mahdollista harjoitella ja huoltaa, sekä säätää kelkkaa kahteen aivan erilaiseen kilpailuun.

Kauden valmistelua

Syksyn aikana kilpurina toimiva kelkka koki melkoisen muodonmuutoksen tai ainakin uudestisyntymisen. Kaikki käytiin läpi ja edellisenä talvena heikoksi tai huonoksi havaitut kohdat rakennettiin uudelleen. Valmista sen osalta tuli vuodenvaihteessa ja juhlallisesti sisäänajo suoritettiin parivertailussa Keskon rakentaman kilpuriphazerin kanssa. Tarkemman analyysin voi lukea MK-lehden numerosta 1/12. Onneksi joulukuulle löytyi ajotreeneihin omasta takaa toinen kelkka, eli ajoharjoittelu alkoi myös aivan ajallaan. Pientä murhetta matkaan tuli tammikuun puolivälissä, kun ajotreeneissa toisen kelkan lumipölystä aiheutui kaasarin jäätyminen ja toinen mäntä pääsi leikkamaan kiinni. Onneksi kone tuli kuntoon männän vaihdolla.

Kilpailut käyntiin

Kilpailukausi alkoi osaltani Luoston tunturisprintissä helmikuun alussa kahta viikkoa ennen Karstulassa ajettavia SM-osakilpailuja 1 ja 2. Luostolla kilpailtiin raittiissa noin -30 asteen pakkasessa. Ajaminenkin tuossa kelissä tuntui jäykältä ja kankealta, mutta pahimmat kilpailujännitykset ja -puristukset sai kuitenkin pois. Ilmeisesti jäykkää oli muillakin, sillä ajoin pohja-ajan jokaiselle

kolmelle kierrokselle. Hienon kaudenaloituskisan kruunasi pahanlaatuisen kisäkärpäsen puremaan lievistystä hakenut Tommi Juopperi varmistamalla Karhutunturin asemalle kaksoisvoiton, vaikkei siellä muita ammattikuntamme edustajia kilpaillutkaan!

Kaksi viikkoa myöhemmin matka kävi korkein mielin kohti Karstulaa. Perille päästyämme ensimmäisenä silmiin pisti melko vähäinen lumimäärä. Se olisi kuitenkin sama kaikille, eikä muuttuisi murehtimalla miksikään. Lauantaiaamu valkeni pilvisenä ja viimevuodesta oppineena otin hyvän lämmön päälle ennen lähtöä, joka olisi suoraan kisakeskuksesta. Reitti oli melkoisen kulunut, mutta ajo lähti luistamaan rennosti turhia puristelematta. Parin kilometrin jälkeen ohitin melkein peräkkäinen kaksi eteen lähtenyt kilpakumppania, joille kulunut reitti oli tehnyt enemmän tai vähemmän tepposia. Siitä eteenpäin tiputin hieman vauhtia, jotta en kokisi samaa kohtaloa. Silti vedin vielä melkein EK:n lopussa mutkan pitkäksi. Tulos oli lupaava, niin sanotulla umpivarmalla ajolla erikoiskokeen viidenneksi 47 sekuntia pohja-aikaan. Päivän toinen ek oli pienen siirtymän jälkeen ja ajo tuntui alusta asti rennolta ja helpolta. Kunnes noin erikoiskokeen puolessa välissä kopsahti: Noin koppelon kokoinen kivi yritti

fuusioitua lynxin pohjaan ja jarrulevyyn sen verran voimakkaasti, että jarrulevy meni kieroksi. Niin kieroksi, että levy hakkasi jarrusylinterin muutamana metrin matkalla täysin auki. Jarruun sai pitoa jollakin tavalla pumppaamalla, mutta joku olisi jo voinut moittia kelkkaa jarruttomaksi. Kirsikoiksi kakun päälle vielä pari mutkaa pitkäksi jarrua etsiessä niin erikoiskoe oli käsitelty, EK:n kahdeksas 1min 37sek kärkeen. Onneksi heti erikoiskokeen jälkeen oli huolto, jossa tehtiin se mitä voitiin. Eihän siinä 10 minuutissa paljoa ehdi eli viimeiselle 65 kilometriä pitkälle pätkälle ilman jarruja, mielessä vain maaliin pääsy. Eipä siitä viimeisestä juuri jälkipolville muisteltavaa jäänyt. Välissä turvesoilla, pelloilla ja tienpohjilla pystyi tulemaan ihan hyvinkin ilman jarruja, mutta ahtaissa puunkiertö-osuuksissa oli sitten ongelmia ja kertaalleen suksi lipsahti väärälle puolelle puuta. No ei siinä mennyt kuin puolisen minuuttia, eli ei tuntunut siinä konkurssissa missään. Tuloksissa seitsemäs, 6min 13sek nopeimmalle hävin-

neenä ja lopullisissa kuudes 8min 37sek voittajasta. Ei siinä auttanut kuin saunan kautta kyselemään uutta tai edes suoraa levyä rikkoutuneen tilalle. Sellainen onneksi löytyi, mutta ilmeisesti johonkin kalenteriin oli merkitty vastuksia tälle viikonlopulle, sillä yksi kiinnityspultti ei vain suostunut irtomaan. Loppujen lopuksi sitten vielä sen pultin kantakin märskähtyi niin huonoksi, ettei vaihto onnistunut kenttäolosuhteissa. Levyä saatiin hieman suuremmaksi kuumentamalla, mutta lenko on lenko.

Sunnuntaina oli sitten luvassa vähemmän erikoiskoekilometrejä kuin lauantaina ja lähtöpaikka oli luokkien sisällä aiemmin, eli lunta voisi löytyä reitiltäkin. Tavoitteena oli taistella mahdollisimman paljon pisteitä, ne kuitenkin saattaisivat olla arvokkaita kauden lopussa. Itse kilpailu menikin sitten jarruja pumppaillessa. Välissä pienellä riskilläkin koetin voittaa aikaa, mutta reitin ollessa nopeampaa ja erojen pienempiä kuin edellisenä päivänä sekunnit vain kääntyivät tappioksi. Tuloksissa 1:llä

seitsemäs 1.35 kärkeen, 2:lla viides 0.37 kärkeen ja viimeisellä kahdeksas 0.57 tapiota. Lopullisissa tuloksissa olin kahdeksas, 2min 56sek voittajalle hävinneenä. Viikonlopun tuloksiin en todellakaan ole tyytyväinen, mutta ikävä kyllä tekniikkamurheet kuuluvat lajin luonteeseen.

Kohti kauden loppua

Tässä vaiheessa kausi on puolivälissä, jäljellä on vielä enduron SM-sarjasta Giantin kaksipäiväiset vaativat ja raskaat polut joilla voi sattua mitä vain. Niitä kohti matkataan luottavaisin mielin tavoitteiden ollessa korkealla. Kauden päätteeksi Rovaniemellä taistellaan Iceman-titteleistä maaliskuuhuhtikuun vaihteessa ja mahdollisuuksien mukaan otan myös osaa Sallassa ajettavaan SMK:n ensikauden päätöskisaan viikkoa aikaisemmin.

Aurinkoista ja ulkoilurikasta kevättä kaikille!

#109 Heikki

JOENSUUN SÄHKÖTALO Oy

Paukkajantie 4, Joensuu
p. 013-226 251

KONEURAKOINTI K JA A NISSINEN Ky

Koverontie 27 B, 82710 Kovero
puh. 0500-191 254

Kiteen Pienkonehuolto

Sumpputie 2, Kitee
Puh. 0500-486 329
www.kiteenpienkonehuolto.fi

Maansiirto- ja Soraliike M. Levy Oy

Tiaisenkatu 34, Joensuu
Puh. 0400-375 838 • matti.levy@mlevyoy.fi

Joutsenon Dieselasennus Oy

Dieselkuja 3, Rauha
Puh. 05-432 8113

lippon Oy

Porkkarinne 1, Joensuu
Puh. 0400-193 670

PELTISEPÄNLIKE JOEN SAUMAKATE Oy

Rekkatie 11, Joensuu | p. 013-126 332

PS-KALUSTE PÄIVÄRINTA KY

Kemijärventie 88, Kuusamo
p. 020 755 8040

SOTKAMON VARAOSA

Raunilantie 4, Sotkamo
p. 08-666 2961

West-Tronic Oy

Ratakatu 13, Ylivieska
Puh. 044 042 6551

Hyvää Joulua!

Riekon ansapyynti enää harvojen ammatti

Reilut parikymmentä vuotta sitten Raja-Joosepissa koiramiehenä palveleva vanhempi rajavartija Tero Angeli metsästi riekkoja tienestitarkoituksessa. Sevettijärven kairoissa oli työpaikat kortilla ja jotain piti tehdä leipänsä eteen.

Isältään ja papaltaan poikasena opittua taitoa Tero hyödynsi harrastuksenaan ja tienestinään, kunnes kutsu kävi Käyräjärven rajavartioasemalle työllisyysmieheksi.

Parhaimmillaan Terolla oli pyynnissä yhtä aikaa 200 riekon ansaa. Moottorikelkalla hän kävi 20-30 kilometriä pitkät kierrokset läpi yleensä päivittäin, joskus joka toinen päivä. Pidemmällä kokuvalleillä korpit ja ketut olisivat verottaneet liikaa saalista. Viisaat riutat oppivat samat lenkit ja joka kierroksella oli vääärä verottaja vienyt osan saaliista, pahimmillaan yli puolet.

Parhaimmillaan yhdeltä kierrokselta saattoi saada yli kymmenen riekkoa, huonoimmillaan ei yhtään. Silloin oli tuisku käynyt ja ansakaarteet olivat vähintäänkin osittain lumen alla. Sateen jälkeen oli kunnolla urakkaa, kun risuaidat piti nostella uudelleen lumen pinnalle ja virittää ansasilmukat oikealle korkeudelle.

Erämaan asukka tietää riekkojen asumuspaikat ja osaa rakentaa ansansa oikeille paikoille. Samat paikat ovat samoilla metsästäjillä käytössä vuodesta toiseen. Pyyntiaika ei ole pitkä, lumentulosta maaliskuun loppuun, eli yleensä noin 4 kuukautta. Lumettomana aikana ansapyynti ei ole sallittua. Riekon ansapyynti on Suomessa laillista ainoastaan Inarin, Utsjoen ja Enontekiön kuntien alueella.

Teroa vanhemmat ammattimetsästäjät kulkivat riekkoapaikoille porolla useamman kymmenen kilometrin päähän kotoaan. Erämaassa ollut turvekammi oli riekonpyytäjän tukikohta. Siitä käsin ansalenkit kuljettiin hiihtämällä. Kotiin tultiin vasta viikkojen päästä, kun muutama säkilli-

Veikko ja Sampo Lappalainen riekon ansoilla. Veikko on 13-vuotias metsämies, jolla on metsästyskortti, mutta ei aseenkantolupaa. Riekon ansapyynti on hänelle erinomainen metsästysmuoto.

nen oli riekkoja pyydettyä. Jäisinä ne säilyivät hyvin ostajalle saakka. Aiemmin saalis myytiin lähes kokonaan Norjaan, myöhemmin suoraan kauppoihin, Lapin hotelleille tai tukkuun.

Hotellien ravintolat käyttävät ainoastaan ansapyydettyä riekkoa. Haulikolla pyydetty riekko ei ole kaunis lautasella ja hauliin liittyy riski asiakkaan hampaan särkymisestä.

Viime vuosina riekkokanta on ollut Lapissa kohtalaisen surkea. Ansapyyntiä harjoittaa ammatikseen enää muutama metsästäjä, harrastajiaakaan ei ole kovin iso osa pohjoisen metsämiehistä. Lapin hotellit joutuvatkin tyytymään isolta osin Siperialaiseen ja Skotlantilaiseen riekkoon.

Ivalolaiset Lappalaisen pojat ovat parina talvena kokeilleet riekon ansapyyntiä. Kotipihasta lähtee latu risuaidoille, lähimmät löytyy jo parinsadan metrin päästä. Kovin montaa riekkoa ei poikien ansoihin ole vielä eksynyt, mutta paistamaan on jo päästy. Lähialueen metsät, suonreunat ja pusikot ovat tuttuja jo entuudestaan ja riekon jäljet

on tarkoin pantu merkille. Samoilta alueille pojat ovat risuaitansa kyhänneet. Ohuesta messinkilangasta väännetään silmukka aidassa olevaan aukkoon ja kiinnitetään se paksumpaan, tukevasti lumeen upotettuun keppiin. Silmukan lenkin pitää olla juuri oikean kokoinen ja alalaidan pitää olla juuri oikealla tasalla lumen pintaan nähden. Muutama sentti uutta lunta aiheuttaa sen, että silmukan alalaita ei olekaan enää juuri oikealla korkeudella ja aukosta kulkeva riekko ei pujotakkaan kaulaansa silmukkaan vaan polkee sen jalkoihinsa.

Samat aitarisut puhdistetaan lumesta ja huurteesta, jotta riekot näkevät jo kaukaa herkkuiset, silmuja täynnä olevat oksat. Messinkilankasilmukka viritetään uudelleen juuri oikealle korkeudelle ja jätetään aitakaarre odottamaan uutta riekkoparvea. Yhteen aitakaarteeseen laitetaan yleensä yksi, joskus kaksi tai jopa kolme aukkoa, ikään kuin porttia. Koivurisu pitää olla niin tiheässä aukkojen molemmin puolin, ettei riekko edes yritä mennä läpi aidan väärästä kohtaa. Riekko tuntee vastustamatonta tarvetta mennä aukosta toiselle puolelle, jolloin se tarttuu kaulastaan silmukkaan. Mitä enemmän se rimpuilee, sitä kireämmälle silmukka kiristyy. Kuolema on nopea

Ohuesta messinkilangasta väännetyn ansasilmukan pitää olla juuri oikean kokoinen ja oikealla korkeudella.

ja riekko jäätyy odottamaan noutajaa.

Vanhempi rajavartija Tero Angeli kävi antamassa Lappalaisen pojille muutamia niksejä ansapyynnin onnistumiseksi. Messinkilangat valmistellaan jo kotona oikean mittaisiksi ja tehdään hirttosilmukan vaatima pieni lenkki langan päähän. Näin

ei pakkasessa tarvitse olla ilman käsineitä kovin kauaa.

Ansankokureissulla kannattaa lisätä uusia ansoja niille alueille, missä on riekkotokan nähnyt tai havainnut uusia jälkiä. Aitakaarteita voi tehdä lähekkäin montakin. Taas siellä, missä ei riekoista ole mitään havaintoa, voi risut jättää lumeen ja

vetää niistä ansalangat suoriksi.

Koska ansat sijaitsevat lähellä kotia, ne kannattaa kiertää joka päivä, jotta riutat eivät ehdi ennen metsämiestä. Tero Angeli huomauttaa, että siihenkin liittyy pieni riski – riekkoparvi saattaa olla juuri tullut syömään aidoille ja metsästäjä lähestyessään karkottaa ne ansoilta pois.

TURUN VAPAAVARASTO OY

Tuontikatu 7, 20200 Turku
www.turunvapaavarasto.fi

Felix Abba

METSÄ JA MAANSIIRTO KASTINEN OY

Asematie 3 B, Ilomantsi
p. 0400-175 788

POGOSTAN METSÄPALVELU OY

Myllykorventie 29 B, Maukkula
p. 0400-131 020

Katera Steel Oy

Tehdaskatu 15
87100 Kajaani
Puh. 0207 866 440, 050 566 1816

Ykkösmetalli Oy

Takojankatu 7
87400 Kajaani
Puh. 08 614 1405

Rajan paikallislehdet

Kuhmolainen **SOTKAMO** LEHTI Ylä-Kainuu
www.kuhmolainen.fi www.sotkamolehti.fi www.ylakainuu.fi

KAINUUN JÄTEYHTYMÄ OY

Koulukatu 12, Kuhmo
p. 08-653 0121 | www.jateyhtyma.fi

- Varma vesihuolto • Hyvä sisäilma
- Mukava lämpö • Miellyttävä hygienia
- Helppo kodinhuolto

Suomussalmen Vesi ja Lämpö Oy

Puh. 0207 479 780, 89600 Suomussalmi

Suomen Laivanpäälystöliitto-
Finlands Skeppsbefälsförbund r.y.

Inarilainen

Euroopan pohjoisin paikallislehti
Kelpaa sytykkeeksi
myös rajamiehelle

INARIN SEURAKUNTA

Sairaalatie 5, 99800 Ivalo
Puh. 010 7785 200
www.inarinseurakunta.fi

Metsä-Karvinen Oy

Kympintie 10, Lehmo
Puh. 0400-170 951

Ivalon Lentopalvelu Oy

PL 82, 99801 Ivalo
puh. 040-570 8369
www.lentopalvelu.fi,
Lairikkala Harry, harry.jl@kerttu.inet.fi

Valvontatekniikkaa nykyaikaisen rajamiehen tarpeisiin edullisesti

Laadukas ja monipuolinen valvontakamera sadalla eurolla?

Voiko kaikki tarvittavat ominaisuudet sisältävän valvontakameran saada noin sadan euron hintaan? IP-kameroiden hinnat ovat viime aikoina laskeneet ja ominaisuuksien listat kasvaneet. Rajaviesti päätti ottaa selvää kahden kameran voimin, riittääkö kodin turvaksi yksi edullinen kamera.

Testiin osallistuivat Notescon maahan-tuoma Dericam M801W (www.notesco.net) ja D-Linkin DCS-932L (www.dlink.fi).

Kamerat

Molempien kameroiden hinta on sadan euron paikkeilla ja ne toimivat sekä langattomassa että kiinteässä kotiverkossa. Dericam on etäkäännettävä ja optisesti zoomattava, mutta D-Link on kiinteä.

Molempiin kameroihin saadaan netin välityksellä yhteys mistä päin maailmaa tahansa, tietokoneella tai kännykkään saatavalla ilmaisella ohjelmistolla.

Dericamissa on mahdollisuus sekä kuunnella sisäisen mikrofonin kautta ääntä, että puhua laitteen kaiuttimen kautta esim. kotiin lapsille tai eläimille. D-Linkissä on mikrofoni äänen lähettämistä varten. Molemmat ovat sisälle lämpimään asennettavia kameroita.

Ohjelma jolla kameroiden asetukset luodaan, oli molemmissa suurin piirtein samanlainen. Asetusten tekeminen ei tapahtunut aivan yhdessä minuutissa, mutta tarpeettoman kauankaan siinä ei mennyt. Lähinnä liikkeentunnistuksen kautta lähetettävä sähköposti teetätti aluk-

si töitä, mutta onnistui kuitenkin kohtuuajassa. Kun liikettä havaitaan, kamera lähettää viestin kuvan kera sähköpostiin, josta hälytyksen aiheuttajan voi todeta. Kannattaa hankkia puhelimeksi sellainen jonka voi synkronoida niin, että sähköpostista tulee saman tien ilmoitus, aivan kuin tekstiviestistä. Näin viivettä hälytyksen ja sen tarkastamisen välille ei tule kuin muutama sekunti.

Kameroiden kuvaa saa myös tallennettua palvelimelle, mikäli sellainen on käytössä. Näin voi tarkkailla jälkepäin, mikäli on jonain kellonaikana jotakin tärkeää tapahtunut. Tätä ominaisuutta en kuitenkaan testannut.

Molempien kameroiden valvontaohjelmistoihin (kännykkä ja tietokone) voi liittää useampia kameroita.

Molemmissa kameroissa on sisätiloihin riittävä yonäkö ja samalla tavalla toimiva liikkeentunnistus. Edullisissa valvontakameroissa liikkeen tunnistus ei ole niin sanotusti raudassa, vaan se tehdään digitaalisesti, eli vertaamalla kuvaa edellisiin kuviin. Tämä voi aiheuttaa vääriä hälytyksiä esimerkiksi huoneen valaistuksen muuttuessa, kun aurinko ensin paistaa huoneeseen ja kun se menee pilveen. Tietysti mikäli on mahdollista suunnata kamera niin, ettei ko. asia aiheuta ongelmia, niin aina parempi. Aidolla liikkeentunnistuksella toimiva kamera on jonkin verran kalliimpi. Itselleni kyllä riittää ohjelmallisesti toimiva liikkeentunnistus.

D-Linkin kameran edessä vilkkuu ledivalo kun kamera on päällä, Dericamissa ei.

Yllä Dericamin (päivä) lähettämää kuvaa ja alla D-Linkin (yö).

Vasemmalla D-Link ja oikealla Dericam.

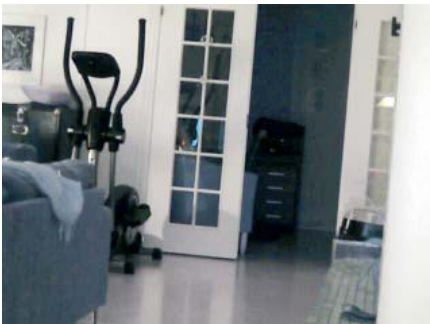
Kumpi vai ei kumpikaan?

Dericam on ominaisuuksiltaan parempi, sitä voidaan kääntää ja zoomata ja siinä on kaiutin. D-Link on vastaavasti laadukkaamman oloinen ja selvästi kompaktimpi. Valinta on siis jokaisen tehtävä käyttötärpeen mukaan.

Itse päädyin Dericamiin. Se on helppo laittaa "pyytämään" ja sitä on helppo valvoa etänä missä ja milloin vain. Liikehälytykset tulevat kännykkään ja vaikkapa keli kotona on helppo tarkastaa ikkunan kautta kääntyvällä kameralla.

Kannattaa muistaa että myynnissä on samassa hintaluokassa myös ulkokäyttöön tarkoitettuja kameroita ja GSM-verkossa toimivia kameroita. Jälkimmäinen ainoastaan lähettää multimediatekstiä hälytyksestä, joten se ei sovellu muunlaiseen valvontaan.

Periaatteessa molemmat kamerat voisivat soveltua myös Rajavartioliiton käyttöön. Kuitenkin rajaseuduilla on usein puute langallisesta internetistä ja lämpimistä tiloista, joten sen vuoksi käyttötärve on suurempi ulos sijoitettaville ja GSM-verkkoja käyttäville kameroille.

Lämmintä nappia painamalla!

Pikkuakuista saatavaa virtaa on asusteissa käytetty lämmittämiseen jo tovin aikaa. Aiemmin tuotteita on ollut pääasiassa tarjolla kenkiin ja käsineisiin. Rajaviesti on aiemmin testannut kengät joiden pohjaan voi akusta johtaa lämpöä. Nevercold on nyt tuonut kohtuuhintaisen lämpöliivin markkinoille.

Nevercoldia on kaksi mallia, Alaska ja edullisempi Colorado. Jälkimmäisessä on lämpöelementti ainoastaan selässä, Alaskassa lisäksi kaksi elementtiä molemmilla puolilla rintaa.

Fleece on jo itsessään mukavan lämmän, mutta litium-ioniakulla, joka sijoitetaan vasempaan taskuun, saadaan lisää lämpöä 2 – 5 tuntia, riippuen lämpötilan säädöstä. Tehoalueita on neljä, joten jokaiseen tilanteeseen löytyy sopiva lisälämpö. Tehoalue valitaan akusta löytyvästä napista. Samasta napista laite kytketään myös päälle ja sammutetaan, joten turhat napit on karsittu pois.

Testissä huomattiin, että liivi kannattaa sijoittaa mahdollisimman lähelle kehoa, mielellään heti alusasun päälle. Näin te-

hon tarve on pienempi kuin jos sen laittaa esimerkiksi ulommaisiksi asuksi. Alusasun päälle laitettuna tehoa ei tarvinnut laittaa kuin ykköselle tai kakkoselle. Kolmonen ja nelonen tuntuivat äkikseltään liian kuumilta, joten mainoksen kertoma jopa 50 asteen tuottama lämpö pitäneen paikkaansa.

Jos on L-kokoinen normaalisti, niin todennäköisesti kannattaa ostaa M-kokoinen liivi. Näin se istuu paremmin vartalon päälle eikä tule turhan suuria ilmataskuja, joista lämpö pääsee karkaamaan.

Akku riitti normaaliulkoilijan tarpeisiin. Ulos mennessä sitä ei vielä päälle kannata laittaa, vasta sitten kun lisälämpöä tarvitsee. Liivi on parhaimmillaan pilkillä, hirvipassissa ja vaikkapa moottorikelkkailessa. Hiihtolenkin jälkeen se jopa jonkin verran kuivattaa alusasua, joten liikunta-suorituksen jälkeen on vilustumisen riski pienempi. On mukavampi lähteä ulos kun tietää että vaatetta on tarpeeksi päällä, vain nappia painamalla!

Alaskan hinta on 159 euroa, mutta netistä sitä saatkaa löytää reilusti halvemminkin. Lisätietoa: www.nevercold.net

Testissä Samsung Navibot SR8855 robottipölynimuri

Liat pois poissaollessa

Robottipölynimureita on ollut markkinoilla jo ainakin kymmenen vuotta. Viime aikoina on markkinoille tullut laitteita, jotka imuroivat lattiaa järjestelmällisesti, eivätkä sinne tänne ajellen ja törmäillen. Onko näistä tekoälyllisistä imureista oikeasti siivoamaan?

Järjestelmällinen siivous parantaa siivousjälkeä ja nopeuttaa itse tehtävän suorittamista. Samsung piirtää aloittaessaan katosta kartan muistiin, jota se käyttää edetessään. Aina tarvittaessa se palaa automaattisesti takaisin latausyksikkönsä lataamaan tyhjentyneitä akkuaan. Normaaliokoisien omakotitalon se siivoaa parilla latauksella.

Laitteen edessä on pyörivät harjakset, jotka ohjaavat pölyn ja lian laitteen alle, jotta ne saataisiin imaistua talteen. Takasassa on lisäksi pyörivä harjarulla.

Mikäli robotti-imurilla haluaa päästä parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen, tulisi kodissa olla mahdollisimman vähän huonekaluja. Ja lisäksi näiden huonekalujen tulisi mielellään olla sellaisia, että imuri pääsee niiden alle. SR8855 on noin 9 senttimetriä korkea, joten useimpien sohvien alle se mahtunee.

Myös mattoja tulisi olla mahdollisimman vähän. Mikäli mattoja on, niiden tulisi olla matalia ja painavia, jottei imuri rullaa niitä ylittäessään. Myöskään mattojen hapsuista imuri ei pidä. Niihin se voi juuttua kiinni.

Tämän lisäksi mitään johtohässäköitä ei kannata jättää imurin ulottuville, sillä myös niihin se saattaa jumittua.

Itse nostin pari imurille pahinta mattoa pois lattialta, kuten myös keittiön tuolit pöydälle imuroinnin ajaksi. Vielä kun lelut kerättiin lattioilta, imurilla oli jo varsin hyvä tanner ryhtyä töihin.

Itse työ onnistui vähintäänkin hyvin. Imuri teki kulkiessaan puhdasta jälkeä. Seinien viereen jäin pieni kaista jota normaali ohjelma ei siivonnut. Tämän lisäksi aina törmätessään imuri siirtyi mielestäni turhan paljon, jolloin 10-15 cm jäi siivoamatta. SR8855 kylläkin yleensä tutkallaan vältti törmäilyt, mutta ei aivan aina.

Samsungin voi laittaa imuroimaan koko huoneiston, jonkin alueen huoneistosta, seinän reunoja tai sitä voi ohjata mukana tulleella kaukosäätimellä. Sen voi ajastaa siivoamaan vaikkapa silloin kun perhe ei ole kotona, jolloin sen ääntäkään ei tarvitse

kuunnella. Imurin voi huoletta jättää töihin omin nokkineen, kunhan vain minimoi vaaranpaikat. Ja vaikka laite jumittuisikin kiinni, se sammuttaa automaattisesti itsensä. Huoneisto toki on tällöin jäänyt siivoamatta. Mukana tulleilla kahdella majakalla sen voi "lukita" siivoamaan yhteen huoneeseen tai estää sitä pääsemästä jonnekin minne ei halua sen menevän.

Laite siivoaa korkeahkot karvamatot erityisen puhtaiksi hiuksista, sillä niitä löytyy siivouksen päätteeksi imurin alla olevasta pyörivästä rullasta paljon. Koiria ja kissoja omaavissa kodeissa laite olisi luultavasti kuin kotonaan. Laite on helppo puhdistaa.

Ainoaksi imuriksi robotti-imurista ei mielestäni ole. Joka toisen imurikerran se kyllä mielellään kotona tekee. Ja mielestäni ihan hyvällä lopputuloksella. SR8855 oli TM:n 16/2011 testivoittaja, joten markkinoiden parhaimmistoa se joka tapauksessa on.

Samsung Navibot SR8855 maksaa nettikaupoissa nyt hiukan alle 400 euroa.

Teksti Ari Komulainen

Veikko Erkkilä
Viimeinen aamu
Neuvostopartisaanien vaietut jäljet
Otava 2011, 352 s., 24 €

“Viimeinen aamu” kirjan kansikuva pysäyttää: kuvassa nuori sotilas kantaa oviaukosta ulos kuollutta, alle kymmenvuotiasta lasta, jonka vasen jalkaterä on ruhjottu polven alapuolelta muodottomaksi. Konepistooli- ja kiväärimies varmistavat valppaina sivustoilla.

“Viimeinen aamu” on Erkkilältä 1998 julkaistun “Vaiettu sota” kirjan täydennetty painos. “Vaiettu sota” sai samana vuonna ansioistaan valtion tiedonjulkistamispalkinnon.

“Viimeinen aamu” on kirjana tärkeä muistutus meille siitä, mitä sota raaimmillaan on. Suoranaista siviileihin kohdistuvaa terroria, jonka jäljet ovat piinanneet partisaanien hyökkäyksien kauhut kokeneita vuosikymmeniä. Partisaanit ja tiedusteluryhmät murhasivat jatkosodan aikaan Suomessa tulkinnasta riippuen 150-170 siviiliä. Rajan takana partisaanit on sodan jälkeen nostettu jalustalle sodan sankareina. Näistä “sankariteoista” on kirjoitettu muistelmateoksia ja tutkijoiden toimesta dokumentteja. Partisaanit ovat rajan takana nauttineet samanlaista arvostusta kuin meidän omat kaukopartiomiehemme.

Keväällä 2010 julkaistiin useita kirjoja, kun oli kulunut 65-vuotta voitonpäivästä Arkangeliläisten partisaaniosastojen Poljarnikin, Bolševikin ja Stalinetsin sotaponnistuksista. Kirjat sisälsivät osastojen sotatietä seikkaperäisiä kertomuksia ja tilastotietoa. Totena esitetyt luvut perustuvat osastojen laatimiin taisteluraportteihin, joka löytyvät venäläisistä arkistoista. Hurjimmat luvut oli kerännyt Daniel Podopljokinin johtama Poljarnik-partisaaniosasto. Dokumentoitujen tilastojen mukaan se Suomen retkillään tappoi 2483 sotilasta ja upseeria, vangitsi viisi, hävitti kolme varuskuntaa, tuhosi 13 veturia ja 227 junanvaunua sekä kulki retkillään jalan 7000 kilometriä.

Erkkilän kirja on myös dokumentti siitä, miten tietoa on haettu naapurimaan tutkijoilta, arkistoista ja sota-aikaisen partisaaniveteraanien haastatteluista. Samalla on myös jaettu oikeaa tietoa Venäjällä mitä partisaanit todellisuudessa puuhasivat tehdessään iskujaan avuttomien siviilihteiden kimppuun. Etenkin alkuun venäläiset tutkijat pitivät Suomesta tulleita tietoja partisaanien teoista epäuskottavina.

“Viimeinen aamu” on myös muistutus Suomen valtionjohdolle, lehdistölle ja nykyisin johtopaikoilla oleville siitä, miten oman maan uhrin ja omaiset jätetään oman onnensa varaan vuosikymmeniksi syistä, jossa valtion etu ohittaa pienen ihmisen. Vastaukset monen

partisaanien käsiin joutuneiden ja kadonneiden kohtaloista olisi Venäjän tai silloisen Neuvostoliiton arkistoista saatu, jos poliittista tahtoa ja suorasekäisyyttä nöyristelyn sijaan olisi ollut. Esimerkkinä toisenlaisesta toiminnasta Erkkilä käyttää sotavankien palauttamista, joka hoidettiin sotien jälkeen kunnialla loppuun. Erkkilä on omissa tutkimuksissaan näitä tietoja arkistojen kätöistä löytänyt monesta kadonneesta, venäläisten tutkijoiden avustuksella.

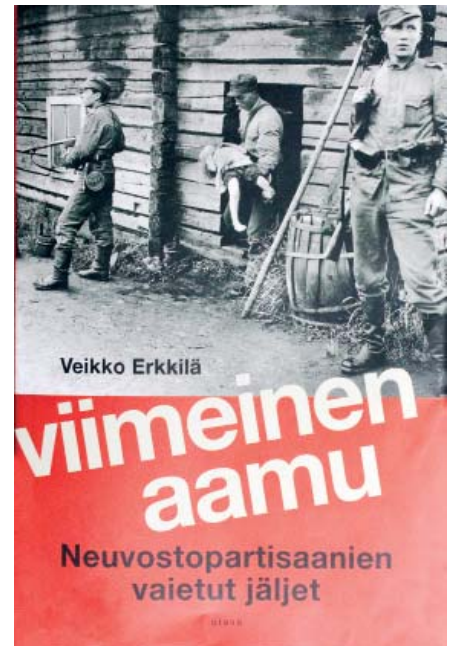
Karjalan partisaaniliike perustettiin alkuvuodesta 1942 ja sitä johdettiin Vienanmeren rannalta Belomorskista, eli Sorokasta käsin. Partisaanit eivät olleet osa Puna-armeijaa, vaan osastot toimivat suoraan kommunistisen puolueen alaisuudessa. Sodan aikana karjalais-suomalaisen neuvostotasavallan kommunistipuolueen keskuskomitean ensimmäinen sihteeri toimi Gennadi Kuprianov ja partisaaniliikkeen esikuntapäällikkönä vuoden 1943 alusta kenraalimajuri Sergei Veršinin. Lisäksi kommunistisen puolueen nuorisoliiton ensimmäisenä sihteerinä vaikutti Juri Andropov. Hän toimi lähinnä partisaanien kouluttajana ja vastasi myös nuorisoliittolaisten soluttamisesta vihollisen selustaan. Karjalan partisaanitoimia valvoi Moskovassa partisaaniliikkeen keskuskesikunta.

Heidän johdolla suunniteltiin Karjalan partisaaniosastojen verisimmät iskut kesällä 1944. Iskujen suunnittelijat tiesivät tarkkaan Lapin ja Kainuun kylät ja talot asukkaita myöden. NKVD-vakoiluorganisaatio oli toimittanut tarkat tiedot kohteista. Myös partisaanien torjuntaa suunnattujen suomalaisyksiköiden, lähinnä erillinen osasto Sau:n, tukikohdat tiedettiin tarkasti. Olihan partisaaniosasto Mstitel saanut osasto Sausta kaksi vankia 13. huhtikuuta 1944.

Miksi partisaaniosastot vääristelivät hyökkäysten tuloksia taistelukertomuksissaan ja raporteissaan? Karjalan partisaaniesikunta Belomorskissa on tiennyt tarkasti asioiden oikean laidan. Haluttiinko antaa ylemmille johtoportaille Moskovaan partisaanien taistelusta huomattavasti todellisuutta parempi kuva?

Erkkilä seuraa kirjassaan erityisen tarkasti Seitajärven ja Lokan kyliin hyökkäneiden osastojen toimintaa, ja myös hyökkäyksen kohteeksi joutuneiden ihmisten näkökulmasta. Seitajärven kylään hyökkäsi 7.7.1944 yhdistetyt Poljarnik- ja Bolševik-partisaaniosastot, yhteisvahvuudeltaan 152 partisaania, johtajanaan Daniel Podopljokinin. Lokan kylään hyökkäsi 14.7.1944 pioneereilla vahvistettu partisaaniosasto Stalinets, vahvuudeltaan 76, johtajana Vasilii Gontarenko. Operaatio Lokka oli suunniteltu alun perin toteutettavaksi kolmen osaston voimin. Stalinetsin piti saada avukseen osastot Mstitel ja Bojevie Druzja, mutta ne olivat liitetty mukaan Karjalan suurhyökkäykseen ja lähetetty Pielisen alueelle.

Seitajärven kylän tuhoon partisaanit ottivat mukaansa Paavonmaassa teloitettujen ja raiskattujen naisten ja tyttöjen lisäksi viisi vankia. Kaksi vangeista ammuttiin jo aiemmin, mutta sisarukset Valteri ja Eliisi Ollilla ja vartiosotilaana toiminut Matias Niiranen vasta

Yllä kirjan dramaattinen kansi ja alla kirjan sisäkannen kartta, josta löytyy kaikki partisaanien hyökkäykset.

Belomorskista tulleen teloitusmääräyksen jälkeen. Eliisi oli seitsemäntoista ja Valteri kuusitoista vuotiaita.

“Ammuin tytön”, kertoi Bolševik-partisaaniosastossa palvellut tuolloin 19-vuotias Valentin Smirnov Poljarnyje Zorissa järjestetyssä partisaanitilaisuudessa 1994.

“Olin näytävänä hänelle jotain metsässä, ja kun hän katsoi sinne, ammuin hänen päähänsä kaksi laukausta automaattiasella. Luotien paine heitti tytön silmät maahan kahden metrin päähän. Silmien tuhoutuminen seuraa minua lakkaamatta”.

Eikä ihme, sillä Valentin oli ihastunut kauniiseen Eliisiin tämän kolme vuorokautta kestäneen vankeuden aikana.

Viimeinen aamu on kirjana koruton lukukokemus, ja siten erittäin suositeltava jokaiselle nykyajan poisilatuille ihmiselle.

PLUS! Tauon paikka Rajahovissa

Meiltä maantiematkaaja saa lähes kaiken tarvitsemansa.

Ruokaa on tarjolla hampurilaisista hodoreihin, on maittava ja monipuolinen Ruoka-Buffer tai herkullisia à la carte -annoksia.

Myyvälässä on reilut valikoimat ja hinnat kohdallaan.

Poikkea Teboil Rajahovilla ja taas jaksat jatkaa matkaa.

Tervetuloa!

24 h

Teboil Vaalimaa

Puh. (05) 355 7201

Ravintola avoinna 24 h

Myyvälä: ma-la 7-22 ja su 9-22

TEBOIL

huoltaa autoja ja ihmisiä

FURUNO

www.furuno.fi

LOISTO

NAVIGOINTIOHJELMAT

- UUSI LOISTO
- TASKU LOISTO II

www.loistonavigointi.fi

KARTTAKESKUS

ParasKartta-palvelun kautta saat oikean kartan joka tilanteeseen haluamastasi alueesta. Palvelusta löytyvät niin valmiiksi rajatut ja suunnitellut painetut kartat, yksilöllisiin tarpeisiin räätälöidyt tulosteet ja vihot kuin paikkatietoaineistotkin. Voit valita kartalle lisäoptiona esim. valtion metsästysalueajat tai moottorikelkkareitit.

Lisätietoja osoitteesta:
www.paraskartta.fi

**Rajaa
itse vaikka
metsästys-
karttasii!**

TILAUSAJOT VALMISMATKAT

Eri kokoisilla busseilla kotimaahan ja eurooppaan

Travels in Europe Oy

Tilaukset 0400 659 473 Kosonen

0400 256 329 Lehtisyrjä

info@travelsineurope.fi • www.travelsineurope.fi

security

Turvallisuusalan koulutusta ja tutkintoja

Tutkinnot

- Vartijan ammattitutkinto
- Turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinto
- Lukkosepän ammattitutkinto
- Lukkoseppämestarin erikoisammattitutkinto

Kurssit

- Järjestyksenvalvojan peruskoulutus
- Järjestyksenvalvojan kaasusumutinkoulutus
- Järjestyksenvalvojan kertauskoulutus
- Vartijan peruskurssit
- Turvallisuustekniikan erikoiskurssit
- Työturvallisuuskorttikoulutus
- Tulityökurssit

Räätälöityä turvallisuusalan koulutusta yrityksille

Ota yhteyttä!
Anne Kotkavuori, p. 040 500 3561, anne.kotkavuori@edupoli.fi

edupoli

Helsinki | Porvoo | Vantaa
www.edupoli.fi | p. 0205 1311

Soittajahinta: lankapuhelimesta 8,28 snt/puhelu + 7 snt/min,
matkapuhelimesta 8,28 snt/puhelu + 17 snt/min

Victorinox SwissTool
3.0323.3CN on Suomen
Puolustusvoimien käyttämä
monitoimityökalu.

VICTORINOX

VOITTAMATON

VICTORINOX SWISSTOOL MILITARY

3.0323.3CN SwissTool/
Suomen Puolustusvoimat

PARTIOVARUSTE

RETKIAITTA

PARTIOAITTA

TREKKI
Ulkona kotoa kotonaan.

SCANDINAVIAN
OUTDOOR
STORE.COM

MAKERS OF THE ORIGINAL SWISS ARMY KNIFE

MAAHANTUOJA: Mastermark Brands Oy, Ravurinkatu 11, 20380 TURKU, (02) 2760 250, www.mastermarkbrands.fi

PROTECTION FUND FOR THE
ARCHIPELAGO SEA
SAARISTOMEREN SUOJELURAHASTO

TURKU REPAIR YARD LTD / TURUN KORJAUSTELAKKA OY

P.O.Box 212, FI-21101 NAANTALI FINLAND
tel. +358 2 445 11
tel. 24h +358 40 553 3491
Voyage repairs +358 40 510 6955
www.turkurepairyard.com

Docking facilities
Dry dock 265 m x 70 m x 7.9 m
Floating dock 101 m x 21.6 m x 6 m, 4000 ton
Layberth 184 m
Crane capacity 150 tons, 100 tons and, 2 x 30 tons

AQAP 2110

**TURKU
REPAIR YARD**
BLRT GRUPP